

MANUAL PENTRU AUTORITATILE DIN DOMENIUL MEDIULUI SI GOSPODARIRII APELOR

■ ACCESUL LA INFORMATIE

■ PARTICIPAREA PUBLICULUI LA LUAREA DECIZIILOR

CENTRUL REGIONAL DE PROTECȚIE A MEDIULUI

MANUAL PENTRU AUTORITATILE DIN DOMENIUL MEDIULUI SI GOSPODARIRII APELOR

■ ACCESUL LA INFORMATIE

■ PARTICIPAREA PUBLICULUI LA LUAREA DECIZIILOR

Autori:

**Adina Relicovski
Veronica Toza
Elena Bucur**

DECEMBRIE 2006

CENTRUL REGIONAL DE PROTECȚIE A MEDIULUI

Coordonare si editare:
Orsolya Szalasi, *Programul de Participare Publică, REC -Szentendre*
Magda Chițu, *REC-Biroul Local România.*

Design & DTP: George Bodocan
Grafică: Răzvan Burlacu

1	INTRODUCERE.....	3
2	ROLUL ȘI MECANISMELE TIP DE ACCES LA INFORMAȚIA DIN SECTORUL APĂ.....	5
2.1	Ce presupune însă dreptul de acces la informație?.....	5
2.2	Accesul la informație potrivit Constituției României	5
2.3	Ce înseamnă informația de interes public?.....	6
2.4	Accesul la informația de mediu și de gospodărire a apelor: mecanisme de acces la informație, fluxul activ și pasiv al informației.....	7
2.4.1	Fluxul activ al informației.....	8
2.4.2	Fluxul pasiv al informației.....	35
2.5	Cooperarea autorităților publice cu mass-media.....	47
3	PARTICIPAREA PUBLICULUI LA LUAREA DECIZIILOR ÎN DOMENIUL GOSPODĂRIII APELOR.....	49
3.1	Participarea publică la luarea deciziilor în procesul de management al bazinelor hidrogafice de la elaborarea planurilor de management bazinal până la implementarea Acestora.....	49
3.2	Publicul ca actor cheie.....	54
3.3	Principiile care stau la baza participării publice la luarea deciziilor în procesul de management al bazinelor hidrogafice, avantajele și dezavantajele procesului.....	57
3.4	Avantajele și dezavantajele participării publice la luarea deciziei:.....	59
3.5	Organizarea procesului: structuri responsabile și etape în procesul de participare publică.....	61
3.5.1	Structuri responsabile.....	61
3.5.2	Calendarul participării publicului.....	62
3.5.3	Implicarea activă a părților interesate.....	63
3.5.4	Consultarea.....	68
3.5.5	Accesul la informație.....	74
3.6	Exemple de tehnici de realizare a procesului de participare publică.....	75
4	ÎN LOC DE FINAL....CÂTEVA RECOMANDĂRI.....	79

1 INTRODUCERE

Finanțat prin GEF/UNDP, Proiectul Regional Dunărean, prin componenta 3.4 „Îmbunătățirea accesului la informații și a participării publicului la luarea deciziilor privind mediul”, înțelegând provocările acestei tematici, și-a propus să vină în ajutorul autorităților implicate în procesul decizional din domeniul apelor.

Realizarea prezentului îndrumar/material/ghid este parte integrantă a activităților ce au avut loc în România, fiind produsul unui proces complex în care au fost implicați experți din domeniul managementului apelor, accesului la informația de mediu și participării publice în procesul decizional, munca lor fiind susținută de către reprezentanți ai Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, Direcția Managementul Resurselor de Apă.

Principalul obiectiv al acestui material este de a servi ca instrument practic pentru o aplicare corectă a principiilor legate de accesul la informația de mediu, respectiv apă și elemente de participare publică, de a elimina cât mai multe din neclaritățile ce pot apărea cât și pentru a îmbunătăți calitatea procesului decizional.

Plecând de la principiul că accesul la informația de interes public reprezintă o parte integrantă a procesului democratic, dreptul privind accesul la informația privind mediul, în general, și cea privind apa, respectiv gospodărirea apelor, în special, constituie unul dintre principiile de bază ale politicii de mediu din România.

Fiind o resursă naturală, indispensabilă vieții și tuturor activităților antropice, accesul la apă și dreptul la o calitate corespunzătoare a apei reprezintă drepturi fundamentale pentru fiecare persoană. Apa este un element fragil în cadrul ecosistemelor, drept pentru care, conservarea acesteia ar trebui să devină un obiectiv major al politicilor de mediu și să joace rolul de element - cheie al dezvoltării durabile.

Politicile de mediu au cunoscut de-a lungul timpului abordări diferite, trecând de la utilizarea strictă a legislației în cadrul așa numitei politici de “comandă și control”, la instrumentele economice și apoi la o abordare integrată în care publicul este un actor cheie în atingerea obiectivelor oricărei politici sectoriale.

Această nouă abordare a fost promovată în procesul general inițiat de Organizația Națiunilor Unite în urma Întâlnirii la nivel înalt din 1992 de la Rio de Janeiro, în cadrul căreia Statele participante au semnat ***Declarația privind Mediul și Dezvoltarea***, recunoscând că «unul din principalele elemente indispensabile pentru realizarea unei dezvoltări durabile este participarea publicului la luarea deciziei» (capitolul 23 al Agendei 21). În continuarea acțiunii de la Rio de Janeiro, Uniunea Europeană și alte 39 de țări au adoptat la 25 iulie 1998 ***Convenția de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție pe probleme de mediu***.

Adoptarea Convenției de la Aarhus a marcat elaborarea mai multor documente la nivel european care vizează întărirea nivelului de informare și a capacității de participare în domeniile care au legătură cu mediul. Între aceste documente se numără și Directiva 2000/60/CE din 23 octombrie 2000 a Parlamentului și Consiliului European - ***Directiva Cadru privind Apa*** - care stabilește un cadru comun pentru politica comunitară în domeniul gospodăririi apelor. Acest document ocupă un loc esențial pentru implementarea principiilor Convenției de la Aarhus în domeniul apei. În scopul implementării prevederilor acestei directive, publicul trebuie să fie informat asupra modului de gospodărire a apei pe bazine hidrografice și trebuie să aibă acces la documentele de bază. De asemenea, publicul trebuie să aibă la dispoziție elementele necesare, întrucât el va fi consultat în etapele cheie de elaborare a planului de management al bazinelor hidrografice..

Din această perspectivă, acordul cetățenilor trebuie luat în considerare de către decidenți și gestionari, căci odată construită pe cunoaștere anumite reacții se pot baza pe o experiență concretă, experiență care poate fi purtătoarea de speranțe în privința gestionării apei și a serviciilor sale.

Așadar, îmbunătățirea cunoștințelor și a înțelegerii publicului în domeniul gospodăririi apelor este o prioritate, căreia trebuie să-i fie acordată atenția necesară încă din acest moment. Pentru atingerea acestui obiectiv sunt necesare acțiuni ample și consecvente, care să includă comunicarea către public, informarea și consultarea publicului asupra tuturor informațiilor de interes, cum ar fi ciclul hidrologic, măsurile de management al apelor etc.

Este de asemenea necesară cultivarea responsabilității la consumator, prin sensibilizarea lui în privința folosirii raționale a apei, a stării resurselor de apă și implicațiilor concrete asupra prețului care trebuie plătit pentru a obține o apă de calitate bună. Cu alte cuvinte orice mesaj legat de prețul apei transmis către public nu trebuie disociat de necesitatea conservării resursei de apă.

În paralel, se constată o creștere a cerinței sociale în materie de informare și participare. Este primordial să se răspundă la această cerință legitimă părților implicate și publicului .

În sfârșit, trebuie subliniat că participarea nu este un scop în sine, ci un mijloc pentru atingerea obiectivelor directivei. Ea permite diseminarea informațiilor necesare pentru realizarea sarcinilor cerute de directivă (starea apei, realizarea de planuri de management, optimizarea măsurilor, etc.). Aceasta trebuie văzută mai degrabă ca un aport constructiv decât ca o constrângere suplimentară. Implementarea acesteia va necesita între timp și mijloace care să permită elevare și alocare atât în plan uman cât și financiar.

ROLUL ȘI MECANISMELE TIP DE ACCES LA INFORMAȚIA DIN SECTORUL APĂ

2 ROLUL ȘI MECANISMELE TIP DE ACCES LA INFORMAȚIA DIN SECTORUL APĂ

Principiile care stau la baza asigurării accesului la informația de interes public, privind mediul, respectiv privind apa și gospodărirea apelor, sunt prezentate succint în cuprinsul acestui capitol, urmărind modul în care acestea sunt enunțate în legislația națională relevantă, începând cu Constituția României și continuând cu reglementările din domeniul liberului acces la informațiile de interes public, al protecției mediului, inclusiv al gospodăririi apelor.

2.1 Ce presupune însă dreptul de acces la informație?

Dreptul de acces la informație presupune, printre altele:

dreptul oricărei persoane de a fi informată prompt, corect, real și clar cu privire la măsurile preconizate și/sau deja adoptate de autoritățile publice;

accesul liber și nerestricționat la sursele de informație publică, științifică și tehnică, socială, culturală etc.;

posibilitatea persoanei de a recepționa direct și în mod normal emisiunile de radio și de televiziune;

obligatia autorităților guvernamentale de a crea condițiile materiale și juridice pentru difuzarea liberă și amplă a informației de orice natură.

Dreptul la informație implică și informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice, ce corespunde unei obligații constituționale exprese a autorităților publice, dar numai pentru domeniile în care acestea își desfășoară activitatea.

Principalele obligații constituționale ale mijloacelor de informare în masă sunt de a „asigura informarea corectă a opiniei publice”, în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (4) din Constituție. Această prevedere evidențiază regulile ce trebuie să guverneze activitatea mediatică: *exactitatea, onestitatea, discreția și corectitudinea*.

2.2 Accesul la informație potrivit Constituției României

“Art. 31: Dreptul la informație

- (1) Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.
- (2) Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.
- (3) Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a tinerilor sau securitatea națională.
- (4) Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice.”

Dreptul de acces la informație, reglementat distinct în cuprinsul Articolului 31 al Constituției României, este un drept nou, receptat din marile instrumente juridice internaționale din domeniu.

Potrivit art. 31 alin. (1) din cuprinsul Constituției României este garantat accesul **oricărei persoane la orice informație de interes public**. Pe cale de consecință, accesul oricărei persoane, fizice sau juridice, fără a se face vreo distincție din punct de vedere legal, nu

poate fi îngrădit.

Art. 31 alin. (2) din Constituție stabilește **obligatia pentru autoritățile publice de a pune la dispoziția cetățenilor:**

informațiile în general;

informațiile despre evenimente sau acțiuni adoptate de către autoritățile publice;

informații de interes personal.

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, art. 2 lit. b):
„prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației”.

1.1 Ce înseamnă informația de interes public?

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, reglementarea-cadru în acest domeniu, stabilește prin definiția prevăzută la art. 2 lit. b) ce se înțelege prin informație de interes public.

Anumite categorii de informații sunt exceptate, potrivit Legii nr. 544/2001, de la liberul acces al publicului, iar unele informații pot fi furnizate numai în anumite cazuri și condiții, cum ar fi:

informații ce privesc acțiuni în instanță sau anchete parlamentare, penale, disciplinare ori alte investigații (de exemplu, nu pot fi furnizate informații cu privire la desfășurarea unei anchete parlamentare, chiar dacă obiectul acestei anchete parlamentare vizează interesul public, până la finalizarea respectivei anchete și publicarea rezultatelor. Motivul pentru care este exceptată temporar așadar furnizarea acestor informații este evitarea riscului influențării/afectării cursului anchetei, implicit modificarea rezultatelor acesteia.);

activități comerciale sau financiare, pentru care sunt prevăzute clauze de confidențialitate; cu alte cuvinte, dacă publicitatea acestora ar aduce atingere dreptului de proprietate intelectuală ori industrială, precum și principiului concurenței loiale (ex: clauza de confidențialitate comercială, industrială sau referitoare la drepturile de autor);

confidențialitatea unor date personale;

informații privind apărarea națională sau siguranța națională; sau

informațiile clasificate (ex. informații, date, documente de interes pentru securitatea națională, care, datorită nivelurilor de importanță și consecințelor care s-ar produce ca urmare a dezvăluirii sau diseminării neautorizate, trebuie să fie protejate).

În caz concret pentru informația de gospodărirea apelor, în **Ordinul Ministrului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 1012/2005 pentru aprobarea procedurii privind mecanismul de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor**, sunt evidențiate următoarele principii:

principiul transparenței Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, Administrația Națională, “Apele Române” și Comitetul de Bazin vor asigura accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor;

principiul accesibilității progresive informațiile vor fi puse la dispoziție progresiv, pe măsura evoluției legislației, strategiilor, politicilor și programelor/proiectelor în domeniu, într-o formă clară și cuprinzătoare.

¹ Această categorie de informații, exceptată așadar de la liberul acces, este reglementată distinct prin **Legea nr. 182/2002** privind protecția informațiilor clasificate (M.Of.nr. 248/12.04.2002), cu modificările și completările ulterioare, și de Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin **OM nr. 585/2002** (M.Of. nr. 485/05.07.2002) cu modificările și completările ulterioare.

Principii de baza privind accesul la informația de mediu și cea din sectorul apă

Constituția României: Titlul II - Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale, Capitolul II Drepturile și libertățile fundamentale, Art.31 dreptul la informație:

Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.

Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

Ordonanța de Urgență privind protecția mediului nr.195/2005 aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006: - Art.5 Statul recunoaște oricărei persoane dreptul la un mediu sănătos și echilibrat ecologic, garantând în acest scop:

Accesul la informația privind mediul, cu respectarea condițiilor de confidențialitate prevăzute de legislația în vigoare;

Consultarea în procesul de luare a deciziilor privind dezvoltarea politicii și legislației de mediu, emiterea actelor de reglementare în domeniu, elaborarea planurilor și programelor.

Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției de la Aarhus:

Autoritățile publice, ca răspuns la o cerere de informație pe probleme de mediu, trebuie să pună această informație la dispoziția publicului, fără a fi necesară declararea interesului și sub forma cerută (Art. 4, alin.1, lit. a) și b));

Informația de mediu va fi făcută disponibilă în cel mai scurt timp și cel mai târziu la o lună după ce cererea a fost înaintată (Art. 4, alin.2);

Legea Apelor nr.107/1996 cu modificările și completările ulterioare:

Art. 35 alin. 6 - Autoritățile publice, persoanele fizice și juridice au acces la informațiile ce constituie Fondul Național de date de gospodărire a apelor.

Obiectivul principal al documentului menționat mai sus este de a oferi o serie de repere tuturor actorilor care trebuie să asigure accesul la informație, organizarea procesului de informare, de consultare și de participare la cadrul de planificare pe bazin. În același timp, acest ordin se dorește să constituie o bază comună pentru toți cei care trebuie să pună în aplicare legislația privind liberul acces la informația de interes public, a accesului la informația privind mediul și a celei de gospodărire a apei.

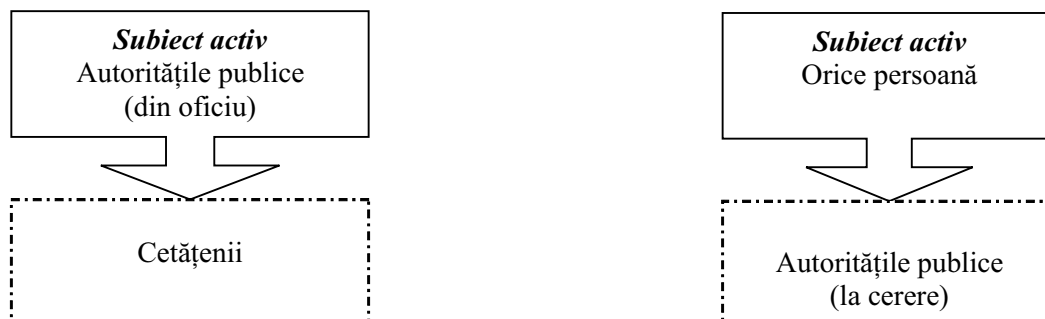
2.4 Accesul la informația de mediu și de gospodărire a apelor: mecanisme de acces la informație, fluxul activ și pasiv al informației

Eficiența procesului de acces la informație se cuantifică prin modul în care este organizat și funcționează sistemul, astfel încât să răspundă mecanismelor specifice fluxului de informație dinspre autoritatea și/sau instituția publică către public și invers, mecanisme ce corespund, în general, următoarelor:

- unui sistem prin care autoritățile publice colectează informația privind mediul și o difuzează publicului din oficiu, asigurând *fluxul activ* al informației privind mediul (ex. informația furnizată pe web site-ul al Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor <http://www.mmediu.ro/home/>);
- unui sistem care permite publicului solicitarea și obținerea informației privind mediul de la autoritățile publice, asigurând *fluxul pasiv* al acesteia; mecanismul de acces pasiv la informația privind mediul cuprinde accesul general la informația privind mediul și accesul la datele folosite în procesul de luare a deciziei cu impact asupra mediului.

Din punct de vedere structural, accesul la informație se realizează prin două tipuri de acces sau de flux informațional, după cum urmează:

1/fluxul activ al informației caracterizat prin obligația adresată autorităților și/sau instituțiilor publice de a pune la dispoziția cetățenilor, din oficiu, a informațiilor privind „problemele publice” și „asupra problemelor de interes personal”.

2/fluxul pasiv al informației și anume dreptul oricărei persoane de a solicita și obține de la autoritățile publice orice informație de interes public.

1.1.1 Fluxul activ al informației

Fluxul activ al informației constă în realizarea obligației instituite autorităților și instituțiilor publice de a colecta și pune la dispoziția publicului informații, din oficiu, fără a fi așadar nevoie de solicitarea venită din partea unui membru al publicului.

Legislația română care va fi descrisă în capitolele următoare stabilește organizarea sistemelor sus-menționate în departamentele/compartimentele specializate de informare și relații publice constituite la nivelul fiecărei autorități publice având ca principală responsabilitate furnizarea informației privind mediul atât prin flux activ, cât și prin flux pasiv. O listă a principalelor documente legislative sunt prezentate în Anexa 1, împreună cu toate modificările și completările apărute de la emiterea acestora.

În acest capitol vom realiza o trecere în revistă a modalităților și tehnicilor prin care se poate implementa un flux activ al informației de mediu și de gospodărire a apelor, prin punerea la dispoziția publicului și vom încerca să răspundem celor mai frecvente întrebări.

²Conform Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Nivel național	Protecția Mediului	Gospodărirea Apelor
Cadrul general privind accesul la informație (AI) Constituția României Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare HG 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001	Cadrul specific domeniului protecția mediului pentru AI OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată cu modificări prin Legea nr. 265/2006 Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției de la Aarhus HG nr. 878/2005 privind liberul acces la informațiile privind mediul	Cadrul specific domeniului gospodării apelor pentru AI Legea nr. 107/1996 a apelor cu modificările și completările ulterioare OM nr. 1012/2005 pentru aprobarea procedurii privind mecanismul de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor OM nr. 1044/2005 pentru aprobarea Procedurii privind consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului la luarea deciziilor în domeniul gospodării apelor

2.4.1.1 Care este cadrul legal care reglementează accesul publicului la informații?

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, așa cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 371/2006 și Legea nr. 380/2006, reglementarea-cadru în domeniul accesului la informația de interes public, completată de prevederile HG nr. 123/2002, face distincție între **informația comunicată din oficiu** (deci în cadrul fluxului activ al informației) și **informația care poate fi obținută la cerere**.

“Accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice **informații de interes public**, definite astfel prin prezenta lege, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și **autoritățile publice**, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României” Articolul 1

2.4.1.2 Ce se înțelege prin autoritate publică?

Obligația de a asigura liberul acces la informațiile de interes public revine autorităților publice, definite în cuprinsul **art. 2 lit. a)** din Legea nr. 544/2001, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 371/2006, după cum urmează: *”prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate ori instituție publică ce utilizează sau administrează resurse financiare publice, orice regie autonomă, companie națională, precum și orice societate comercială aflată sub autoritatea unei autorități publice centrale ori locale și la care statul român sau, după caz, o unitate administrativ-teritorială este acționar unic ori majoritar”*.

³ Definiția inițială prevăzută de Legea nr. 544/2001, înainte de a suferi modificările aduse prin Legea nr. 371/2006, stipula următoarele: «prin autoritate sau instituție publică se înțelege orice autoritate sau instituție

Identificarea actorilor instituționali, obligați să pună la dispoziția publicului, fie din oficiu, fie la cerere, a informațiilor de interes public, a informațiilor privind mediul sau apa, în funcție de actele normative care reglementează acest mecanism, a născut controverse juridice și este detaliat prezentată în continuare.

Definiția legală stipula inițial condiții cumulative pe care trebuie să le „îndeplinească” autoritatea sau instituția publică, instituind obligația comunicării informațiilor de interes public și în sarcina acelor regii autonome care utilizează resurse financiare publice.

Punerea în aplicare a acestor prevederi a născut diverse controverse în cazul particular al informației din domeniul gospodăririi apelor. Dacă în cazul autorităților administrației publice centrale sau locale stabilirea obligației nu implică nici o dificultate, în cazul fostelor regii autonome, cum este AN „Apele Române”, stabilirea obligației de comunicare a informațiilor de interes public era limitată de sursa veniturilor pe care le putea atrage AN „Apele Române”, cu precădere venituri proprii asigurate din aplicarea mecanismului economic specific în domeniul gospodăririi cantitative și calitative a apelor sau din prestarea serviciilor de gospodărire a apelor, aplicarea sistemului de plăți, bonificații și penalități specifice de gospodărire a apelor, pentru toate categoriile de folosințe consumatoare și neconsumatoare de apă, indiferent de deținătorii cu orice titlu ai amenajării, încasarea tarifelor aplicate tuturor beneficiarilor serviciilor prestate de AN “Apele Române” etc.

Prin precizarea expresă a reglementării inițiale că AN “Apele Române” funcționa pe bază de gestiune economică și autonomie financiară și, mai mult, a faptului că numai anumite acțiuni erau suportate de la bugetul de stat și bugetele locale (ca de exemplu: cheltuielile aferente acțiunilor operative de interes public de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor hidrometeorologice periculoase), conform art. 4 alin. 8 din OUG nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, publicată în M.Of. nr. 691/20.09.2002), informațiile deținute ori produse de AN “Apele Române” nu se mai înscriau sub incidența prevederilor Legii nr. 544/2001.

Modificările succesive de natură legislativă aduse statutului și modului de funcționare a AN „Apele Române” reîncadrează AN „Apele Române” în categoria instituțiilor publice „de interes național, cu personalitate juridică, având ca scop cunoașterea, protecția, punerea în valoare și utilizarea durabilă a resurselor de apă, monopol natural de interes strategic, precum și administrarea infrastructurii Sistemului Național de Gospodărire a Apelor” (art. 1 alin. (1) al O.U.G. nr. 107/2002 cu modificările și completările ulterioare).

Conform HG nr. 1176/2005 privind statutul de organizare și funcționare a Administrației Naționale „Apele Române”, art.1 Administrația Națională „Apele Române” este instituție

publică, precum și orice regie autonomă care utilizează resurse financiare publice și care își desfășoară activitatea pe teritoriul României, potrivit Constituției».

⁴ Regia autonomă a cunoscut diverse forme de organizare, reorganizându-se inițial ca și companie națională, iar în prezent ca și administrații naționale. Cu titlu de exemplificare, actuala Administrație Națională „Apele Române”, reorganizată în temeiul **Legii nr. 310/2004** pentru modificarea și completarea **Legii apelor nr. 107/1996** (M.Of.nr. 584/2004) ca și instituție publică, a purtat inițial denumirea de Compania Națională „Apele Române”, coform vechii reglementări-cadru în domeniul apelor, **Legea nr. 107/1996**, și ulterior Regia Autonomă „Apele Române”.

⁵ Primul act normativ de reglementare AN “Apele Române” este **O.U.G. nr. 107/2002** privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române” (M.Of.nr. 691/20.09.2002), modificat succesiv astfel: **Legea nr. 404/2003** pentru aprobarea **O.U.G. nr. 107/2002** privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române” (M.Of. nr. 713/13.10.2003), **O.U.G. nr. 73/2005** pentru modificarea și completarea **O.U.G. nr. 107/2002** privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române” (M.Of. nr. 607/13.07.2005), aprobată cu modificări și completări de **Legea nr. 400/2005** (M.Of. nr. 19/10.01.2006)

publică de interes național cu personalitate juridică și funcționează pe baza de gestiune și autonomie economică, în coordonarea autorității publice centrale în domeniul apelor.

Conform HG nr. 1176/2005, art.6 Administrația Națională „Apele Române” asigură realizarea următoarelor activități de interes național și social care se finanțează de la bugetul de stat, pe baza programelor aprobate în bugetul autorității publice centrale din domeniul apelor:

- a) repararea lucrărilor de gospodărire a apelor din domeniul public al statului, care se află în administrarea Administrației Naționale „Apele Române”, cu rol de apărare împotriva inundațiilor;
- b) refacerea și repunerea în funcțiune a lucrărilor de gospodărire a apelor din domeniul public al statului care se află în administrarea Administrației Naționale „Apele Române”, afectate de calamități naturale sau alte fenomene deosebite;
- c) cunoasterea resurselor de apa, precum si activitatile de hidrologie operativa si prognoza hidrologica.

Toate celelalte activități prevăzute la art. 5, pct. 1-14 din HG nr. 1176/2005 se asigură din venituri proprii rezultate din aplicarea mecanismului economic specific în domeniul gospodăririi resurselor de apă, conform legislației în vigoare.

Conform prevederilor Legii nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, un caz distinct de autoritate publică competentă în domeniul protecției apei este reprezentat de autoritățile publice centrale și locale de sănătate, care monitorizează apele de suprafață destinate consumului uman, calitatea apei potabile, dar și calitatea apelor de îmbăiere etc.

2.4.1.3 Ce poate fi informație de interes public?

Cu privire la definirea noțiunii de informație:

„Prin informație de interes public se înțelege orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației”.

Cu alte cuvinte, orice informație care privește activitățile unei instituții sau autorități publice, indiferent de:

suportul (adică, fără a se ține cont dacă se regăsește pe web site-ul autorității sau instituției publice în cauză, sau tipărită sub forma unui ghid, a unei broșuri, a unui manual, ori copiată pe un CD);

de **forma** (cu alte cuvinte, fără a se ține cont de faptul că este o declarație, sau o prezentare, un document cu caracter tehnic sau științific etc.), sau;

de modul de exprimare a informației (cu alte cuvinte, indiferent de faptul că informația a fost transmisă verbal, în cadrul unei declarații, unei prezentări în cadrul unei întâlniri realizate de către un angajat al acelei autorități sau instituții publice în cauză, aflându-se prezent în calitate de reprezentant al respectivei instituții sau autorități publice; de asemenea, transmise prin e-mail etc.), constituie informație de interes public.

⁶ Legea nr. 544/2001, art. 2 lit. b)

Informațiile de interes public pe care fiecare autoritate și instituție publică are obligația să le pună la dispoziție din oficiu

1. **Actele normative** care reglementează organizarea și funcționarea autorității sau instituției publice;
2. **Structura organizatorică**, atribuțiile departamentelor, programul de funcționare, programul de audiențe al autorității sau instituției publice - cu alte cuvinte, organigrama, regulamentul de organizare și funcționare, programul de audiențe pentru public (care diferă de programul de relații cu publicul) etc.;
3. **Numele și prenumele persoanelor din conducerea autorității sau instituției publice** și ale funcționarului responsabil cu difuzarea informațiilor de interes public (preferabil ar fi publicarea pe web site-ul fiecărei autorități/instituții publice a acestor date);
4. **Coordonatele de contact ale autorității/instituției publice**, respectiv: denumirea, sediul, numerele de telefon, fax, adresa de e-mail și adresa paginii de internet (recomandabil ar fi ca aceste informații să fie actualizate ori de câte ori apar modificări în ce le privește);
5. **Sursele financiare, bugetul și bilanțul contabil;**
6. **Programele și strategiile proprii;**
7. **Lista cuprinzând documentele de interes public;**
8. **Lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate**, potrivit legii;
9. **Modalitățile de contestare a deciziei autorității sau a instituției publice**, în situația în care persoana se consideră vătămată în privința dreptului de acces la informațiile de interes public solicitate;
10. **Buletin informativ**, publicat și actualizat anual, care să cuprindă informațiile anterioare;
11. **Raport periodic de activitate**, cel puțin anual, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a.

În ceea ce privește informația pentru care a fost instituită obligația pentru autoritățile sau instituțiile publice **de a fi comunicată din oficiu**, o importanță deosebită o are raportul periodic de activitate, elaborat, conform Legii nr. 544/2001, cu o frecvență cel puțin anuală și care va cuprinde cel puțin următoarele:

misiunea autorității sau instituției publice, precum și obiectivele care trebuiau atinse în perioada de raportare;

indici de performanță, cu prezentarea gradului de realizare a acestora;

scurta prezentare a programelor desfășurate și a modului de raportare a acestora la obiectivele autorității sau instituției publice;

raportarea cheltuielilor, defalcate pe programe;

nerealizări, cu menționarea cauzelor acestora (acolo unde este cazul);

propuneri pentru remedierea deficiențelor.

⁷ Conform prevederilor art. 10 alin. (3) din cuprinsul HG nr. 123/2002, anexa nr. 6 la normele metodologice

Conform Art. 27 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 aprobate prin HG nr. 123/2002, Raportul anual va mai cuprinde:

- numărul total de solicitări de informații de interes public;
- numărul total de solicitări, departajat pe domenii de interes;
- numărul de solicitări rezolvate favorabil;
- numărul de solicitări respinse, defalcat în funcție de motivația respingerii (informații exceptate de la acces, inexistente etc.);
- numărul de solicitări adresate în scris atât pe suport de hârtie cât și pe suport electronic;
- numărul de solicitări adresate de persoane fizice;
- numărul de solicitări adresate de persoane juridice;
- numărul de reclamații administrative cu precizarea celor care au fost rezolvate favorabil și respinse;
- numărul de plângeri în instanță, cu departajarea: rezolvate favorabil, respinse și în curs de soluționare;
- costurile totale ale compartimentului de informare și relații publice;
- sumele totale încasate pentru serviciile de copiere a informațiilor de interes public solicitate;
- numărul estimativ de vizitatori ai punctului de informare-documentare.

HG nr. 123/2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, detaliază modul de prezentare a informațiilor de interes public, în cuprinsul articolului 10:

Art. 10 (1): „Informațiile de interes public care se comunică din oficiu, conform legii, vor fi prezentate într-o formă accesibilă și concisă, care să faciliteze contactul persoanei interesate cu autoritatea sau instituția publică”.

Prin urmare, este stabilită o regulă general aplicabilă cu privire la forma informației publice, și anume aceea de a fi: *accesibilă și concisă*. Condiția de accesibilitate a informației poate fi analizată din două puncte de vedere: prin modalitatea/calea de transmitere a informației și prin modul de formulare a acesteia.

Modalități, căi de transmitere a informației:

- a. Mass media cel mai practic și indicat mod de comunicare, dar goana lor după subiectele senzaționale determină companiile de media să aloce din ce în ce mai puțin spațiu Informațiilor care privesc informațiile de interes public sau de mediu;
- b. Internet, pe web site-ul autorității sau instituției publice în cauză: deși aparent facilă această modalitate, există încă suficiente autorități/instituții publice, în special în zona rurală, care nu au pagină proprie de Internet. Corelativ, gradul de acces la Internet al populației este restrâns la categoriile de elevi-studenți, precum și la acei angajați care utilizează Internetul la locul de muncă;

www.mmediu.ro - site-ul web al Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, este una dintre principalele surse de informare în domeniul gospodăririi apelor din România. Aici pot fi găsite, printre altele, informații despre strategiile și politicile naționale în domeniul gospodăririi apelor, convențiile internaționale, actele normative elaborate în ultimii ani, stadiul implementării directivelor UE pentru apă, calitatea apelor, proiecte internaționale implementate în domeniul gospodăririi apelor în România. De asemenea, există un “Colț al copiilor”, în care pot fi găsite informații și publicații online de educație ecologică adaptate acestui segment de vârstă.

- c. Afișare la sediul autorității/instituției publice presupune însă deplasarea la sediul respectivei autorități/instituții pentru a lua cunoștință despre informația de interes

public; este recomandabilă în special în zonele rurale, unde această modalitate este cel mai frecvent utilizată pentru transmiterea informațiilor;

- d. Publicarea de broșuri, buletine etc. și această modalitate prezintă dezavantajele ei, întrucât distribuirea acestora presupune costuri suplimentare, adesea care trebuie suportate din bugetul de stat ori din bugetele locale. Uzual, acest tip de cheltuieli nu este aprobat pentru a intra în componența acestor bugete.

Afișarea la sediul autorității, tot potrivit prevederilor legale indicate, este, în cazul tuturor autorităților și instituțiilor publice, **modalitatea minimă obligatorie** de difuzare a informațiilor de interes public comunicate din oficiu.

Mod de formulare

Limbajul folosit pentru comunicarea informației către public trebuie să fie cât se poate de accesibil, prin evitarea folosirii unor texte/expresii excesiv de tehnice, științifice etc, astfel încât mesajul transmis către populație să nu fie afectat:

«Nu s-au semnalat fenomene de înflorire algală și nici poluări cu hidrocarburi. Valorile pentru oxigenul dizolvat și saturație au fost în limitele normale pentru acest sezon în apele de mică adâncime. Analizele bacteriologice au semnalat ape curate, în conformitate cu limitele pentru apele de băiere prevăzute de limitele naționale și de Directivele Comunității Europene»

Citat din Informarea privind calitatea apelor de băiere și a plajelor în sectorul Mamaia-Mangalia, Săptămâna 7-13 august 2006, <http://www.waterct.ro/calitatea%20apelor%20imbaiere.htm>

2.4.1.4 Care este cadrul legal care reglementează accesul publicului la informațiile de Mediu și de gospodărire a apelor prin flux activ?

2.4.1.4.1 Diseminarea informațiilor privind mediul

Potrivit Constituției României, articolele 11 și 20(2), tratatele și orice acorduri internaționale la care România este parte, din domeniul protecției drepturilor omului (dreptul mediului este asimilat, potrivit doctrinei, drepturilor omului) fac parte din dreptul intern și, mai mult, **au prioritate în aplicare** față de legislația internă.

Ca și Constituția, și tratatele și convențiile internaționale necesită, de cele mai multe ori, adoptarea unei legislații subsecvente care să asigure implementarea dispozițiilor legale în spiritul și litera lor.

Convenția de la Aarhus, ratificată de România prin Legea nr. 86/2000, stabilește pentru autoritățile și instituțiile publice competente, responsabilitățile și obligațiile necesare asigurării colectării și diseminării active a informațiilor de mediu, în cuprinsul Articolului 5. În acest scop, autoritățile și instituțiile publice au, printre altele, următoarele obligații: să dețină informații de mediu la zi, relevante pentru funcțiile lor și să asigure un flux adecvat al informației către autoritățile publice despre activitățile propuse și existente, care pot afecta în mod semnificativ

2. Informația de mediu trebuie să fie efectiv accesibilă, printre altele, prin:

a. furnizarea unei informații suficiente publicului despre:

tipul și scopul informației de mediu deținute de autoritățile publice;

termenii de bază și condițiile în care o asemenea informație este disponibilă și accesibilă;

procesul prin care aceasta poate fi obținută;

b. stabilirea și menținerea unor aranjamente practice, precum:

i. liste accesibile publicului, registre sau dosar

ii. solicitarea oficialităților să sprijine publicul în demersul său cu privire la accesul la informație;

iii. identificarea punctelor de contact.

c. accesul gratuit la informațiile privind mediul conținute în registre, liste, sau dosare.

Totodată, Legea nr. 86/2000 stabilește și obligația pentru autoritățile și/sau instituțiile publice de a face disponibilă informația de mediu progresiv, prin intermediul unor baze electronice de date, care să fie așadar ușor accesibile publicului prin rețele de telecomunicații publice (prin Internet, spre exemplu).

Aceste baze de date trebuie să cuprindă, conform prevederilor Legii nr. 86/2000, cel puțin următoarele:

a) rapoartele asupra stării mediului, care includ informații privind starea atmosferei, calitatea precipitațiilor atmosferice, calitatea apelor de suprafață și subterane etc. (Ex: http://www.mmediu.ro/informatii/rapoarte_zilnice.htm);

b) texte ale legilor privind/sau în legătură cu mediul de precizat că aceasta presupune accesibilizarea nu numai a legislației strict legate de protecția mediului, care cuprinde, de exemplu legislația cu privire la evaluarea impactului asupra mediului a planurilor și programelor, sau a activităților și proiectelor cu impact asupra mediului, accesul la informația privind mediul, participarea publicului la deciziile privind mediul, legislația privind gospodărirea apelor etc.), dar și a acelor legislații conexe acesteia (de exemplu, construcții și urbanism, silvicultură, agricultură etc.);

c) politici, planuri și programe privind/sau în legătură cu mediul, acordurile de mediu (deși sunt menționate numai acordurile, aplicarea acestei prevederi se extinde și asupra autorizațiilor de mediu, permiselor, avizelor sau oricăror altor tipuri de decizie a autorităților de mediu);

d) alte informații, cu precizarea că disponibilizarea unor asemenea informații sub această formă ar facilita aplicarea legilor naționale, cu condiția ca această informație să fie deja disponibilă sub formă electronică.

O altă obligație instituită la nivelul autorităților publice este aceea de publicare a unui raport național privind starea mediului, inclusiv informații cu privire la calitatea mediului și presiunea asupra mediului, la un interval ce nu poate depăși 3-4 ani. Prin coroborare cu Legea nr. 544/2001, intervalul

Totodată, în conformitate cu Legea nr. 86/2000, autoritățile publice au obligația diseminării cel puțin a următoarelor informații, conform art. 5(5):

1. legislației și documentelor despre politici (<http://www.mmediu.ro/legislatie/legislatie.htm>);
2. tratatelor internaționale, convențiilor și înțelegerilor privind problemele de mediu;
3. altor documente internaționale, semnificative pentru protecția mediului;
4. faptelor și analizelor faptelor care sunt considerate relevante și importante pentru schițarea unor propuneri majore de politici de mediu (cu titlu de exemplu: <http://www.mmediu.ro/ape/activitate/>);
5. va publica, ori în caz contrar, va face accesibile materiale explicative despre felul în care autoritatea publică răspunde cererilor publicului în probleme care intră sub incidența acestor reglementări;
6. va asigura, într-o formă adecvată, informații privind performanțele funcțiilor publice sau serviciilor publice guvernamentale, legate de mediu.

Implicit, tot potrivit Legii nr. 86/2000 dar prin adoptarea de măsuri legislative la nivel național, **agenții economici ale căror activități au un impact semnificativ asupra mediului trebuie stimulați să informeze în mod regulat publicul cu privire la impactul activităților și produselor lor asupra mediului**, acolo unde este posibil, în cadrul unor acțiuni voluntare de ecoetichetare (prin obținerea etichetei ecologice), prin realizarea unor scheme de audit de mediu sau prin alte mijloace.

O altă obligație stipulată de Legea nr. 86/2000 tot cu privire la realizarea fluxului activ al informației privind mediul, este realizarea progresivă și în conformitate cu dispozițiile altor cerințe internaționale, inclusiv comunitare, a unui **sistem național coerent de inventare sau registre de poluare**, sub forma unei baze de date structurate, computerizate și accesibile publicului (cel mai sigur, disponibilă pe pagina web a autorității respective), realizată prin baza unor formulare standardizate, în conformitate cu exigențele internaționale.

Un asemenea sistem poate să includă, printre altele:

intrări, emisii și transferuri în mediu a unor serii specifice de substanțe și produse (spre exemplu: sursele de emisii de gaze cu efect de seră, transferul poluanților din Aer în mediul acvatic etc.), incluzând apa;

energia și utilizarea resurselor, care provin dintr-o serie de activități specifice (spre exemplu, activitățile industriale);

locurile de tratare sau depozitare (activități cerute de managementul corespunzător al deșeurilor).

⁸ Registrul Național al Poluanților Emiși realizat în baza OM nr. 1144/2002.

⁹ De exemplu, pentru județul Constanța registrul poluanților se poate găsi pe pagina de web: www.mmediu-constanta.ro/documente/

Accesul la informația de mediu în general prevăzut în Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006.

Legea protecției mediului reprezintă legea-cadru care reglementează protecția mediului ca un obiectiv de interes public major. De când a apărut, în anul 1995, ea a suferit mai multe modificări pozitive care au dus la întărirea și exprimarea mai fermă a necesității participării publicului la luarea deciziei privind mediul, implicit privind accesul la informații (Legea mediului nr. 137/1995, modificată prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 91/2002 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 294/2003). Încă din 2003 reglementarea-cadru privind protecția mediului a inclus în dispozițiile sale trimiterea către prevederile Convenției de la Aarhus, adăugând la textul Convenției, spre exemplu, obligația privind asumarea răspunderii ce revine titularului proiectului sau activității, cu privire la realitatea informațiilor pe care le furnizează.

În 2005 a fost aprobată Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului și aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, devenind astfel cea mai recentă reglementare-cadru privind protecția mediului. Acest act normativ abrogă dispozițiile reglementării precedente, și anume pe ale Legii nr. 137/1995, cu modificările și completările subsecvente.

OUG nr. 195/2005 stabilește în cuprinsul art. 1 că protecția mediului constituie *“obiectiv de interes public major, pe baza principiilor și elementelor strategice care conduc la dezvoltarea durabilă a societății”*.

De asemenea, acest act normativ include și referiri specifice la principii foarte importante pentru dreptul la informație, printre care și: “informarea și participarea publicului la luarea deciziilor, precum și accesul la justiție în probleme de mediu”, conferind drepturilor prevăzute de Convenția de la Aarhus valoarea de principiu legal.

HG nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, act normativ ce transpune prevederile Directivei privind accesul la informația privind mediul nr. 2003/4/CE în legislația națională, stipulează la articolul 8 obligația **de a informa publicul despre drepturile ce decurg din prevederile respectivei reglementări**, prin:

afișarea pe propria pagină web a drepturilor pe care le are publicul în baza prezentei hotărâri;

editarea și punerea la dispoziția publicului de pliante conținând drepturile pe care le are în baza prezentei hotărâri;

utilizarea oricăror alte mijloace de informare corespunzătoare.

Autoritățile și instituțiile publice, conform art. 20 din HG nr. 878/2005, au de asemenea obligația organizării informațiilor privind mediul, relevante activității fiecărei autorități sau instituții publice, sau care este deținută de sau pentru acestea în scopul realizării diseminării active și sistematice către public a informației privind mediul.

Totodată, în completarea dispozițiilor, Legii nr. 86/2000, HG nr. 878/2005 dispune organizarea, în mod progresiv, a informațiilor privind mediul în **baze de date electronice**, ușor accesibile publicului, prin intermediul rețelelor de comunicație și/sau a tehnologiei electronice (articolul 34), respectiv:

baza de date cu informația privind mediul deținută de sau pentru autoritatea publică;

¹⁰ Republicată în M.Of. nr. 70/17.02.2000

baza de date cu informația privind mediul diseminată în mod activ (articolul 22), precum textele tratatelor, convențiilor și acordurilor internaționale la care România este parte;

legislația locală, regională, națională sau comunitară privind mediul ori în legătură cu mediul;

politicile, planurile și programele în legătură cu mediul; rapoartele privind starea mediului etc.;

liste centralizate cu autoritățile publice din subordinea sau din coordonarea lor, care dețin informații privind mediul, precizându-se datele de contact pentru fiecare autoritate publică, respectiv denumire, sediu, telefon, fax, adresa de e-mail și a paginii web, numele și prenumele persoanei de contact.

Atenție! Metodologia de colectare, gestionare și punere la dispoziția publicului a informației privind mediul aplicabilă autorităților publice aflate în subordinea, în coordonarea sau sub autoritatea sa urmează să fie aprobată prin ordin al ministrului mediului și gospodăririi apelor.

Până la intrarea în vigoare însă a noii proceduri, se aplică prevederile OM nr. 1182/2002 pentru aprobarea Metodologiei de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului, în măsura în care nu se află în contradicție cu noile prevederi legale.

Trebuie menționat ca autoritățile publice au obligația de a emite **comunicate de presă** lunare, care să cuprindă sinteza evenimentelor și acțiunilor care au avut loc în luna precedentă în legătură cu informațiile privind mediul (articolul 22).

Implicit, autoritățile mai au obligația de a publica anual, pe propriile pagini web, **rapoartele naționale, regionale sau locale, după caz, privind starea mediului**, cel mai târziu până pe 15 octombrie a anului următor raportării. Acestea trebuie să cuprindă **informații privind calitatea mediului și presiunile asupra mediului** (de exemplu: http://www.anpm.ro/index.php?init=global.stare_meniu Raport privind starea mediului în România în anul 2005).

Cu privire la **calitatea informației**, autoritățile și instituțiile publice, potrivit art. 28, au obligația să asigure, în măsura posibilului, calitatea informațiilor pe care le furnizează, urmărind ca acestea să fie **actualizată, corectă și comparabilă**.

În cazul unor evenimente cu consecințe iminente asupra sănătății umane sau asupra mediului, conform art. 24 din HG nr. 878/2005, autoritățile publice sunt obligate să asigure în mod gratuit diseminarea imediată și fără întârziere a tuturor informațiilor privind mediul deținute de sau pentru aceste autorități, care ar permite publicului posibil a fi afectat să ia măsurile necesare de prevenire ori de limitare a daunelor rezultate din acele evenimente.

În această categorie se înscriu, spre exemplu, avertizările meteo cu privire la depășirea cotelor de inundații, avertizări care impun adoptarea anumitor măsuri de permanență de către fiecare autoritate sau instituție publică, conform prevederilor legale, cu precădere privind informarea permanentă a populației din zonele vizate.

Pentru situația în care toate informațiile enumerate anterior sunt aduse la cunoștința publicului prin intermediul paginilor de web proprii fiecărei autorități/instituții publice, este suficientă crearea de

2.4.1.4.2 Diseminarea activă a informațiilor privind gospodărirea apelor

Diseminarea informațiilor privind gospodărirea apelor se conformează atât regulilor instituite atât prin Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, cât și celor stabilite prin Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției de la Aarhus, completată prin dispozițiile HG nr. 878/2005, și a celor incluse în Legea apelor nr. 107/1996 cu completările și modificările ulterioare, detaliate prin OM nr. 1012/2005.

Potrivit OM nr. 1012/2005 se comunică din oficiu următoarele informații privind gospodărirea apelor (articolul 10):

1. rapoartele informative privind starea de calitate a apei, prognoze hidrologice, inclusiv sinteze informative din următoarele materiale:

a. Planuri de restricții temporare pentru cursurile de apă deficitare;

b. planuri de apărare împotriva inundațiilor pe bazine hidrografice.

Constituția României, așa cum a fost revizuită prin Legea nr. 429/2003, prevede că **apele cu potențial energetic valorificabil, de interes național, plajele, marea teritorială, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, fac obiectul exclusiv al proprietății publice** (art. 136 alin. (3)), în timp ce reglementarea-cadru în domeniul managementului resurselor de apă, Legea apelor nr. 107/1996 cu completările și modificările ulterioare, stabilește că:

“apele fac parte din domeniul public al statului. Cunoașterea, protecția, punerea în valoare și utilizarea durabilă a resurselor de apă sunt acțiuni de interes general” (art. 1 alin. (2)).

Noțiunea de domeniu public presupune în primul rând, instituirea unui regim de protecție și conservare a acestei resurse naturale regenerabile, vulnerabile și limitate, indiferent de natura dreptului de proprietate. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1): “aparțin domeniului public al statului apele de suprafață cu albiile lor minore cu lungimi mai mari de 5 km și cu bazine hidrografice ce depășesc suprafața de 10 km², malurile și cuvetele lacurilor, precum și apele subterane, apele maritime interioare, faleza și plaja mării, cu bogățiile lor naturale și potențialul valorificabil, marea teritorială și fundul apelor maritime”.

În lumina dispozițiilor legale anterior menționate, este instituit, prin intermediul art. 4 alin. (1), un monopol natural de interes strategic asupra resurselor de apă, de suprafață și subterane. Mai mult, tot textul legal prevede în mod expres faptul că:

“apele din domeniul public se dau în administrare Regiei Autonome “Apele Române” de către Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, în condițiile legii” (art. 4 alin. (2)).

Alte principii generale ce guvernează aceasta “resursă naturală” sunt prevăzute în cuprinsul art. 6 “activitatea de gospodărire unitară, rațională și integrată a apelor se organizează și se desfășoară pe bazine hidrografice, ca entități geografice indivizibile de gospodărire cantitativă

¹¹ Legea nr. 310/2004 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996 (M.Of. nr. 584/30.06.2004)

¹² Expresia Regia Autonomă „Apele Române” se înlocuiește cu Administrația Națională „Apele Române”, în conformitate cu evoluția legislativă înregistrată până în prezent. Vezi și comentariile de la pag. 3.

¹³ În conformitate cu prevederile H.G. nr. 408/2004 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor (M.Of. nr. 285/31.03.2004) cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului și-a încetat existența ca urmare a reorganizării acestei autorități publice centrale. Pe cale de consecință și având în vedere atribuțiile stabilite MMGA în domeniul protecției mediului, expresia MAPAM poate fi înlocuită cu MMGA.

și calitativă a resurselor de apă. Gospodărirea apelor trebuie să considere ca un tot unitar apele de suprafață și subterane, atât sub aspect cantitativ, cât și calitativ, în scopul dezvoltării durabile”.

1.1.1.1 Ce este informația privind apa și gospodărirea apelor?

Informația privind gospodărirea apelor este reglementată în Anexa nr. 1 la Legea nr. 107/1996 cu completările și modificările ulterioare, la punctul 36, după cum urmează:

“informații privind caracteristicile cantitative și calitative ale resurselor de apă, zonele inundabile, degradările albiilor și malurilor; lucrările de amenajare a bazinelor hidrografice și alte lucrări care au legătură cu apele, inclusiv sursele de poluare și lucrările pentru protecția calității apelor și alte elemente caracteristice naturale sau antropice, precum și drepturile de utilizare a apelor”.

Informația privind apa trebuie însă analizată în complexitatea sa determinată de însuși factorul-cheie în acest context – apa. Astfel, informația privind apa include, printre altele, informația privind calitatea apei potabile sau informația privind calitatea apei de îmbăiere, inclusiv informațiile cu privire la zonele costiere. Sursele acestor sub-categorii de informații privind apa, respectiv gospodărirea apelor, se regăsesc în legislația relevantă fiecărui aspect nominalizat în parte.

1.1.1.2 Fondul național de date de gospodărirea apelor

Acesta este constituit, conform prevederilor din Anexa nr. 1 la Legea nr. 107/1996 cu completările și modificările ulterioare, punctul 33, din “totalitatea bazelor de date meteorologice, hidrologice, hidrogeologice, de gospodărire cantitativă și calitativă a apelor”.

Modul de organizare, păstrare și gestionare a Fondului Național de date de gospodărirea apelor se stabilește de către MMGA, iar întocmirea și actualizarea acestui fond de date este asigurată de către A.N. „Apele Române” (art. 35 alin. (3) din lege). Unitățile specializate autorizate, ca și utilizatorii de apă care produc informații ce pot constitui Fondul Național de date de gospodărire a apelor sunt obligați, conform art. 35 alin. (4) să le păstreze timp de 5 ani și să le comunice lunar AN “Apele Române”, în baza unei proceduri prestabilite.

Fondul Național de date de gospodărire a apelor include și evidența apelor ce aparțin domeniului public din Cadastrul apelor, în conformitate cu dispozițiile art. 35 alin. (5).

Un caz particular îl constituie **Fondul Național de date privind mediul zonei costiere**, constituit potrivit art. 54 alin. (2) din OUG nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonelor costiere, aprobată prin Legea nr. 280/2003. Fondul Național de date privind mediul zonei costiere, este gestionat de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și gospodărirea apelor, și se constituie pe baza informațiilor și datelor obținute în urma sistemului de control integrat și supraveghere a mediului zonei costiere.

1.1.1.3 Informare in flux activ, cazuri specifice

O reglementare distinctă a dreptului publicului de a fi informat se desprinde din dispozițiile art. 14 (1) și (2) din Legea Apelor, respectiv:

(1) Dacă, din cauza secetei sau altor calamități naturale, debitele de apă autorizate nu pot fi asigurate tuturor utilizatorilor autorizați, se aplică restricții temporare de folosire a resurselor de apă;

(2) Restricțiile se stabilesc prin planuri de restricții și folosire a apei în perioade deficitare, elaborate de direcțiile de ape, după consultarea utilizatorilor autorizați, cu avizul AN “Apele Române” și cu aprobarea comitetului de bazin. Planurile de restricții și folosire a apei în perioade deficitare se aduc la cunoștința publicului;

dar și din dispozițiile art. 43 alin. (1) coroborat cu alin. (1⁶) și (1⁷), după cum urmează:

(1) ”În vederea stabilirii orientărilor fundamentale privind gospodărirea durabilă, unitară, echilibrată și complexă a resurselor de apă și a ecosistemelor acvatice, precum și pentru protejarea zonelor umede se elaborează scheme directoare pe bazine sau grupe de bazine hidrografice, până cel târziu la data de 22 decembrie 2009”;

(1⁶) ”Comitetul de bazin implică în elaborarea și actualizarea schemei directoare reprezentanții autorităților publice centrale, consiliilor județene și consiliilor locale care au obligația de a comunica toate informațiile utile aflate în competența lor” și

(1⁷) ”Prin intermediul adresei de Internet proprii, Comitetul de bazin va pune la dispoziția publicului pe parcursul unei perioade de cel puțin 6 luni:

- un calendar și un program de lucru, incluzând procedura de consultare, cu cel puțin 3 ani înainte de data prevăzută pentru aprobare a schemei directoare actualizate;
- o sinteză a problemelor care există în bazin în domeniul gospodăririi apelor, cu cel puțin 2 ani înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate;
- proiectul schemei directoare cu cel puțin un an înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate.

Cu privire la modalitatea de informare, activitatea va fi organizată în următoarele componente:

afișarea la sediul autorităților în cadrul punctelor de informare, prin editarea de publicații proprii;

afișarea pe pagina web proprie (de exemplu pe <http://www.rowater.ro/> - site-ul web al AN „Apele Române”);

utilizarea oricăror mijloace de informare corespunzătoare;

comunicate și informări de presă care cuprind sinteza evenimentelor și acțiunilor ce au avut loc, cât și a celor preconizate a avea loc în domeniul gospodăririi apelor;

conferințe de presă organizate periodic.

Cu privire la programul în care publicul poate avea acces la informațiile anterior amintite, se precizează că acesta este similar cu acela de funcționare a autorității/instituției publice competente.

Alte trimiteri legale la accesul la informația privind gospodărirea apelor sunt cuprinse în Legea Apelor nr.107/1996 cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

art. 23 alin. (4): “persoanele juridice utilizatori de apă și ai celorlalte folosințe în legătură cu apa, care au produs o poluare accidentală, sunt obligate să ia măsuri imediate pentru înlăturarea cauzelor, pentru limitarea și înlăturarea efectelor acestora și să informeze imediat cea mai apropiată unitate de gospodărire a apelor asupra acestei poluări”;

art. 23 alin. (5) “Unitățile de gospodărire a apelor au obligația să ia în considerare orice informație provenită de la persoane fizice sau juridice, altele decât utilizatorii sau cei care au produs poluarea accidentală, să identifice poluantul și cauzele poluării”;

Anexa nr. 3 - Conținutul minim al schemelor directoare de amenajare și management ale bazinului hidrografic și al programelor de măsuri aferente acestora, (A) Schemele directoare de amenajare și management a apelor la nivel de bazin hidrografic (schemele directoare) trebuie să cuprindă următoarele elemente: “un rezumat al măsurilor de informare și consultare a publicului luate, rezultatul acestora și schimbările făcute schemelor directoare, ca urmare a acestor acțiuni; o listă a autorităților competente; punctele de contact și procedurile pentru obținerea documentațiilor de bază și a informațiilor legate de informarea și consultarea publicului și, în particular, detalii referitoare la măsurile de control adoptate, precum și detalii referitoare la datele existente de monitoring colectate.

Anexa 3 prezintă o Listă orientativă a instituțiilor care dețin informații de gospodărirea apelor.

1.1.1.1 O autoritate cu statut specific - Comitetul de Bazin

Comitetul de bazin, constituit la nivelul fiecărei direcții de apă a AN «Apele Române» conform art. 47 alin. (1), colaborează cu Administrația la aplicarea strategiei și politicii naționale de gospodărire a apelor, scop în care, printre altele, „asigură informarea publicului, garantarea unei perioade de timp necesare primirii comentariilor publicului, organizarea audierilor publice asupra tuturor aspectelor propuse pentru aprobare și asigurarea accesului publicului la documentele sale” (art. 47 alin. (7) lit. i)).

Mai mult, sunt instituite obligații și pentru Comitetele de bazin, care se vor îngriji să faciliteze o informare continuă a publicului, să favorizeze sensibilizarea și educarea publicului cu privire la problemele de gospodărire a apelor și medii acvatice. În acest sens, comitetele de bazin vor putea stabili convenții de parteneriat cu colectivitățile locale, asociații sau cu instituții de învățământ.

Un caz distinct îl reprezintă Comitetul Național al zonei costiere, constituit potrivit dispozițiilor OUG nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonelor costiere, aprobată prin Legea nr. 280/2003 și ale HG nr. 1015/2004 privind înființarea Comitetului Național al zonei costiere și regulamentului de funcționare al acestuia, care își desfășoară activitatea pe lângă autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și a gospodăririi apelor, în scopul gospodăririi integrate a zonei costiere. În ceea ce privește accesul la informațiile referitoare la zona costieră, Secretariatul Tehnic ce deservește acest Comitet Național are obligația de a asigura accesul la datele și informațiile ce privesc probleme care fac obiectul atribuțiilor acestui Comitet.

Ca și concluzie generală, autoritățile și instituțiile publice, potrivit reglementărilor legale analizate succint în corpul acestui capitol au obligația publicării din oficiu:

a informațiilor cerute de prevederile Legii nr. 544/2000;
a informațiilor privind mediul, conform Legii nr. 86/2000, în măsura în care acestea au legătura cu mediul, indiferent dacă sunt produse și/sau gestionate de ele, sau sunt doar deținute de către acestea;
a informațiilor privind gospodărirea apelor, în măsura în care au competențe în domeniul gospodăririi apelor, dând aplicare prevederilor legale analizate.

Pentru facilitarea accesului la informațiile privind gospodărirea apelor, atât Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, cât și AN “Apele Române”, precum și Comitetele de bazin vor lua următoarele măsuri:

vor îndruma publicul prin reprezentanții compartimentelor specializate în exercitarea dreptului de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor;

vor organiza puncte de informare în cadrul compartimentelor specializate de informare și relații publice; autoritatea publică centrală va pune la dispoziție publicului informațiile pe care le deține la nivel regional (bazinul Dunării) sau va îndruma solicitantul în legătură cu modalitatea prin care acesta poate să obțină informațiile de la Centrul Regional al bazinului Dunărea, stabilit la nivel internațional;

vor asigura în mod gratuit mediatizarea imediată și fără întârziere a informației în cazul unor amenințări iminente asupra sănătății și securității populației și apelor, datorate unor activități umane sau unor cauze naturale, astfel încât să permită luarea unor măsuri de prevenire și/sau de ameliorare a daunelor provocate.

1.1.1.1 Ce este publicul? Dar publicul interesat?

Conform prevederilor Legii nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, termenii de “public” și “public interesat” sunt definite după cum urmează:

“**Public** înseamnă una sau mai multe persoane fizice sau juridice și, în concordanță cu legislația sau cu practica națională, asociațiile, organizațiile sau grupurile acestora”.

”**Public interesat** înseamnă publicul afectat sau care poate fi afectat ori care are un interes în deciziile de mediu; de exemplu, organizațiile neguvernamentale care promovează protecția

De exemplu:

Proiectul „Reconstrucție ecologică și refacerea potențialului piscicol în habitatul Complexului Roșu-Puiu sub influența lucrărilor hidrotehnice propuse” inițiat de Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării, la data de 13.07.2006

Public: orice persoană, fizică sau juridică, aflată în perimetrul acestui proiect sau în imediata vecinătate.
Public interesat: ar putea fi exemplificată Asociația Pescarilor și Vânătorilor Sportivi, ONG Mare Nostrum

mediului și îndeplinesc cerințele legii naționale vor fi considerate ca având un interes”.

1.1.1.1 Care este informația pe care trebuie să o furnizez din inițiativă proprie publicului?

Autoritățile publice trebuie să pună la dispoziția publicului din oficiu următoarele tipuri de informație privind mediul și gospodărirea apelor:

informația privind starea mediului:

- raportul (pe trei ani) privind calitatea mediului, realizat în conformitate cu cerințele specifice de raportare ale Agenției Europene de Mediu, **care cuprinde secțiunea Apă;**

rapoarte periodice privind starea mediului la nivel local (semestriale și anuale) sau național (anuale) rezultate din prelucrarea datelor din sistemul integrat de

- monitoring de mediu (Sistemul Național de evaluare și gestionare integrată a calității aerului; **Sistemul Național de supraveghere a calității apelor**; Rețeaua Națională de supraveghere a radioactivității mediului etc);
- informări în regim de urgență privind **poluările accidentale** sau producerea unor evenimente deosebite și amenințările potențiale sau iminente ale acestora asupra sănătății umane sau a mediului (ca, de exemplu, în cadrul: Sistemului de alarmare în cazul poluării accidentale a apelor).

informația despre factori, măsuri sau activități care afectează sau pot afecta mediul, analize și prognoze folosite la luarea deciziei de mediu:

- legislație privind **sectorul apă**, acorduri, convenții și alte documente internaționale privind sectorul apă;
- **documente** privind strategia și politicile de gospodărire a apelor, programe, planuri de management de bazin (inclusiv rapoarte privind stadiul realizării acestora);
- buletine informative și rapoarte de activitate, care includ analiza performanțelor funcțiilor publice, întocmite anual de către autoritățile publice pentru gospodărirea apelor;
- registrele autorităților publice privind autorizarea activităților cu impact semnificativ asupra mediului, avizarea planurilor și programelor, procesele-verbale de inspecție și de constatare a contravențiilor;
- lista persoanelor fizice și juridice atestate să întocmească documentații de gospodărirea apelor și proiectelor specifice.

În vederea clarificării și stabilirii exacte a informațiilor de gospodărirea apelor care trebuie puse la dispoziția publicului, OM nr. 1012/2005 pentru aprobarea procedurii privind mecanismul de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor identifică informațiile de interes public ca fiind:

- avertizări și prognoze hidrologice;
- starea calității apelor;
- zone inundabile;
- sursele de poluare a apelor;
- caracteristicile generale ale lucrărilor de amenajare a bazinelor hidrografice;
- calendarul și programul de lucru, incluzând procedura de consultare, cu cel puțin 3 ani înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate;
- sinteza problemelor care există în bazin în domeniul gospodării apelor, cu cel puțin 2 ani înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate;
- proiectul schemei directoare cu cel puțin un an înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate;
- sinteza informațiilor din Planurile de restricții temporare pentru cursurile de apă deficitare și din Planurile de apărare împotriva inundațiilor pe bazine hidrografice;
- textele tratatelor, convențiilor și acordurilor internaționale în domeniul gospodării apelor la care România este parte, precum și legislația locală, regională, națională sau comunitară în domeniul gospodării apelor care sunt publicate în Monitorul Oficial.

Deși prin tipurile menționate anterior se răspunde cerințelor și clasificărilor prevăzute de Legea nr. 86/2000 privind ratificarea Convenției de la Aarhus, pentru a asigura o totală implementare

a acesteia și o corectă identificare a informației de gospodărire a apelor care trebuie pusă la dispoziția publicului, legislația specifică de acces la informația de gospodărire a apelor de interes public, trebuie coroborată cu cea de acces la informația de mediu prevăzută în HG nr. 878/2005.

De exemplu, registrul proiectelor supuse evaluării impactului asupra mediului pentru care este necesară emiterea avizului, respectiv a autorizației de gospodărire a apelor reprezintă tot o informație privind gospodărire a apelor, chiar dacă nu se regăsește în enumerarea prezentată în textul OM nr. 1012/2005.

Legea Apelor nr.107/ 996 cu modificările și completările ulterioare reglementează situații în care informarea populației este prioritară, astfel încât se impun proceduri specifice de diseminare a informației. În această categorie intră, așa cum sunt ele legal descrise în secțiunea 2.4.2.7 a prezentului manual:

Măsurile de limitare sau de suspendare provizorie a folosirii apei, pentru a face față unui pericol sau consecințelor unor accidente, secetei, inundațiilor etc.;

Poluările accidentale care necesită o informare imediată a utilizatorilor și a autorităților administrației publice locale;

Managementul situațiilor de urgență (inundații, fenomene meteoologice periculoase etc.);

Accidente sau avarii la construcții hidrotehnice pentru care se întocmesc planuri de avertizare-alarmare a populației, obiectivelor economice și sociale situate în aval de lacurile de acumulare.

În cazurile specifice menționate anterior, procedurile prevăd informarea populației prin acțiuni de înștiințare, avertizare, pre-alarmare și alarmare, realizate de diferite structuri ale administrației publice, în funcție de competențele ce le revin, după cum urmează:

Înștiințarea se realizează de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență sau de serviciile de urgență profesionale, după caz, pe baza informațiilor primite fie de la populație, fie de la structurile care monitorizează sursele de risc;

Avertizarea populației se realizează de către autoritățile publice centrale sau locale, după caz, prin mijloace de avertizare specifice, în baza înștiințărilor primite de la structurile abilitate;

Pre-alarmarea se realizează prin transmiterea mesajelor/semnalelor de avertizare către autorități despre probabilitatea producerii unor dezastre sau a unui atac aerian;

Alarmarea populației se realizează de către autoritățile publice centrale sau locale, după caz, prin mijloace de avertizare specifice, în baza înștiințărilor primite de la structurile abilitate.

Legislația prevede că mesajele de avertizare și alarmare să fie transmise obligatoriu, cu prioritate și gratuit de către toate sistemele de telecomunicații, posturile de radio și televiziune, inclusiv prin satelit și cablu, care operează pe teritoriul țării, la solicitarea expresă a președinților/șefilor structurilor pentru situații de urgență.

Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile stabilește și ea obligații distincte în cazul afectării parametrilor corespunzători pe care trebuie să îi respecte apa destinată consumului uman, caz în care autoritățile publice competente în domeniul sănătății, atât la nivel central, cât și local, în colaborare cu autoritățile publice locale, diseminează informațiile cu privire la calitatea apei potabile, implicit cu privire la eventualele restricții impuse de afectarea parametrilor corespunzători. Conform art. 11 din Legea nr. 458/2002, autoritățile de sănătate

publică județeană, respectiv a municipiului București, sunt obligate să asigure disponibilitatea informației în ceea ce privește calitatea apei potabile și despre măsurile de remediere luate sau care se impun a fi luate de către autoritățile competente ori de către consumatorii în cauză. Informația trebuie să fie corectă, clară, furnizată la timp și actualizată. Dispozițiile acestei legi se completează atât cu cele ce reglementează liberul acces la informațiile de interes public, cât și cu cele ce reglementează accesul la informațiile privind mediul, implicit referitoare la ape.

1.1.1.1 Cum să prezint informațiile de mediu și de gospodărire a apelor? Cum influențez fluxul pasiv?

Legislația română impune autorităților publice să organizeze informația privind mediul, relevantă activității lor și care este deținută de sau pentru acestea, în scopul realizării diseminării active și sistematice către public a informației privind mediul. Pentru a răspunde acestor cerințe, OM nr. 1012/2005 pentru aprobarea procedurii privind mecanismul de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor indică modalitățile care trebuie utilizate de autoritățile publice pentru diseminarea informației din oficiu, respectiv:

Atentie!

Principiile activității de diseminare a informației:

Transparenta;
Constanta;
Flexibilitatea
Neutralitatea politică;
Răspunderea publică.

Afișarea la sediul autorităților în cadrul punctelor de informare, prin editarea de publicații proprii etc.;

Web site-uri;

Conferințele și informările de presă.

Aceste metode și mijloace de diseminare trebuie să țină cont că obiectivele principale ale diseminării vizează creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele de gospodărire a apelor, pentru înțelegerea acestora și pentru întreprinderea unor acțiuni specifice în vederea conservării sau îmbunătățirii factorilor de mediu.

Atentie!

Utilizarea fluxului activ de furnizare a informației de mediu de către autoritățile publice reduce numărul de solicitări de informații pe flux pasiv și implicit timpul alocat de personalul departamentelor specializate pentru a răspunde acestor solicitări, fiind așadar mult mai eficientă.

Obiectivele activității de diseminare ar trebui să reprezinte poziția oficială a autorităților publice și să ofere publicului larg informație actualizată și corectă cu privire la apă și gospodărirea apelor.

- **Afișarea la sediul autorităților** în cadrul punctelor de informare, prin editarea de publicații proprii etc.

Direcția Apelor Dobrogea Litoral a
elaborat și publicat “Planul de Management al Fluviului Dunărea,
Deltai Dunării, Spațiului Hidrografic Dobrogea și Apelor Costiere”

- **Web site** - afișarea pe pagina de Internet proprie.

O mare parte dintre informații sunt deja disponibile pe Internet. Informațiile privind mediul și apa disponibile în acest moment pe diferite pagini web sunt verificate și ușor de accesat. Paginile web furnizează acces către informații inventariate privind mediul și apa și către informațiile selectate. De asemenea, deși informațiile ar trebui să fie actualizate în mod permanent, uneori această activitate nu este finalizată în timp util.

Site-ul web al MMGA – www.mmediu.ro poate fi considerat un exemplu foarte pozitiv atât din punct de vedere al informației puse la dispoziție – diversitate (segmente de vârstă diferite), limbaj, vizibilitate în termeni de culoare, acces facil la informații, cât și a frecvenței cu care informația este reactualizată.

Stiri

Invitație privind prezentarea
eventualelor comentarii si
observatii pentru trei posibile
proiecte de tip implementare in
comun [\[citeste mai mult\]](#)

Fotografii de la Simpozionul
National "Aven o Delta, cum
procedam?", din data de 23 mai
2006 [\[acces\]](#)

Raport privind realizarea planurilor
de investitii conform contractelor
de inchiriere a sectoarelor de
plaja turistica, incheiate in anul
2006 [\[acces\]](#)

Poze intalnire MMGA - ONG [\[acces\]](#)

Programul de guvernare 2005-2008

Capitolul 18-Politica privind
protectia mediului inconjurator
[\[citeste mai mult\]](#)

Proiecte de acte normative

Proiecte acte normative supuse
dezbaterii publice [\[citeste mai
mult\]](#)

Credite externe rambursabile

Proiecte MMGA finantate din
credite externe rambursabile
[\[citeste mai mult\]](#)

Gestionarea inundatiilor

Bilant 2005 si Program de
actiune 2006 [\[citeste mai
mult\]](#)

Proiecte Europene

- Twinning Project RO2003/IB/EN-01
- Twinning Project RO2002/IB/EN-02
- Documentele au numai caracter informativ, reprezentand rezultatele echipei proiectului si nu reprezinta acte normative
- Schema de investitii pentru proiecte mici de gestionare a deeurilor (faza extinsa) - PHARE 2004 - CES
- Implementation of the New Water Framework Directive on pilot basins (Phare Project RO 0107.15.02.01)

Deplasari 2006

Lista deplasarilor doamnei Sulfina
Barbu, ministrul Mediului si
Gospodarii Apelor in anul 2006

Deplasari 2005

Lista deplasarilor doamnei Sulfina
Barbu, ministrul Mediului si
Gospodarii Apelor in anul 2005

[CAUTA](#)

Bd. Libertatii nr. 12, Sec. 5
Bucuresti, Romania
tel. 316.02.15

MINISTER

LEGISLATIE

INFORMATII

ONG-uri

DEPARTAMENTUL DE MEDIU

DEPARTAMENTUL APE

DEPARTAMENTUL INTEGRARE

EUROPEANA

BIROUL DE PRESA

LEGATURI UTILE

MAIL INTERN

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE MANAGEMENT AL RISCULUI LA INUNDAȚII

Inundațiile constituie fenomene
naturale și sunt o componentă a
ciclului hidrologic natural al
Pământului. Inundațiile și în special
marile inundații constituie unele dintre
fenomenele naturale care au marcat și
marchează profund dezvoltarea
societății umane, ele fiind din punct de
vedere geografic cele mai răspândite
dezastre de pe glob și totodată și cele
mai mari producătoare de pagube și
victime omenești. În același timp,
marile inundații au constituit factorul
declanșator și catalizator al unor mari
schimbări... [\[citeste mai mult\]](#)

Manualul Prefectului pentru
managementul situatiilor de urgenta in
caz de inundatii

Manualul Primarului pentru
managementul situatiilor de urgenta in
caz de inundatii

Studiu privind protecția
și reabilitarea părții
sudice a litoralului
românesc al Mării
Negre - Raport
interimar supus
dezbaterii publice -

[\[RO\]](#) [\[EN\]](#)

Colțul copiilor

Raport de activitate

Raport privind activitatea » desfasurata de MMGA in perioada 01.01.2005-30.08.2006

Activitatea Guvernului a avut în această
perioadă, ca direcții principale,
implementarea angajamentelor luate de
România privind Capitolul 22 în vederea
integrării în Uniunea Europeană,
diminuarea riscurilor asociate cu
evenimentele extreme, generate de
schimbările climatice... [\[citeste mai mult\]](#)

Stadiul implementarii actiunilor necesare indeplinirii » obiectivelor din Programul de Guvernare

Intensificarea acțiunilor de integrare a
politicii de mediu în cinci sectoare
prioritare cu impact semnificativ asupra
mediului... [\[citeste mai mult\]](#)

Autoritatea de Management » pentru Programul Operational Sectorial pentru Infrastructura de Mediu (POS Mediu)

Programul Operational Sectorial pentru
Infrastructura de Mediu (POS Mediu) este
un document strategic în baza caruia
România va putea accesa fondurile
Uniunii Europene (Fondul European de
Dezvoltare și Fondul de Coeziune) după
aderare pentru finanțarea de proiecte
de investiții în domeniul mediului. [\[citeste
mai mult\]](#)

» Raport ECENA

Raport ECENA 19 - 20.01.2006 privind
participarea delegatilor Garzii Nationale
de Mediu la prima intalnire plenara a
rețelei ECENA (Environmental Compliance
and Enforcement Network for Accession)
DECIZIA... [\[citeste mai mult\]](#)

Proiectul european "Flopi"

Flopi si apa
Flopi si aerul
Manualul educatoarului
Afis "Flopi si apa"
Afis "Flopi si aerul"
Peripetitiile lui Stropi
Viata in Marea Neagra - Enciclopedia Copiilor
Apa - O poveste fara sfarsit
Concurs national de afise-ZIUA DUNARII-2006
Zece pasi pentru un mediu mai curat
Impreuna pentru o Delta mai curata
Micii ambasadori ai mediului - 26.07-02.08.2006
Proiectul "Micii ambasadori ai mediului" și-a
dezmănat câștigătorii
MMGA a donat 55 000 RON unei școli din Chișinau
Veche

În vederea managementului integrat al resurselor de apă la nivel mondial, a fost creată o **rețea globală a centrelor naționale de informare cu privire la apă**. Aceasta oferă un acces facil, unificat și multilingv, printr-un portal comun pe Internet, la documentele, experiența și cunoștințele experților disponibile în toate țările partenere, în special a celor din Rețeaua Internațională a Organizațiilor de Bazin (RIOB).

Obiectivele CNID:

colectarea informațiilor;
verificarea informațiilor selectate;
organizarea informațiilor și
punerea la dispoziție a informațiilor selectate.

Deoarece este țara parteneră, prin MMGA și AN „Apele Române”, România are un punct focal național, denumit Centrul Național de Informare și Documentare (CNID). Acest server furnizează accesul la informațiile inventariate și selectate privind Managementul Integrat al Resurselor de Apă din fiecare țară parteneră (www.aquadocenter.org).

Proiectul este implementat în România de către Administrația Națională “Apele Române”. Având în vedere parteneriatele cerute de legislație, autoritățile colaborează cu o serie de organizații cu activitate intensivă de diseminare a informației privind apa, precum:

Conținutul paginilor web:

organizarea instituțională, legi și regulamente;
economia apei (investiții, prețul și costul serviciilor, principiul utilizator-poluator plătește etc.);
tehnologiile pentru protecția și utilizarea resurselor;
organizarea sistemului de monitorizare;
un forum de discuții on-line pe probleme de apă.

- Asociația Română a Apei (www.ara.ro) care publică un buletin electronic lunar ce conține informații privind apa;
- Alte autorități publice care prin paginile proprii de web diseminează activ informații prin publicarea de rapoarte privind apa, date statistice, anunțuri, situația curentă a legislației etc.

Direcția Apelor Crișuri Oradea promovează pe site-ul propriu campania educațională “Crișuri Curate” (2005)

Scopul campaniei:

*Informarea și creșterea implicării publicului la
elaborarea strategiilor de protecție și gospodărire a apelor*

- **SLOGANUL CAMPANIEI:**
„CRIȘURI CURATE!”
- **MASCOTA CAMPANIEI :**
Un strop de apă pe nume
STROPI

Conferințe și informări de presă organizate periodic, care să cuprindă sinteza evenimentelor și acțiunilor ce au avut loc, cât și a celor preconizate a avea loc în domeniul gospodăririi apelor.

INFORMARE DE PRESĂ MMGA, 21.06.2006

Din datele primite la Centrul Operativ pentru Situații de Urgență al Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, vă comunicăm următoarele:

În urma precipitațiilor căzute în județele Arad, Bistrița-Năsăud, Galați, Iași, Timiș și Vaslui s-au înregistrat cantități importante de precipitații în intervale scurte de timp (96 l/mp în județul Galați, 62 l/mp în județul Arad etc.), însoțite de grindină, intensificări ale vântului și descărcări electrice.

Aceste fenomene meteorologice au avut ca efect producerea unor scurgeri importante de pe versanți, până la această oră nefiind înregistrate pagube deosebite la lucrările hidrotehnice din administrarea AN "Apele Române" (Administrația Națională "Apele Române").

Biroul de Presă al Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor

Acest mijloc de diseminare a informației de gospodărire a apelor poate fi folosit după cum urmează:

- Conferințe de presă, informări, răspunsuri etc. la solicitările mass-media privind informațiile deținute de autoritatea publică respectivă;
- Sesiuni de prezentare succintă a subiectelor de interes;
- Monitorizarea presei în vederea observării subiectelor "fierbinți" și furnizării din oficiu de informații suplimentare în vederea detensionării situației prin facilitarea accesului la informația necesară creării unei imagini corecte a situației existente;
- Vizite împreună cu reprezentanții presei la site-urile de interes pentru gospodărirea apelor în vederea explicării la fața locului a soluțiilor propuse pentru rezolvarea problemelor.

Frecvența acestor mijloace poate varia de la zilnic la lunar sau trimestrial/semestrial.

Relația cu mass-media trebuie abordată în mod distinct, ca o componentă esențială și parte integrantă a relațiilor publice a fiecărei instituții în parte. Emisiunile TV/ radio și articolele din ziarele naționale trebuie considerate principalele și cele mai eficace canale de diseminare a informației către public.

La ora actuală se constată că interesul presei privind aspectele ce vizează gospodărirea apelor este încă redus, deși, în contextul aderării României la Uniunea Europeană, s-a observat o creștere a atenției acordate subiectelor.

Deși restrictivă la prima vedere, reglementarea dă posibilitatea autorităților publice care dețin informații privind gospodărirea apelor să utilizeze orice mijloace de informare. Metodele minime impuse de OM nr.1012/2005 au în vedere în special punerea la dispoziția publicului a raportelor informative privind starea de calitate a apei, prognozele hidrologice, inclusiv sintezele informative din Planuri de restricții temporare pentru cursurile de apă deficitare și Planuri de apărare împotriva inundațiilor pe bazine hidrografice.

Toate celelalte informații de gospodărirea apelor care trebuie diseminate în mod activ către public, precum și cele specifice necesare asigurării unei consultări eficiente a publicului la elaborarea și implementarea Planurilor de management a bazinelor hidrografice, cerute pentru implementarea Directivei Cadru privind Apă, necesită o informare mai largă care să favorizeze în final, sensibilizarea și educarea pe probleme de gospodărire a apelor și medii acvatice a publicului. De aceea, legislația recomandă ca autoritățile publice să încheie convenții de parteneriat cu colectivitățile locale, asociații sau instituții de învățământ.

În plus față de metodele menționate mai sus, alte mijloace de informare se recomandă, precum utilizarea:

Centrelor de informare și documentare;

Paginilor web nu doar ale autorităților publice, dar și ale partenerilor acestora prin link-uri directe către site-urile care conțin informația privind gospodărirea apelor;

Parteneriatelor cu organizațiile neguvernamentale;

Anunțurilor și dezbaterilor publice;

Publicațiilor, rapoartelor, organizării de evenimente tematice și mass-media.

Centrul de documentare și informare

Centrele de documentare și informare reprezintă centre de resurse pluridisciplinare care pun la dispoziția publicului informații pe suporturi diferite (fond de carte, reviste, casete audio și video, CD ROM-uri, calculatoare etc.), desfășoară activități pedagogice etc. De asemenea, aceste centre pot pune în aplicare și proiecte menite să crească gradul de conștientizare și implicare a publicului în problemele de gospodărirea apelor.

Centrele de documentare și informare trebuie să furnizeze structuri și resurse documentare și umane ce pot contribui la o mai bună înțelegere a problemelor de gospodărire a apelor.

Autoritatea centrală pentru protecția mediului și gospodărirea apelor nu are propriul său centru de documentare și informare, dar face progrese considerabile în privința îmbunătățirii accesului la sursele de documentare și informare, prin dezvoltarea structurilor informaționale necesare. În cadrul Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor există centrul de documentare și informare al rețelei mondiale pentru schimbul de informații INFOTERRA al UNEP, ca "Punct Focal Național". Acest centru funcționează în cadrul ministerului ca o structură neguvernamentală și reprezintă singurul centru specializat de informare și documentare cu privire la situația mediului în România, în activitatea acestuia fiind inclusă și cea de administrator al Bibliotecii de Mediu Specializate din România.

Prin centrul de documentare-informare INFOTERRA România sunt diseminate activ următoarele informații privind mediul și apele:

Centrele de Documentare și Informare (CDI) contribuie la:

Formarea inițială

Formarea continuă, autoperfecționarea profesională, reconversia profesională

Informare și documentare

Dezvoltarea cercetării

Conservarea și punerea în valoare a patrimoniului național și local

Dezvoltarea gustului pentru lectură

Funcțiile CDI

Tehnică (gestiunea documentelor după normele biblioteconomice în vigoare);

Pedagogică (inițierea în tehnicile de cercetare documentară);

De primire;

De informare generală;

De relaționare cu diferiți parteneri;

De incitare la lectură;

De informare școlară și profesională;

De animare culturală.

Sugestii pentru organizarea spațiului unui CDI

Spațiul de primire

Spațiul de lectură/consultare

Spațiul pentru presă

Spațiul de afișaj și expoziții

Spațiul multimedia și audio - video

Spațiul de multiplicare

Spațiul de arhivare și stoc de material

Rapoarte-Documentare	Traduceri din documente metodologice internaționale (manuale, ghiduri) acoperind toate domeniile de interes major în domeniul protecției mediului, inclusiv domeniul gospodăririi apelor.
Bibliografia românească privind mediul	Include 2.500 documente cu autori români privind mediul: cărți, articole, analize, rapoarte de cercetare, precum și legislație și standarde românești de mediu.
Legislație de mediu	Legislația națională de mediu și locațiile ce găzduiesc lista actualizată a legislației naționale de mediu, precum și structura tematică a acestora din urmă: apă, aer, păduri, deșeuri, mediul uman etc. Orice titlu de pe această listă poate fi consultat gratuit în această Bibliotecă de Mediu sau poate fi comandat contra cost. În cadrul legislației de mediu sunt incluse și convențiile internaționale referitoare la mediu la care România a aderat până la nivelul anului 2000.
Baza de date MEDA	Este un serviciu pentru distribuirea selectivă a informațiilor referitoare la documente privind caracteristici de mediu specifice, care aparțin bibliotecii de mediu. Informațiile sunt distribuite la fiecare jumătate de an, grupate pe tematici precum: managementul mediului – aspecte generale, poluarea și protecția atmosferei, poluarea și protecția apei, poluarea și protecția solului, etc. Toate documentele din baza de date pot fi consultate gratuit în sala de lectură a bibliotecii sau pot fi comandate contra cost.
Cercetări bibliografice retrospective	Aproximativ 100 de referințe bibliografice grupate pe teme precum: politici și strategii de mediu, schimbări climatice, evaluarea impactului asupra mediului etc.
Servicii la cerere	Bibliografie pe teme concrete, la solicitarea beneficiarului, servicii de căutare a unor informații utile pe Internet, copii ale reglementărilor naționale și ale Directivelor CE, copii ale altor documente relevante etc.

Organizațiile Neguvernamentale (ONG)

Anumite ONG-uri din România (UNESCO Pro Natura, GCEG, Mare Nostrum, Prietenii Pământului etc.) sunt implicate în activități specifice de îmbunătățire a accesului la informații și a participării publicului la luarea deciziei de mediu. Cea mai relevantă activitate o reprezintă crearea paginii web StrawberryNet (www.ngo.ro), care reprezintă comunitatea informatică a ONG-urilor românești, o rețea electronică pentru mediu, dezvoltare durabilă democrație și drepturile omului, servind ONG-urilor și cetățenilor activi. StrawberryNet furnizează servicii diverse precum aplicații de publicare pe Internet, liste de discuție personalizate, suport pentru acțiuni și campanii, găzduire web, nume de domenii, adrese de e-mail etc., în cadrul informației privind apa. De asemenea, paginile web ale ONG-urilor preiau știri, comunicate ale diverselor autorități publice, dar și ale altor organizații,

Atentie!

Multe ONG-uri au birouri de relații cu publicul și baze de date bine puse la punct, oferind servicii de asistență și consultanță precum și intermediari și facilități tehnice în obținerea de informații

Centrul de Consultanță Ecologică din Galați afișează la secțiunea știri, în data de 23 martie 2006, o prezentare a mecanismelor juridice aflate în curs de derulare, preluată de pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, care pe scurt sunt următoarele:

1. În prezent, se află în curs de desfășurare lucrările Comisiei de Anchetă Internațională constituită în baza prevederilor Convenției de la Espoo din 1991 privind evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier. Dacă experții Comisiei de Anchetă vor concluziona că proiectul Bâstroe nu are un impact de mediu în plan transfrontalier, atunci lucrările la canal vor putea fi continuate fără implicarea directă a părții române, dar cu luarea în considerare a dreptului internațional aplicabil, a prevederilor deciziilor, rezoluțiilor și recomandărilor internaționale. Dacă se va demonstra că proiectul Bâstroe are un impact negativ de mediu în plan transfrontalier, partea ucraineană va fi obligată să consulte și să implice partea română în ceea ce privește etapele subsecvente ale proiectului. La începutul lunii iunie 2006 Comisia va pronunța concluziile sale referitoare la cazul Bâstroe.
2. Problema proiectului ucrainean Bâstroe face obiectul unui dosar care a fost deschis la nivelul Consiliului Europei potrivit unei decizii adoptate în decembrie 2004 de către Comitetul Permanent al Convenției de la Berna privind conservarea vieții sălbatice în Europa. Comitetul Permanent al Convenției de la Berna urmează să asigure informarea Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei cu privire la evoluția proiectului ucrainean.
3. Comitetul de Implementare al Convenției de la Aarhus privind accesul publicului la informație și participarea la decizii pe probleme de mediu analizează periodic modul în care Ucraina aduce la îndeplinire prevederile deciziei adoptate în mai 2005 la Alma-Ata de către Conferința Părților la Convenție.
4. Comitetul Permanent al Convenției de la Ramsar privind zonele umede de importanță internațională a instituit un proces de monitorizare a respectării de către autoritățile ucrainene a prevederilor rezoluției adoptate în noiembrie 2005 la Kampala, cu prilejul Conferinței Părților la Convenție.

Anunturi si dezbateri publice

Legislatia romaneasca referitoare la emiterea acordurilor si a autorizatiilor de mediu prevede participarea publicului in timpul implementarii procedurilor relevante parcurse pentru aprobarea proiectelor si/ sau pentru desfasurarea anumitor activitati cu impact semnificativ asupra mediului, asa-numita procedura EIA si/ sau IPPC.

APM CONSTANȚA anunță publicul interesat ca în urma parcurgerii etapei de încadrare din cadrul procedurii de reglementare, în cadrul ședinței CAT din data de 10.03.2006, s-a luat decizia evaluării impactului asupra mediului privind investiția "Amenajarea complexă pentru atenuarea viiturilor și refacere plajă și faleză Costinești", județul Constanța, amplasată în localitatea Costinești.

Informațiile privind potențialul impact asupra mediului al proiectului propus pot fi consultate la sediul APM Constanța - strada Unirii nr. 23 și la sediul Direcției Apelor Dobrogea Litoral - strada Mircea cel Batrân nr. 127, Constanța, zilnic între orele 13 - 16.

Observațiile publicului se primesc zilnic la sediul APM Constanța - strada Unirii nr. 23, în termen de 5 zile lucrătoare de la apariția anunțului.

Participarea publicului în cadrul procedurilor menționate mai sus implică atât anunțuri, cât și dezbateri publice. De la intrarea în vigoare a procedurilor EIM și IPPC în 2003, au fost realizate mai multe anunțuri publice și au avut loc dezbateri publice pentru investiții în domeniul apei, în special în ceea ce privește alimentarea cu apă și stațiile de tratare a apei uzate. De exemplu, toate proiectele cu finanțare ISPA din sectorul apei necesită o EIM completă, incluzând informarea și consultarea publicului. Există diverse canale de informare

utilizate de titulari pentru informarea publicului, precum: anunțuri în locuri publice, în presa națională sau locală sau la TV, în măsura posibilului etc.

Denumirea proiectului: Reabilitarea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare, precum și construcția unei stații de epurare la Galați;
 Titular de proiect: Consiliul Local Galați, prin SC APATERM SA Galați;
 Depunerea solicitării de emitere a acordului de mediu pentru proiect: 20.02.2004;
 Decizia etapei de încadrare: proiectul este supus Anexei I.1 din Ordinul de Ministru 860/2002, prin urmare EIA este obligatorie, iar Agenția Regională de Protecție a Mediului Galați a decis să treacă la etapa de definire a domeniului de evaluare a impactului asupra mediului;
 Caracterul transfrontieră al proiectului: proiectul nu are impact transfrontieră;
 Dezbaterea publică a raportului privind studiul de evaluare a impactului asupra mediului: 30.06.2004, la sediul ARPM Galați;
 Decizia etapei de analiză: în baza evaluării tehnice a raportului, a rezultatelor consultării altor autorități regionale/ locale cu responsabilități de mediu, precum și a evaluării propunerilor justificate ale publicului, ARPM Galați a decis emiterea acordului de mediu la 13.07.2004;

Procedura impune o dezbatere publică obligatorie asupra rapoartelor privind evaluarea mediului, detaliind organizarea și gestionarea reuniunilor de dezbatere publică.

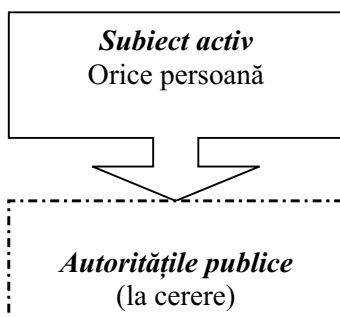
Mai sus este prezentat un exemplu de participare publică în cadrul procedurii EIM, menționând că exemplul este ultimul anunț al procedurii, acela privind decizia finală. Exemplul trebuie considerat cea mai bună practică, ținând cont că au fost urmați toți pașii procedurali, iar participarea și consultarea publicului au fost implementate pe parcursul întregii proceduri, așa cum prevede legislația.

Publicatii, rapoarte, organizarea de evenimente tematice și mass-media

Documente publicate	Pe lângă disponibilitate pe Internet, documentele ar putea fi și publicate. Multe ONG-uri specializate publică buletine de știri periodice, broșuri și articole de ziar conținând informații tehnice și științifice privind managementul apei.
Rapoarte	Pot fi anuale, lunare, zilnice. Constituie o sursă bună de informare. De exemplu, o foaie de raportare zilnică privind calitatea surselor de apă conține informații despre: sursă, culoare, turbiditate, cloruri, pH etc. Aceste rapoarte sunt disponibile, iar autoritățile sunt obligate să le disemineze către public.
Evenimente	Evenimentele interactive precum seminariile, conferințele, evenimentele locale și naționale sunt de obicei utilizate pentru diseminarea activă a informației atunci când acest tip de activitate constituie instrumentul adecvat de transmitere a mesajului către audiență. Autoritățile române de gospodărire a apelor organizează anual “Ziua Apei”, “Ziua Deltei”, “Ziua Dunării”, „Ziua Internațională a Mării Negre” ocazie cu care sunt prezentate și dezbătute, într-un context mai larg, probleme specifice privind Dunărea, Delta Dunării și Marea Neagră, în raport cu dezvoltarea durabilă. La evenimente se utilizează diferite mijloace de comunicare precum: broșuri, conferințe de presă, ateliere de lucru tematice, seminarii, postere, clipuri TV etc.

1.1.1 Fluxul pasiv al informației

În acest capitol vom realiza o trecere în revistă a modalităților și tehnicilor prin care se poate implementa fluxul pasiv al informației de mediu și de gospodărire a apelor, prin punerea la dispoziția publicului a informației la cerere.

1.1.1.1 Care este cadrul legal care reglementează accesul publicului la informații, prin flux pasiv?

Legea nr. 544/2001, reglementarea - cadru în domeniul accesului la informația de interes public, cu modificările și completările ulterioare, coroborată cu prevederile HG nr. 123/2002, face distincție între **informația comunicată din oficiu** – deci în cadrul fluxului activ al informației – și **informația care poate fi obținută la cerere**, respectiv care face obiectul fluxului pasiv al informației.

Informațiile de interes public care pot fi obținute la cerere sunt acele informații altele decât cele comunicate din oficiu.

Solicitarea informației

Pentru facilitarea redactării solicitării și a reclamației administrative (dacă este cazul), în conformitate cu dispozițiile art. 14 din HG nr. 123/2002, autoritățile și instituțiile publice vor pune gratuit la dispoziția persoanei interesate formulare-tip (prezentate în *anexele nr. 1, 2a), 2b)*, iar pentru comunicarea răspunsurilor – *anexele 3, 4 și 5)*.

După primirea și înregistrarea cererii structurile sau persoanele responsabile de informarea publică directă realizează o evaluare primară a solicitării, în urma căreia se stabilește dacă informația solicitată este o informație comunicată din oficiu, furnizabilă la cerere sau exceptată de la liberul acces, după cum urmează:

i. Dacă informația solicitată a fost deja comunicată prin fluxul activ (din oficiu), solicitantul va fi informat de îndată despre acest lucru, comunicându-i-se și sursa unde informația solicitată poate fi găsită, în **termen de maxim 5 zile (lucrătoare) de la data înregistrării**.

Cerințe minime privind conținutul acestei cereri (art. 6 alin. (2) din Lege):

autoritatea sau instituția publică către care se adresează cererea;

informația solicitată, astfel încât să permită autorității sau instituției publice identificarea informației de interes public;

numele, prenumele și semnătura solicitantului, precum și adresa la care se solicită primirea răspunsului.

Exemplu: Asociația neguvernamentală X depune la MMGA o solicitare a organigramei acestei autorități publice. Răspunsul autorității publice poate fi următorul, în funcție de tipul solicitării:

Dacă a fost o solicitare verbală, răspunsul se furnizează pe loc – organigrama se găsește publicată pe site-ul MMGA.

Dacă solicitarea a fost scrisă, atunci va trimite, în scris, răspunsul din care să reiasă faptul că respectiva informație este publicată pe site-ul MMGA, în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii (așadar, nu de la data expedierii cererii, dacă aceasta s-a realizat prin poștă).

- ii. Dacă informația solicitată nu a fost comunicată prin fluxul activ, solicitarea va fi transmisă, de către structurile sau persoanele responsabile de informarea publicului, către structurile competente din cadrul autorităților și instituțiilor publice pentru a verifica respectarea prevederilor art. 12 din Legea nr. 544/2001, ce detaliază excepțiile de la liberul acces.

Termenele de comunicare a informației solicitate

Ca regulă generală de comunicare a răspunsului, legislația (art. 7 alin. (1) din Lege) prevede obligația de a răspunde în scris solicitantului de informații de interes public **în termen de 10 zile sau, după caz, în cel mult 30 de zile de la înregistrarea solicitării**, în funcție de:

Dificultatea;
Complexitatea;
Volumul lucrărilor documentare și de
Urgența solicitării.

Termene de comunicare a informației

- a) **10 zile** lucrătoare pentru comunicarea informației de interes public solicitate, dacă aceasta a fost indentificată în acest termen;
- b) **10 zile** lucrătoare pentru anunțarea solicitantului că termenul inițial prevăzut la lit. a) nu a fost suficient pentru identificarea informației solicitate;
- c) **30 de zile** lucrătoare pentru comunicarea informației de interes public identificate peste termenul prevăzut la lit. a);
- d) **5 zile** lucrătoare pentru transmiterea refuzului de comunicare a informației solicitate și a motivării refuzului.

Calculul termenelor exprimate în **zile lucrătoare** se face conform reglementării de drept comun, adică “nu se iau în socoteală nici ziua când a început, nici ziua când s-a sfârșit” (art. 101 din Capitolul III din cuprinsul Codului de procedură civilă). Conform Hotărârii de Guvern, autoritățile și instituțiile publice își prelungesc practic termenele instituite prin lege.

Exemplu - termenul de 10 zile lucrătoare se va calcula astfel: dacă înregistrarea solicitării se efectuează pe 1 ianuarie, presupunând că 1 ianuarie este o zi lucrătoare și totodată reprezintă ziua de luni, termenul de 10 zile lucrătoare se va considera împlinit în data de 16 ianuarie.

Pentru situația în care cererea este generală, neclară sau nu permite identificarea informației solicitate, legislația oferă posibilitatea autorității publice de a cere solicitantului, cât mai curând posibil dar nu mai târziu de 30 zile, să specifice ce anume solicită. Solicitantul are posibilitatea clarificării cererii și transmiterii indicațiilor de specificare cerute, în termen de două luni. Netransmiterea specificațiilor cerute în termenul menționat, permite autorității publice să refuze cererea de informații.

Regula generală stabilită prin lege prezintă o excepție, și anume aceea a cazului în care se constată realizarea uneia dintre condițiile pentru care s-a prevăzut expres prelungirea termenului până

la 30 de zile. În acest caz special, adică durata de timp necesară pentru indentificarea informației solicitate depășește acest termenul general de 10 zile, **răspunsul va fi comunicat solicitantului în maxim 30 de zile**, cu condiția înștiințării în scris despre acest fapt în termen de 10 zile.

Model reclamație administrativă

<numele și adresa instituției care a refuzat furnizarea informației solicitate>
Data

Stimate domnule/Stimată doamnă,

Prin prezenta formulez o reclamație administrativă, conform Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, întrucât la cererea nr. din data de **nu am primit** informațiile solicitate în termenul legal, stabilit de lege. Documentele de interes public solicitate erau următoarele:

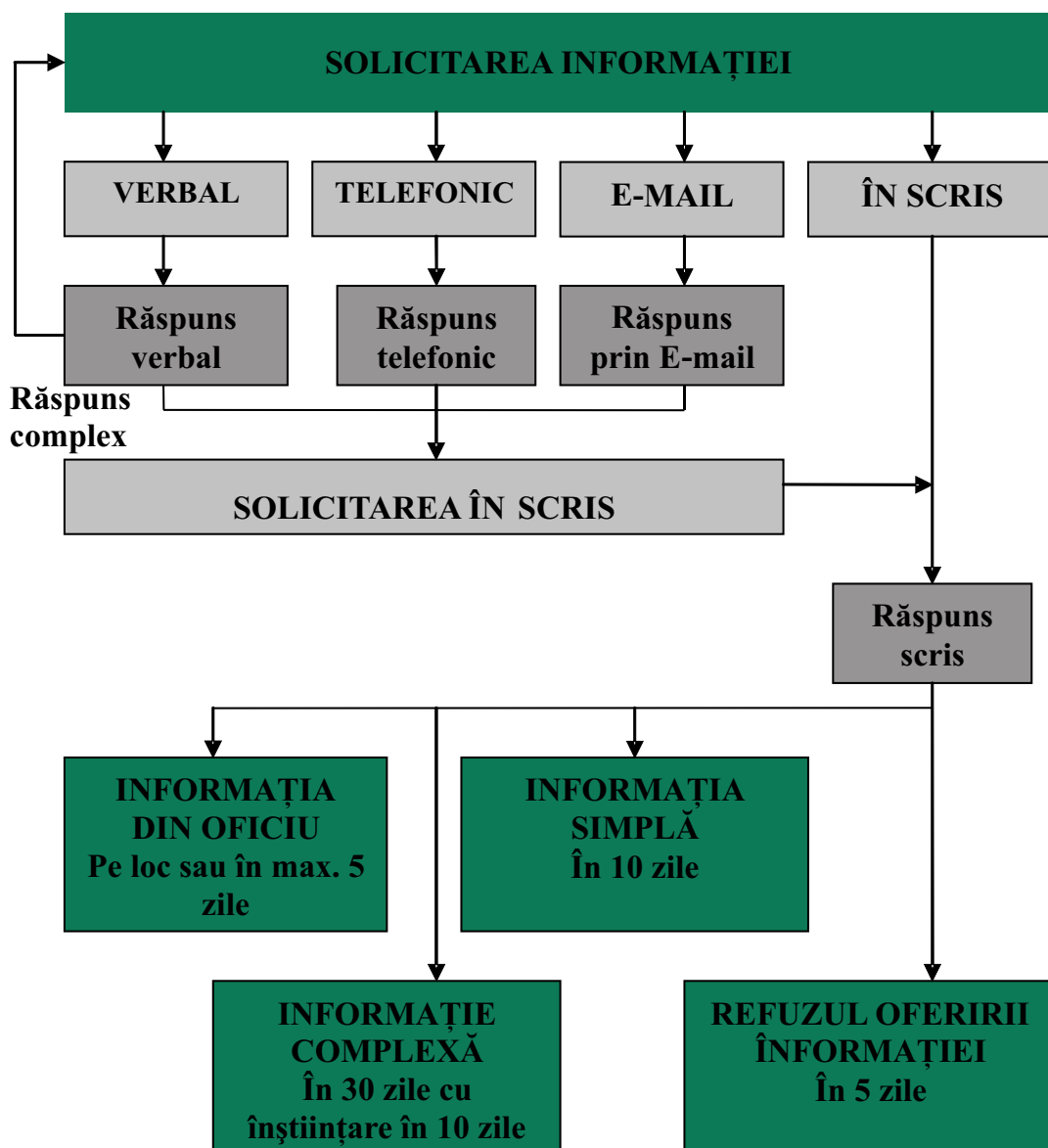
.....
Documentele solicitate se încadrează în categoria informațiilor de interes public, din următoarele considerente:

.....
Prin prezenta solicit revenirea asupra deciziei de a nu primi informațiile de interes public solicitate în scris/în format electronic, considerând ca dreptul meu la informație, conform legii, a fost lezat.

Vă mulțumesc pentru răspuns,

..... (semnătura petentului)
Numele și prenumele petentului
Adresa
Telefon
Fax

Diagrama procesului de solicitare a informației publice

Așadar, acest text legal impune în sarcina autorității sau instituției publice, pentru situația specială pentru care este necesară prelungirea termenului până la 30 de zile, următoarele obligații:

Înștiințarea prealabilă a solicitantului cu privire la prelungirea termenului de la 10 zile până la 30 de zile pentru comunicarea informației solicitate, în termen de 10 zile de la data înregistrării solicitării – sub sancțiunea înaintării unei reclamații administrative din partea solicitantului, sau chiar a inițierii unei acțiuni în instanță pentru refuzul nejustificat din partea autorității sau instituției publice de comunicare a informației de interes public solicitate;

prelungirea termenului până la 30 de zile de la data înregistrării nu se interpretează exclusiv prin prelungirea termenului cu 20 de zile, ci cu orice perioadă de timp cuprinsă între a 11-a, respectiv a 30-a zi inclusiv de la data înregistrării.

Interpretarea acestui paragraf relevă obligația comunicării informației solicitate în cel mai scurt timp posibil, chiar și în condițiile în care complexitatea informației solicitate impune prelungirea termenului.

Legislația prevede, de asemenea, obligația autorităților sau instituțiilor publice de comunicare a **refuzului de furnizare a informațiilor publice** solicitate, dacă este cazul, în termen de 5 zile de la primirea petiției, precum și obligația asociată de **motivare a răspunsului**. Exemple de cazuri în care deținătorii de informații de interes public pot refuza furnizarea de informații:

afectează siguranța națională;

afectează desfășurarea unor acțiuni în curs de urmărire penală sau în instanță;

cererea privește materiale în curs de completare sau nefinalizate;

informația este deținută de o altă autoritate publică, caz în care se transmite în termen de 15 zile cererea de informații acelei autorități etc.

Motivarea răspunsului trebuie să se încadreze, din punct de vedere legal, în excepțiile prevăzute de art. 12 și 14 ale Legii nr. 544/2001. Structurile special constituite ori persoanele responsabile pentru informarea publică au obligația de a identifica și de a actualiza în permanență informațiile de interes public care sunt exceptate de la liberul acces, în condițiile legii.

Este important de reținut faptul că refuzul furnizării informației solicitate trebuie să fie însoțit și de

Alte obligații pentru autorități prevăzute de Legea nr. 544/2001 și de normele de aplicare:

obligația de transmitere a solicitării către instituțiile sau autoritățile publice competente, în situația în care informația solicitată nu se încadrează în competențele instituției sau autorității publice (art. 24 din HG nr. 123/2002). Obligația concomitentă în sarcina autorității sau instituției publice inițial sesizate este notificarea solicitantului, în termen de **maxim 5 zile** de la înregistrare cererii sale, cu privire la transmiterea către autoritatea sau instituția competentă;

obligația pentru funcționarii din cadrul compartimentelor de informare și relații publice de a preciza condițiile și formele în care are loc accesul la informațiile de interes public în cazul solicitării verbale de informații, și pot furniza aceste informații pe loc, cu condiția ca ele să fie disponibile (art. 8 alin. (1) din lege).

art. 7 al legii.

explicitarea clară a procedurii prin care solicitantul poate reclama refuzul la conducătorul autorității sau instituției publice sau ulterior la secția de contencios administrativ a tribunalului în raza căruia domiciliază sau se află sediul autorității sau instituției publice.

Aplicând prevederile Legii nr. 544/2001, Normele metodologice de aplicare a acesteia lasă posibilitatea prezentării informațiilor în format electronic în mod eșalonat, avându-se în vedere dotarea cu tehnică de calcul a autorității sau instituției în cauză, conform art. 8 alin. (2).

În cazul informațiilor solicitate verbal, regula, în fapt **o excepție de la termenul general** prevăzut în cuprinsul art. 7, **este de comunicare a informațiilor pe loc**. Pe cale de excepție, dacă aceste informații nu sunt disponibile pe loc, solicitantul va fi îndrumat să solicite în scris informația de interes public, urmând să i se aplice regulile prezentate anterior, stipulate în cuprinsul

Conducerea autorității sau instituției publice trebuie să stabilească un program minim pentru comunicarea informațiilor solicitate verbal și care pot fi transmise pe loc, care trebuie afișat la sediul acesteia și care se va desfășura, obligatoriu, în timpul funcționării instituției, incluzând și o zi pe săptămână, în afara programului obligatoriu de funcționare (art. 8 alin. (3) al Legii).

HG nr. 1487/2005 pentru modificarea anexei nr. 1 la HG nr. 1723/2004 privind aprobarea Programului de măsuri pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul, stabilește că: „programul de lucru cu publicul se stabilește astfel încât în zilele lucrătoare să se asigure accesul cetățenilor între orele 8,30 și 16,30 și, într-o zi pe săptămână, între orele 8,30 și 18,30, exclusiv sâmbăta, care va fi stabilită prin act administrativ de către conducătorii instituțiilor sau autorităților administrației publice centrale și locale. Programul de lucru cu publicul se afișează la loc vizibil”.

Obligația asigurării programului minim de relații cu publicul pentru primirea și soluționarea solicitărilor de informații de interes public nu poate fi mai restrânsă decât cea expres prevăzută în cuprinsul art. 8 alin. (3).

Cele două hotărâri ale Guvernului anterior menționate fac referire explicit la activitatea de relații cu publicul desfășurată de ministerele și celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale. De aici rezultă obligația în sarcina tuturor celorlate autorități și instituții publice care intră sub incidența prevederilor Legii nr. 544/2001 de a asigura un program de relații cu publicul în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (3). Este implicit și cazul Administrației Naționale „Apele Române”.

Informațiile solicitate de mass-media

Legislația are prevederi speciale **pentru informațiile solicitate verbal de către reprezentanții mass-media**, pentru care se instituie o regulă specială, și anume comunicarea informațiilor solicitate imediat, prezentând și o excepție: în cel mult 24 de ore. Accesul mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public este reglementat într-un capitol distinct al acestei legi, ca urmare a faptului că activitatea de culegere și de difuzare a informațiilor de interes public, desfășurată de mass-media constituie o concretizare a dreptului cetățenilor de a avea acces la orice informație de interes public.

În relația cu mass-media autoritățile și instituțiile publice au următoarele obligații:

- organizarea periodică, de regulă o dată pe lună, a unor conferințe de presă pentru aducerea la cunoștință a informațiilor de interes public;
- obligația de a răspunde, în cadrul acestor conferințe de presă, cu privire la orice informații de interes public (art. 17 din lege).

1.1.1.1 Care este cadrul legal care reglementează accesul publicului la informațiile de mediu și de gospodărire a apelor prin flux pasiv?

Solicitarea informațiilor privind mediul

În conformitate cu dispozițiile Convenției de la Aarhus ratificată prin Legea nr. 86/2000 și ale HG nr. 878/2005, informația de mediu poate fi solicitată în orice formă, convenția făcând referire la forma „scrisă, vizuală, audio, electronică sau sub orice formă materială”. Alte posibilități se pot referi la: documente scrise, fotografii, ilustrate, înregistrări video, audio, dischete, CD-uri sau oricare altă formă în care informația poate fi inclusă actualmente sau în viitor.

Convenția nu garantează explicit accesul la documente ci la informația conținută de acestea, de aceea forma materială sub care este deținută informația nu trebuie să se constituie într-o restricție pentru accesul persoanelor interesate la ea.

Dreptul cetățeanului de a alege forma sub care este solicitată informația de mediu are beneficii atât pentru autoritatea publică cât și pentru solicitant deoarece:

- informația poate fi furnizată mai repede;
- oferirea informației poate fi mai puțin costisitoare;
- satisfacerea tuturor solicitărilor, fără a dezavantaja persoanele care nu au acces la anumite echipamente, conexiune la Internet etc.

Autoritățile publice sunt obligate, astfel, să ofere copii ale documentelor, când acestea sunt solicitate în locul examinării acestor documente, dar bineînțeles că la cerere poate fi studiat originalul documentului dacă el este preferat de către solicitant obținerii unei copii.

Convenția prevede două excepții în care informația nu este oferită în forma solicitată:

- când este mai rezonabil pentru autoritatea publică să ofere informația cerută sub o altă formă, caz în care trebuie indicate motivele pentru care poate fi făcută disponibilă în acea formă; sau
- când informația este deja disponibilă publicului sub altă formă (în fluxul activ).

Pentru cazul al doilea, este de la sine înțeles că este foarte importantă, totuși, forma în care acea informație este deja disponibilă și ea nu trebuie să reducă posibilitatea cetățeanului de a avea acces la ea. Cu titlu de exemplu, în situația în care informația este disponibilă în formă scrisă, printr-o publicație pentru care posibilitățile de acces sunt limitate, răspunsul autorității publice cuprinzând indicarea acestei surse către cetățean nu poate fi considerat ca fiind rezonabil. Este cazul informației publicate în numerele bis ale Monitorului Oficial, la care accesul se realizează contra cost.

Legislația românească, exceptând **Legea nr. 544/2001** care prevede că informația trebuie oferită „indiferent de suportul ori de forma sau modul de exprimare a informației” nu mai are alte specificații referitoare la obligativitatea oferirii informației sub forma solicitată.

Modalitățile în care cetățeanul redactează o solicitare de informații privind mediul trebuie să permită autorității publice care o deține să înțeleagă exact elementele la care se face referire pentru a se putea răspunde corespunzător. De aceea este important ca cererile să fie clare, concrete, raționale. **Legea nr. 86/2000 specifică însă expres faptul că cetățeanul nu trebuie, în sensul că nu este obligat, să își declare interesul față de tipul sau natura informațiilor pe care le solicită.**

Instituțiile publice care dețin aceste informații nu trebuie ca, sub pretextul că doresc să răspundă cu acuitate cererii, să „mascheze” prin întrebări suplimentare declararea scopului din partea solicitantului. Toate lămuririle care sunt solicitate trebuie să aibă drept rezultat doar satisfacerea cât mai eficientă a solicitării.

Atenție!

Orice persoană poate solicita informații privind mediul și gospodărirea apelor și are dreptul să le primească fără să demonstreze că are vreun interes specific în a afla respectivele informații.

Cu titlu orientativ, în redactarea unei solicitări poate fi folosit modelul oferit de HG nr. 123/2002 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, însă modelul de formular nu este obligatoriu în solicitarea informațiilor privind mediul.

Mai mult, prin adoptarea noilor norme metodologice pentru aplicarea HG nr. 878/2005 privind liberul acces la informațiile privind mediul ar putea fi adoptat un model „personalizat” pentru solicitarea informațiilor privind mediul. Utilizarea unui anumit formular poate deveni semnificativă în contextul în care, în practică, ar putea apărea situațiile în care, datorită utilizării formularului prezentat în HG nr. 123/2002, cererea respectivă să fie încadrată nu ca pe o solicitare de informații privind mediul, conform prevederilor Legii nr. 86/2000 și ale HG nr. 878/2005, ci ca și solicitare de informații de interes public, urmând cursul prescris în conformitate cu dispozițiile aplicabile (Legea nr. 544/2001, HG nr. 123/2002).

Câteva dintre diferențele ce se remarcă între cele două reglementări cadru, accesul la informația privind mediul și la informația de interes public sunt constituite de:

diferența noțiunilor de autoritate publică în lumina ambelor reglementări;

diferența de termene legale aplicabile.

Pentru a veni în sprijinul cetățeanului care dorește să solicite o informație privind mediul, dar care nu și-a formulat în termeni clari această solicitare, compartimentele specializate din cadrul instituțiilor publice, trebuie să pună la dispoziția cetățeanului formularele tip pentru solicitarea informațiilor privind mediul.

Convenția Aarhus prevede ca informația să fie disponibilă în urma solicitării într-un timp bine delimitat, dar ca o regulă generală sintagma folosită este de „**în cel mai scurt timp posibil și cel mai târziu la o lună după ce cererea a fost înaintată**”. Excepția privind termenul maxim al răspunsului se referă la cazurile când volumul și complexitatea informației justifică prelungirea acestei perioade până la două luni, în care caz solicitantul este informat de aceasta, cu specificarea cauzelor (art. 4 alin. (4)).

Deși în practică nu s-a dat aplicabilitate acestor reglementări existente încă din anul 2000, în lumina noilor modificări legislative, prin adoptarea HG nr. 878/2005 care transpune și prevederile Directivei privind accesul la informația privind mediul 2003/4/CE în legislația națională, s-a reiterat dimensionarea termenelor legale în conformitate cu prevederile Legii nr. 86/2000, ceea ce înseamnă, în acest nou context, lărgirea termenelor legale până la maximumul stipulat în această lege.

Solicitarea informațiilor privind gospodărirea apelor

Solicitarea informațiilor privind gospodărirea apelor se face după un formular tip prevăzut în OM nr. 1012/2005 care răspunde cerințelor minime prevăzute de legislația privind accesul liber la informația de interes public.

Art. 8 al OM nr. 1012/2005 Conținutul formularului de solicitare a informației

Numele și adresa unității deținătoare de informații de interes public privind gospodărirea apelor
Ref.: Solicitare pentru informație potrivit prevederilor Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordinului ministrului mediului și gospodării apelor nr. 1012/2005 pentru aprobarea Procedurii privind mecanismul de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor.

Stimată/Stimate doamnă/domn,

Subsemnatul, domiciliat în localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., cod poștal, telefon, e-mail

În conformitate cu prevederile Legii nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, și ale Ordinului ministrului mediului și gospodării apelor nr. 1012/2005, solicit accesul la (sau o copie a) informațiile legate de (descrierea subiectului solicitării sau a documentelor solicitate) (clarificarea formei de furnizare a conținutului informației solicitate - dischetă, copie xerox etc.)

Confirm plata pentru tariful de copiere a materialului solicitat (pe suport hârtie sau pe suportul magnetic utilizat etc.).

2.4.2.3 Care este informația pe care trebuie să o furnizez la cerere publicului?

Autoritatea publică pune la dispoziția publicului la cerere următoarele tipuri de informație privind mediul și gospodărirea apelor:

informația despre factori, măsuri sau activități care afectează sau pot afecta mediul, analize și prognoze folosite la luarea deciziei de mediu:

- anunțuri privind analizele cost-beneficiu sau alte analize și prognoze economice folosite în luarea deciziei de mediu în general și de gospodărire a apelor, în particular;

informația privind starea sănătății și a siguranței populației, condițiile de viață, zonele culturale și construcțiile, în măsura în care acestea sunt sau pot fi afectate de starea elementelor de mediu și/sau de factorii, activitățile ori măsurile sus-menționate:

- informații privind construcții hidrotehnice de tip baraje, referitoare la procedura de declarare publică a caracteristicilor generale, a categoriei de importanță și a gradului de risc asociat barajelor;
- alte informații privind mediul generate conform cerințelor legislației în vigoare.

Asa cum a fost precizat anterior, informația cuprinsă în Fondul Național de date de gospodărirea apelor, reprezintă o categorie specifică, accesul autorităților publice, al persoanelor fizice și juridice la informațiile cuprinse în cadrul acestuia realizându-se în temeiul unei proceduri specifice, care face să se încadreze la categoria informațiilor puse la dispoziție la cerere. Folosirea de către acestea a informațiilor conținute în Fondul Național de date de gospodărire a apelor în scopuri comerciale este permisă numai contra cost, în condițiile legii.

2.4.2.4 Excepții privind punerea la dispoziția publicului a informației de mediu și de gospodărire a apelor

Legea nr. 86/2000 pentru ratificare Convenției de la Aarhus și HG nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația de mediu, stabilesc condițiile în care o informație privind mediul nu poate fi pusă la dispoziția publicului, respectiv în cazul în care prin divulgarea acestor informații se afectează:

confidențialitatea procedurilor autorităților publice, atunci când aceasta este prevăzută de legislația în vigoare;

relațiile internaționale, securitatea publică sau apărarea națională;

cursul justiției, posibilitatea oricărei persoane de a fi subiectul unui proces corect sau posibilitatea unei autorități publice de a conduce o anchetă penală ori disciplinară;

confidențialitatea informațiilor comerciale sau industriale, atunci când aceasta este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare privind protejarea unui interes economic legitim, inclusiv interesul public în păstrarea confidențialității statistice și a secretului taxelor;

drepturile de proprietate intelectuală;

confidențialitatea datelor personale și/sau a dosarelor privind o persoană fizică, în cazul în care acea persoană nu a consimțit la divulgarea către public a informațiilor, atunci când confidențialitatea este prevăzută de legislația națională sau comunitară în vigoare. În această situație autoritățile publice trebuie să ia în considerare și prevederile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare;

interesele sau protecția oricărei persoane care a oferit voluntar informațiile cerute, fără ca acea parte să aibă obligația legală sau să fie posibil a fi obligată legal să furnizeze informațiile, cu excepția cazului în care acea persoană a consimțit la divulgarea informației respective;

protecția mediului la care se referă astfel de informații cum ar fi localizarea speciilor rare.

În exprimarea refuzului, autoritatea publică va analiza fiecare caz în parte, analizând satisfacerea interesului public prin divulgarea informațiilor, prin comparație cu interesul satisfăcut prin păstrarea confidențialității.

În situația în care se poate separa acea componentă care este protejată prin excepțiile menționate, de restul informației, atunci aceasta se pune parțial la dispoziția publicului. Aceleași prevederi privind excepțiile se regăsesc și în legislația din domeniul apelor.

Atenție!

Autoritățile publice nu pot refuza o cerere de informații care se referă la emisiile în mediu, invocând excepțiile de mai sus.

În cazul informațiilor privind mediul sau gospodărirea apelor puse la dispoziția publicului, la cerere, legislația prevede și cazuri în care solicitările nu pot fi procesate și atunci se impune refuzul furnizării acelei informații, cu motivarea refuzului, respectiv în cazurile când:

informația solicitată nu este deținută de sau pentru autoritatea publică la care a fost înaintată cererea. În acest caz, dacă autoritatea publică are cunoștință că informația este deținută de sau pentru o altă autoritate publică, transmite cererea acelei autorități cât mai repede posibil, dar nu mai târziu de 15 zile de la data primirii solicitării, și informează solicitantul despre aceasta ori informează solicitantul despre autoritatea publică la care consideră că este posibil să fie depusă cererea de informații;

cererea este în mod evident nerezolvabilă;

cererea este formulată într-o manieră prea generală, fiind neclară și nepermițând identificarea informației solicitate. În acest caz, autoritatea publică refuză motivat solicitarea numai după scurgerea termenului legal acordat solicitantului pentru revizuirea cererii, respectiv două luni de la data transmiterii de către autoritatea publică a indicațiilor de specificare;

cererea privește materiale în curs de completare sau documente ori date nefinalizate. În acest caz autoritatea publică este obligată să comunice solicitantului denumirea autorității care realizează materialul și data estimativă a finalizării acestuia;

cererea privește sistemul de comunicații interne, luând în considerare satisfacerea interesului public prin furnizarea informațiilor.

Refuzul unei solicitări va fi făcut în scris, dacă solicitarea a fost făcută în scris sau dacă solicitantul cere acest lucru.

Un refuz va cuprinde motivele acestuia și va oferi informații asupra accesului la procedura de recurs care este asigurată în concordanță cu prevederile Legii nr. 86/2000. Refuzul trebuie să fie comunicat cât mai curând posibil (în termen de 5 zile de la solicitare: Legea nr. 544/2001, art 7, alin 2), dar nu mai târziu de o lună, în afara cazului în care complexitatea informației justifică o prelungire a acestei perioade până la două luni de la data înaintării cererii. Solicitantul trebuie să fie informat despre orice prelungire și despre motivele acesteia cât și despre căile de atac.

Excepțiile de la furnizarea unor informații ce intră în alcătuirea Fondului național de date de gospodărire a apelor de către deținătorii acestor informații vizează:

- a) siguranța națională;
- b) desfășurarea unor acțiuni în curs de urmărire penală sau de judecată; aici trebuie atras atenția că datele de emisie sunt chiar și în acest caz, publice

Atenție! Datele și informațiile referitoare la emisii rămân în domeniul public, așadar există în continuare obligația furnizării lor. confidențialitatea industrială și comercială. Prin aceasta se înțelege situațiile în care se dezvăluie și se folosesc secrete de comerț, într-o manieră contrară practicilor comerciale loiale.

Și în cadrul Fondul Național de date de gospodărire a apelor există informații care sunt exceptate de la punerea la dispoziția publicului. La prima vedere surprinde numărul redus de excepții din Legea nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare, comparativ cu Legea nr. 544/2001, însă având în vedere și dispozițiile art. 1 alin. (2) din Legea nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare, excepțiile ce pot fi invocate pentru limitarea liberului acces la informațiile de interes public, cu precădere la cele privind gospodărirea apelor sunt cele rezultate prin coroborarea art. 35 alin. (7) din Legea apelor cu art. 12 din Legea nr. 544/2001.

2.4.2.5 Căi de atac

În esență, solicitantul informației de mediu sau de gospodărire a apelor care se consideră vătămat în dreptul său de liber acces la informația de interes public (art. 21 și 22 din Lege, respectiv 32 și din HG nr. 123/2002) prin refuzul tacit sau explicit al angajatului desemnat al unei autorități ori instituții publice de a furniza informația solicitată are la dispoziție două posibilități:

1. Reclamația administrativă la conducătorul autorității sau al instituției publice respective în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință, cu alte cuvinte de la expirarea termenului relevant prevăzut de art. 7 din Legea nr. 544/2001 și respectiv
2. Plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorității ori al instituției publice. Plângerea se înaintează în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 7 din cuprinsul Legii nr. 544/2001

Pentru analiza reclamațiilor administrative ale persoanelor, vizând nerespectarea prevederilor Legii nr. 544/2001, la nivelul fiecărei autorități sau instituții publice se constituie o comisie de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, în conformitate cu prevederile art. 35 din HG nr. 123/2002.

Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public va avea următoarele responsabilități:

primește și analizează reclamațiile persoanelor;
efectuează cercetarea administrativă;
stabilește dacă reclamația persoanei privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public este întemeiată sau nu;
în cazul în care reclamația este întemeiată, propune aplicarea unei sancțiuni disciplinare pentru personalul responsabil și comunicarea informațiilor de interes public solicitate. În cazul funcționarilor publici culpabili comisia de analiză va informa despre rezultatul cercetării administrative comisia de disciplină a autorității sau instituției publice, care va propune aplicarea unei sancțiuni corespunzătoare, potrivit legii;
redactează și trimite răspunsul solicitantului.

Dacă după cercetarea administrativă reclamația se dovedește întemeiată, **răspunsul se transmite persoanei lezate în termen de 15 zile de la depunerea reclamației și va conține atât informațiile de interes public solicitate inițial, cât și menționarea sancțiunilor disciplinare luate împotriva celui vinovat, în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 544/2001.**

Dacă o persoană se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în prezenta lege, aceasta poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorității ori al instituției publice. Plângerea se înaintează în termen de 30 de zile de la data expirării termenului prevăzut la art. 7 din cuprinsul Legii nr. 544/2001.

Atenție!

Instanța poate obliga autoritatea sau instituția publică să furnizeze informațiile de interes public solicitate și să plătească daune morale și/sau patrimoniale, în cazul în care găsesc plângerea ca fiind întemeiată.

Hotărârea tribunalului este supusă recursului. Decizia Curții de Apel este definitivă și irevocabilă. Atât plângerea, cât și apelul se judecă în instanță în procedură de urgență și sunt scutite de taxă de timbru, în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 544/2001.

Prevederile Normelor metodologice adaugă o condiție ce trebuie îndeplinită înainte de inițierea acțiunii în instanță cu privire la încălcarea dreptului la liberul acces la informațiile de interes public, și anume ca solicitantul, numai după primirea răspunsului la reclamația administrativă, și dacă se consideră în continuare lezat în drepturile sale prevăzute de lege, poate face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului, în termen de 30 de zile de la expirarea termenelor prevăzute la art. 7 din Legea nr. 544/2001, conform art. 36 din Norme.

O altă completare adusă prin art. 36 alin. (2) a HG nr. 123/2002 este aceea că scutirea de taxa de timbru pentru plângerea la tribunal și recursul la Curtea de Apel nu include și scutirea de la plata serviciilor de copiere a informațiilor de interes public solicitate.

2.4.2.6 Tarife pentru furnizarea informației

Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției de la Aarhus reglementează posibilitatea instituirii unui sistem de tarifyare pentru furnizarea informației, dar cuantumul tarifelor prevăzute nu trebuie să depășească o sumă rezonabilă.

Este necesar ca autoritățile publice să pună la dispoziția solicitanților o listă cuprinzând prețurile care pot fi percepute, indicând circumstanțele în care acestea pot fi percepute sau exceptate și cazurile în care furnizarea unor informații este condiționată de o plată în avans.

Spre deosebire însă de prevederile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informația de interes public conform cu care aceste **tarife pot fi percepute numai solicitantului care dorește realizarea unor copii de pe materialele solicitate**, Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției de la Aarhus nu restrânge posibilitatea de tarifare pentru furnizarea numai la realizarea de copii, lăsând deschisă interpretarea.

Pentru corelarea prevederilor legislative și tocmai pentru a nu lăsa loc de interpretare, legislația ulterioară dezvoltată pentru implementarea cerințelor Legii nr. 86/2000 stabilește situațiile pentru care se pot percepe tarife pentru furnizarea informației privind mediul și gospodărirea apelor.

Tarife pentru furnizarea informației privind mediul și gospodărirea apelor:

Accesul la orice liste, evidențe sau registre publice puse la dispoziția publicului, precum și accesarea pe loc a informației solicitate se face în mod gratuit.

Autoritățile sau instituțiile publice pot percepe tarife doar pentru serviciile de copiere sau reproducere a informației solicitate, fără ca acestea să depășească costurile de copiere pe suport de hârtie sau magnetic.

În situația în care se stabilesc astfel de tarife, autoritățile publice sunt obligate să publice și să pună la dispoziția solicitanților lista tarifelor percepute, precum și informații privind excepțiile de la plata tarifelor.

Cu privire la tarife, și OM nr. 1012/2005 prevede accesul gratuit la orice evidențe și registre publice, precum și la accesarea pe loc a informației solicitate.

Autoritățile publice din domeniul apelor și Comitetele de bazin pot însă percepe tarife pentru serviciile de copiere sau reproducere a informației solicitate, fără ca acestea să depășească costurile de copiere pe suport hârtie sau magnetic (art. 12 alin. (2)). În aceste cazuri, autoritățile publice din domeniul apelor sunt obligate să publice și să pună la dispoziția solicitanților lista tarifelor percepute, precum și informații cu privire la excepțiile de la plata acestor tarife – art. 12 alin. (3).

2.5 Cooperarea autorităților publice cu mass-media

Relația autorităților publice de protecția mediului și gospodărire a apelor cu mass-media este deosebit de importantă dacă mass-media națională și locală este privită ca un punct de legătură între aceste autorități și societate, prin contribuția pe care o au la diseminarea informației privind mediul și de gospodărire a apelor și facilitarea dezbaterilor publice pe teme de interes.

Pentru autoritățile administrației publice, diseminarea informației prin intermediul mass-media este mult mai eficientă și mai puțin

Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informația de interes public reglementează relația cu mass-media și impune autorităților publice:

- o obligația desemnării unui purtător de cuvânt, de regulă din cadrul compartimentelor de informare și relații publice, pentru asigurarea accesului mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public;
- o organizarea periodică, de regulă o dată pe lună, a unor conferințe de presă pentru aducerea la cunoștință a informațiilor de interes public;
- o obligația de a răspunde, în cadrul acestor conferințe de presă, cu privire la orice informații de interes public (art. 17 din lege);
- o obligația de acordare fără discriminare a acreditării ziariștilor și celorlalți reprezentanți mass-media (art. 18 din lege).

costisitoare în raport cu anunțurile publice, producerea de broșuri, pliante, etc. și alte instrumente tradiționale. Dar, pentru a utiliza efectiv acest instrument, relația mass-media - autoritate trebuie să fie bazată pe înțelegerea necesităților fiecărei părți implicate și a modului în care acestea funcționează.

Autoritățile publice au obligația de a informa în timp util mijloacele de informare în masă asupra conferințelor de presă sau a oricăror alte acțiuni publice organizate de acestea. Totodată, accesul mijloacelor de informare în masă la acțiunile publice organizate de autoritățile și instituțiile publice nu poate fi interzis sub nici o formă de către acestea.

Legea stabilește câteva reguli generale pentru acordarea acreditării pentru reprezentanții mass-media:

- se acordă la cerere, în termen de 2 zile de la înregistrarea acesteia;
- se poate acorda, conform art. 29 din HG nr. 123/2002, atât ziariștilor cât și instituțiilor de presă solicitante;
- legitimațiile de acreditare nu sunt transmisibile și se referă la prezența fizică a ziaristului în sediul sau la activitățile autorității ori instituției publice, la care accesul presei este permis;
- acreditarea ziariștilor nu atrage însă controlul autorităților sau instituțiilor publice ce au acordat acreditarea asupra materialelor publicate de ziaristul respectiv;
- cererea de acreditare poate fi și refuzată, similar cu retragerea acreditării, numai pentru fapte care împiedică desfășurarea normală a activității autorității publice și care nu privesc opiniile exprimate în presă de respectivul ziarist, în condițiile și în limitele legii;
- autoritatea care refuză acreditarea unui ziarist are obligația de a comunica în scris această decizie, neafectând însă posibilitatea acreditării unui alt reprezentant al aceluiași mijloc de informare în masă.

Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informația de interes public stabilesc obligații suplimentare pentru autoritățile publice în relațiile acestora cu presa, respectiv:

- furnizarea către ziariști, prompt și complet, a oricărei informații de interes public care privește activitatea instituției sau autorității publice pe care o reprezintă;
- acordarea fără discriminare, în termen de cel mult două zile de la înregistrare, a acreditării ziariștilor și a reprezentanților mijloacelor de informare în masă;
- informarea în timp util și asigurarea accesului ziariștilor la activitățile și acțiunile de interes public organizate de instituția sau autoritatea publică;
- asigurarea, periodică sau de fiecare dată când activitatea instituției ori a autorității publice prezintă un interes public imediat, a difuzării de comunicate, informări de presă, organizarea de conferințe de presă, interviuri, etc.;
- difuzarea către ziariști a dosarelor de presă legate de evenimente sau de activități ale instituției ori autorității publice;
- să nu refuze sau să nu retragă acreditarea unui ziarist decât numai pentru fapte care împiedică desfășurarea normală a activității instituției sau autorității publice respective și care nu privesc opiniile exprimate în presă de respectivul ziarist;

în cazul retragerii acreditării unui ziarist, să asigure organismului de presă obținerea acreditării pentru un alt ziarist.

PARTICIPAREA PUBLICULUI LA LUAREA DECIZIILOR ÎN DOMENIUL GOSPODĂRIII APELOR

3 PARTICIPAREA PUBLICULUI LA LUAREA DECIZIILOR ÎN DOMENIUL GOSPODĂRIII APELOR

3.1 Participarea publică la luarea deciziilor în procesul de management al bazinelor hidrografice – de la elaborarea planurilor de management bazinal până la implementarea acestora

Participarea publicului la luarea deciziilor în domeniul mediului și gospodăririi apelor este larg reglementată în legislația românească, în ultimii ani fiind dezvoltate reglementări și ghiduri care să acopere toate cerințele de participare publică la luarea deciziei prevăzute de Legea nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției de la Aarhus.

Reglementarea-cadru din domeniul protecției mediului stipulează în mod expres necesitatea consultării și participării publicului în procesul de luare a deciziilor privind mediul, inclusiv pentru autorizarea activităților din domeniul gospodăririi apelor, cărora li se aplică dispozițiile procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și celor stabilite de art. 6, 7 și 8 ale Convenției de la Aarhus.

Astfel s-au dezvoltat proceduri de participare a publicului la luarea deciziilor în cadrul:

Procedurii de emitere a acordului de mediu ca parte integrantă din procedura de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice sau private cu potențial impact semnificativ asupra mediului, aprobată prin HG nr. 121/2006 și OM nr. 860/2002;

Procedurii de emitere a avizului de amplasament sau de gospodărire a apelor, aprobată prin OM nr. 1044/2005 pentru aprobarea Procedurii privind consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului la luarea deciziilor în domeniul gospodăririi apelor;

Procedurii de autorizare a activităților cu impact semnificativ asupra mediului care se supun prevederilor legislației privind prevenirea și controlul integrat al poluării aprobate prin Ordonanța de Urgență nr. 152/2005 aprobată prin Legea 84/2006 și OM nr. 818/2003 cu modificările și completările ulterioare;

Procedurii de evaluare de mediu pentru planuri și programe aprobată prin HG nr. 1076/2004.

La acestea se adaugă și legislația privind transparența decizională în administrația publică (Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică) care obligă autoritățile publice la consultarea publicului în procesul de elaborare a strategiilor și politicilor sectoriale, a regulamentelor de aplicare, normativelor și a tuturor instrumentelor legale, sprijinind astfel implementarea art. 9 al Legii nr. 86/2000 pentru ratificarea Convenției de la Aarhus.

Având în vedere că rolul ghidului este de a îndruma autoritățile în implementarea prevederilor privind participarea publicului în procesul de elaborare și ulterior de aprobare a planurilor de management al bazinelor hidrografice, acesta nu dezvoltă procesul de participare publică la luarea deciziilor de mediu și gospodărire a apelor, în general, acesta fiind pe larg descris în alte documente aflate la dispoziția autorităților.

¹⁴ HG nr. 1213/2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private abrogă dispozițiile HG nr. 918/2002

În acest proces, o poziție specifică o are participarea publicului la elaborarea și implementarea planurilor de management de bazin, cerută de Directiva Cadru a Apei 2000/60/CE transpusă în legislația națională prin Legea Apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare.

Pentru atingerea acestui obiectiv, directiva cadru fixează mai multe direcții de acțiune fundamentală care vor constitui, în continuare, **baza politicii apelor** pe o perioadă de timp îndelungată, respectiv:

- managementul integrat pe districte hidrografice;
- planificare și programe de acțiuni;
- luarea în considerare a principiului recuperării costurilor legate de apă;
- informarea și participarea publicului.

Directiva Cadru a Apei:

- stabilește un nou cadru pentru politica comunitară în domeniul apei;
- pune la dispoziția Statelor Membre un dispozitiv complet pentru protecția apelor, prin modul de abordare a gospodăririi apelor, obiective și principii pe care le promovează;
- urmărește atingerea, până în 2015, a unei stări bune a apelor de suprafață și subterane.

Mecanismul de consultare a publicului în domeniul gospodăririi apelor este asigurat prin reglementări specifice prevăzute în:

- Legea apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 1212/2000 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a comitetelor de bazin;
- OM nr. 1044/2005 pentru aprobarea Procedurii privind consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului la luarea deciziilor în domeniul gospodăririi apelor.

Legea apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare

Legea-cadru a apelor rezervă, în cuprinsul Capitolului III, o Secțiune special destinată “Participării publicului” – Secțiunea nr. 6 (articolul 77). Primul paragraf al acestui articol stabilește obligația, pentru autoritatea publică centrală din domeniul apelor, de consultare a publicului prealabil luării unor măsuri ce pot afecta interesele utilizatorilor de apă, ale riveranilor sau ale publicului, cu excepția unor situații cu caracter excepțional, asimilate forței

Art. 77 din Legea apelor 107/1996:

MMGA are obligația de a consulta publicul prealabil luării unor măsuri ce pot afecta interesele utilizatorilor de apă, ale riveranilor sau ale publicului, cu excepția unor situații cu caracter excepțional, asimilate forței majore, precum inundațiile sau altele asemenea, în scopul aplicării prevederilor legislației privind protecția apelor de suprafață și subterane, precum și pentru asigurarea alimentării cu apă (alin. 1).

În acest scop, autoritatea publică centrală din domeniul apelor și, după caz, Administrația Națională “Apele Române” sau direcțiile de apă bazinale au obligația de a publica în ziarul local o informare cu privire la măsurile propuse, informare ce se transmite, concomitent, și utilizatorilor de apă, riveranilor, precum și oricărei alte persoane ce ar putea fi afectată (alin. 2).

majore, precum inundațiile sau altele similare, în scopul aplicării prevederilor legislației

privind protecția apelor de suprafață și subterane, precum și pentru asigurarea alimentării cu apă.

În acest scop, autoritatea publică centrală din domeniul apelor și, după caz, AN "Apele Române" sau direcțiile de apă bazinale au obligația de a publica în ziarul local o informare cu privire la măsurile propuse, informare ce se transmite, concomitent, și utilizatorilor de apă, riveranilor, precum și oricărei alte persoane ce ar putea fi afectată (art. 77 alin. (2)). Alin. 2 al art. 77 stabilește modalitatea minimă obligatorie pentru publicarea informațiilor în acest sens, și anume publicarea într-un ziar de circulație locală.

(3)	Măsurile propuse, ca și orice documentație de fundamentare a acestora se vor ține la dispoziția publicului de către unitățile prevăzute la alin. (2).
(4)	Comentariile, observațiile sau propunerile scrise asupra măsurilor propuse se vor transmite celui care a făcut informarea, în termen de cel mult 45 de zile de la data publicării acesteia.
(5)	În cazul propunerii unor măsuri speciale, importante sau controversate, emitentul informării va organiza o dezbatere publică a acesteia, după 60 de zile de la publicarea informării.
(5')	În cazul în care măsurile prevăzute la alin. (1) afectează alimentarea cu apă a populației, la informarea și consultarea publicului va colabora autoritatea publică centrală din domeniul sănătății și autorității sale teritoriale.
(6)	MAPAM sau, după caz, Regia Autonomă "Apele Române" va analiza toate observațiile și propunerile făcute, înainte de a lua o hotărâre. Textul hotărârii și al motivației acesteia vor fi puse la dispoziția publicului".

~~Procedura de consultare a publicului este detaliată în OM nr. 1044/2005 pentru aprobarea~~
Procedurii privind consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului la luarea deciziilor în domeniul gospodăririi apelor, procedură ce constituie obiectul analizei unei secțiuni ulterioare a acestui manual.

Informarea publicului constituie prima etapă din procedura de consultare a publicului.

Comitetele de bazin, constituite la nivelul fiecărei direcții de apă a AN „Apele Române” conform art. 47 alin. (1) din Legea nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare, colaborează cu AN "Apele Române" la aplicarea strategiei și politicii naționale de gospodărire a apelor. În acest scop, printre altele, asigură în conformitate cu art. 47 alin. (7) lit. i) același act normativ:

- informarea publicului;
- garantarea unei perioade de timp necesare primirii comentariilor publicului;
- organizarea audierilor publice asupra tuturor aspectelor propuse pentru aprobare și asigurarea accesului publicului la documentele sale".

O altă modalitate de realizare de consultare și participare a publicului în cadrul acestui mecanism îl asigură exact **modalitatea de constituire a Comitetelor de bazin**, conform art. 47 din Legea nr. 107/1996 cu completările și modificările ulterioare, alin. (2) lit d) prin reprezentarea organizațiilor neguvernamentale cu sediul în bazinul hidrografic respectiv în Comitetul de bazin, de către un reprezentant ales.

HG nr. 1212/2000 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetelor de bazin

Dispoziția Legii nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare este reiterată și de prevederile HG nr. 1212/2000, care stipulează în cuprinsul *Anexei*, art. 2 alin. (1) numirea în Comitetul de bazin a unui reprezentant al organizațiilor neguvernamentale pentru protecția mediului sau pentru protecția consumatorilor, cu sediul în bazinul hidrografic respectiv, desemnat de acestea. Numirea acestui reprezentant vine să completeze reprezentativitatea în Comitetul de Bazin:

2 reprezentanți ai Ministerului Apelor,
Pădurilor și Protecției Mediului, dintre
care unul din structura centrală a acestuia

Art. 5 (1) din HG 1212/2000: menționează, ca modalitate de participare și consultare a publicului, metodologia desfășurării activității Comitetului de bazin prin ședințe de lucru și dezbateri publice.

și unul selectat din cadrul agențiilor de protecție a mediului din județele aferente
bazinului hidrografic respectiv;

un reprezentant al Ministerului Sănătății, nominalizat de ministrul sănătății din rândul
specialiștilor direcțiilor de sănătate publică ale județelor cuprinse în bazinul hidrografic
respectiv;

un prefect nominalizat de ministrul funcției publice din rândul prefecților județelor din
bazinul hidrografic respectiv;

2 reprezentanți ai Companiei Naționale "Apele Române" - S.A., recomandați de conducerea
acesteia, din cadrul sucursalei bazinale sau al subunităților acesteia din bazinul hidrografic
respectiv;

un președinte de consiliu județean, ales de președinții consiliilor județene din bazinul
hidrografic respectiv;

3 primari, dintre care 2 primari de municipii și un primar de oraș sau de comună, aleși de
primarii localităților din bazinul hidrografic respectiv;

3 reprezentanți ai utilizatorilor de apă din bazinul hidrografic respectiv, persoane juridice,
propuși și aleși de comitet, în funcție de cerința de apă și de impactul apelor uzate evacuate
asupra resurselor de apă;

un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale pentru protecția mediului sau pentru
protecția consumatorilor, cu sediul în bazinul hidrografic respectiv, desemnat de acestea;

un reprezentant din cadrul oficiilor județene de protecție a consumatorilor din bazinul
hidrografic respectiv, recomandat de Oficiul pentru Protecția Consumatorilor.

Pentru a asigura un timp suficient publicului pentru formularea de comentarii, analizarea
informațiilor anterior puse la dispoziție, art. 5 alin. (6) din HG nr. 1212/2000 stabilește regula
comunicării datei, locului de desfășurare și a ordinii de zi ale ședințelor de lucru și ale dezbaterilor
publice cu cel puțin 30 de zile calendaristice înainte de desfășurarea acestora.

Atribuțiile Comitetelor de bazin, relevante pentru participarea publicului, sunt stipulate în
cuprinsul art. 11, lit. k):

informarea publicului privind acțiunile organizate cu cel puțin 30 de zile înainte de data
desfășurării acestora;

dezbateri și audieri publice asupra tuturor problemelor propuse spre aprobare;
accesul publicului la ședințele și documentele lor oficiale.

OM nr. 1044/2005 pentru aprobarea Procedurii privind consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului la luarea deciziilor în domeniul gospodăririi apelor

Reglementarea specifică a consultării publicului, utilizatorilor de apă și riveranilor în luarea deciziilor din domeniul gospodăririi apelor este reprezentată de OM nr. 1044/2005.

Principiile privind consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului și încurajarea participării active a acestora la luarea deciziei în domeniul gospodăririi apelor – art. 2 al OM 1044:

- consultarea va fi asigurată de Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, de Administrația Națională "Apele Române" și de comitetele de bazin, după caz;
- consultarea trebuie să aibă loc într-o etapă anterioară elaborării deciziilor, la un nivel în care opțiunile sunt încă deschise, iar influența utilizatorilor de apă, a riveranilor și a publicului poate fi exercitată;
- participarea activă a utilizatorilor de apă, a riveranilor și a publicului va fi încurajată, astfel încât aceștia să își aducă o contribuție activă la luarea măsurilor în domeniul gospodăririi apelor.

Ordinul stabilește **reguli de consultare obligatorie** a utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului, în cuprinsul art. 4, pentru următoarele:

calendarul și programul de lucru, incluzând procedura de consultare, cu cel puțin 3 ani înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate;

sinteza problemelor care există în bazin în domeniul gospodăririi apelor, cu cel puțin 2 ani înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate;

proiectul schemei directoare cu cel puțin un an înainte de data prevăzută pentru aprobarea schemei directoare actualizate.

Concomitent, Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, AN "Apele Române" și Comitetele de bazin vor asigura atât consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului, cât și încurajarea participării active a acestora la luarea deciziilor în domeniul gospodăririi apelor, în conformitate cu alin. (1), după cum urmează:

la nivelul districtului internațional al Dunării: Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și AN "Apele Române" vor organiza consultări privind ansamblul districtului, sub coordonarea și cu mijloacele specifice identificate de Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea, asupra problemelor importante din district;

la nivel național: Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor și AN "Apele Române" vor organiza consultarea și participarea activă a acestora la luarea deciziilor privind problemele specifice ale districtului internațional de pe teritoriul României, prin punerea la dispoziție a informațiilor pe pagina de Internet proprie și/sau prin organizarea unor seminarii, conferințe la nivel național, cu participarea publicului;

la nivel de subbazine ale Dunării, administrate de direcțiile de ape, Comitetele de bazin vor iniția și vor organiza consultări ale utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului privind problemele din bazinul respectiv.

Pentru consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului și încurajarea participării active a acestora la luarea deciziei în domeniul gospodăririi apelor, art. 8 al OM nr. 1044/2005

stabilește că Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, AN "Apele Române" și comitetele de bazin vor lua unele măsuri, după cum urmează:

vor publica în presa centrală și locală o informare scurtă conținând:

- măsurile propuse;
- modalitatea prin care utilizatorii de apă, riveranii și publicul pot avea acces la documentația de fundamentare a acestora;
- dacă este cazul, locul și data în care va avea loc dezbaterea publică, cât și
- modul de primire a comentariilor, observațiilor și propunerilor scrise;

în arhiva Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor, a AN "Apele Române" și a comitetelor de bazin se vor păstra, după caz, separat pe tematici, toate documentele, informațiile, comentariile și observațiile formulate pentru a înlesni accesul operativ al utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului la argumentările anterior exprimate și pentru a evita comentariile ulterioare.

Activitatea de consultare a utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului, în cazul în care va fi făcută ca dezbateră publică este reglementată de dispozițiile art. 9 și va fi organizată în mai multe etape.

Etapele dezbaterii publice – art. 9 al OM 1044/2005:

- punerea la dispoziție a documentelor pregătitoare și explicarea motivului dezbaterii;
- prezentarea în plen a documentelor, discutarea colectivă, înregistrarea părerilor;
- acordarea unui timp de reflecție de cel mult 30 de zile, care să permită transmiterea unui punct de vedere scris către grupul de organizare a dezbaterii;
- abordarea individuală a părerilor și reacțiilor de grup;
- propunerea unei noi versiuni a documentului, care să fie supus unei noi dezbateri.

3.2 Publicul ca actor cheie

Publicul este recunoscut ca un actor cheie în atingerea obiectivelor impuse de Directiva Cadru a Apei, dacă avem în vedere că încă din preambul se menționează că «**Succesul** prezentei directive necesită informare, consultare și participarea publicului». Articolul 14 al Directivei Cadru e de altfel consacrat în întregime dezvoltării acestei teme, fiind formulat în jurul a trei elemente de bază: informare, consultare și participare activă, după cum urmează:

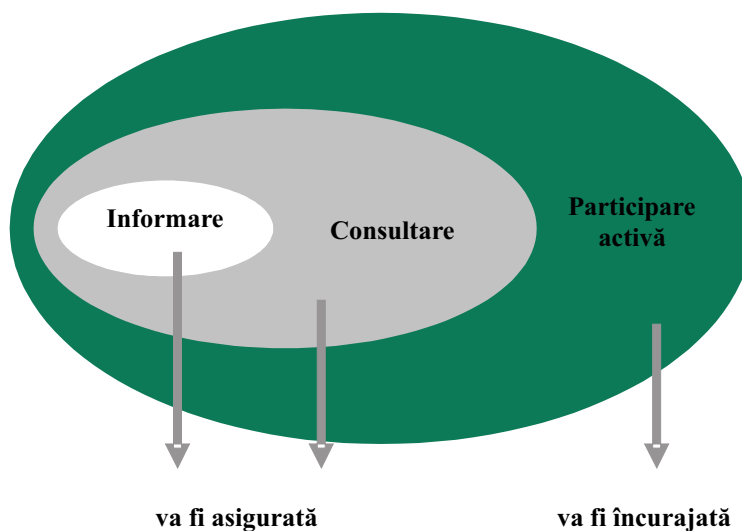
Art. 14 al Directivei Cadru a Apei – Informarea și consultarea publicului (traducere din limba engleză)

1. Statele Membre vor încuraja implicarea activă a tuturor părților interesate în implementarea prezentei directive, în special la elaborarea, revizuirea și actualizarea planurilor de management ale bazinelor hidrografice. Statele membre se asigură că, pentru fiecare district al bazinului hidrografic, se publică și supun comentariilor publicului, inclusiv ale utilizatorilor, următoarele:
 - a) Calendarul și programul de lucru pentru elaborarea planului, inclusiv o declarație privind măsurile de consultare care trebuie luate, cu cel mult 3 ani înainte de perioada la care face referire planul;
 - b) O imagine de ansamblu intermediară a problemelor importante de management al apelor identificate, cu cel puțin 2 ani înainte de începutul perioadei la care se referă planul;
 - c) Copiile proiectului de plan de gospodărire a bazinului hidrografic, cu cel puțin un an înainte de începutul perioadei la care se referă planul.

La cerere, se va permite accesul la documentele și informațiile de bază utilizate pentru elaborarea conținutului proiectului planului de management.

2. Statele membre vor acorda cel puțin șase luni pentru formularea în scris a comentariilor asupra documentelor, cu scopul de a permite implicarea și consultarea activă.
3. Paragrafele 1 și 2 trebuie să se aplice în mod egal la planurile de gospodărire a bazinelor hidrografice actualizate.

Informarea publicului constituie forma cea mai simplă pentru asocierea publicului la managementul apelor, fiind vorba de o comunicare în sens unic. Punerea la dispoziția publicului a informațiilor trebuie asigurată continuu pe parcursul procesului de planificare.

Consultarea publicului constituie o formă de asociere a publicului mai susținută, fiind vorba de un schimb de informații, de această dată în ambele sensuri, părerea publicului fiind adunată și luată în considerare. Consultarea se bazează pe trei tipuri de documente pregătitoare: programul de lucru, sinteza problemelor importante și conținutul planului de management.

Proiectul Phare 2002 “Implementarea Noii Directive Cadru a Apei în Bazinele Pilot Someș - Tisa și Argeș»

Unul dintre obiectivele proiectului desfășurat în perioada noiembrie 2003 - septembrie 2005 a fost elaborarea unui “Ghid metodologic privind Participarea Publicului la managementul apelor pe bazine hidrografice”, precum și pregătirea unor instructori care să poată asigura sesiuni viitoare de instruire.

În luna ianuarie 2005 au avut loc două seminarii de pregătire privind participarea publicului la Cluj și la Pitești, cu participarea specialiștilor implicați din cele 2 bazine pilot și din bazinele hidrografice învecinate. Participanților li s-a pus la dispoziție Ghidul metodologic elaborat în cadrul Proiectului.

Programul seminariilor a inclus atât diseminarea experienței Franței privind participarea principalilor actori, consultarea publicului și difuzarea informației către public cât și aspecte privind participarea publicului în România.

În vederea elaborării unor propuneri privind dezvoltarea participării publicului în bazinele pilot Someș și Argeș (cine ar trebui implicat, cum, când, de către cine, tipul acțiunii... etc.), în cadrul seminariilor s-au constituit grupuri de lucru.

Participarea activă a părților interesate constituie o formă de implicare mult mai intensă decât primele două. Aceasta nu se referă la public, ci la ceea ce se înțelege prin părți interesate, adică cel mai adesea organizate în diverse grupuri care participă prin reprezentanții lor. Părțile interesate sunt stimulate să-și aducă o contribuție activă la realizarea documentelor însele, iar aceasta pe tot parcursul implementării directivei cadru.

Spre deosebire de informarea și consultarea publicului care trebuie asigurate, participarea activă a părților interesate trebuie încurajată deoarece **publicul nu are încă deprinderea de a se implica activ din proprie inițiativă.**

Una dintre cele mai mari provocări ale procesului o reprezintă identificarea părților interesate cu atât mai mult cu cât acest proces nu este încă o practică curentă a autorităților de mediu din România.

Atenție!

Trebuie remarcată diferența majoră între cele două grupuri țintă: **publicul pe de o parte și părțile interesate de cealaltă parte.** Publicul este consultat, iar părțile interesate participă activ, acestea din urmă reprezentând mai multe interese și nu o categorie sau entitate în sine și având în general o capacitate de implicare superioară atât din punct de vedere al timpului cât și al competenței.

Exemple de grupuri care pot fi incluse în categoria părților interesate sunt:

- Reprezentanții autorităților regionale și locale;
- Cetățeni ai comunității locale;
- Instituții culturale și educaționale;
- Utilizatorii și reprezentanții mediului de afaceri;
- Organizații neguvernamentale și asociații;
- Grupuri de interes public;
- Mass-media.

Pentru a identifica aceste părți interesate cât mai corect posibil putem utiliza următoarele întrebări:

Cine sunt cei care vor beneficia din implementarea planurilor de management? Cine sunt cei direct afectați de aprobarea și implementarea planurilor de management?

Cine sunt cei indirect afectați de aprobarea și implementarea planurilor de management?

Cine sunt cei care nu sunt direct implicați, dar pot influența opiniile cetățenilor? Sunt în general formatorii de opinie – universități, mass-media, asociații profesionale, biserica.

Sunt utilizatorii corect reprezentați?

Este publicul (toate grupurile mai sus menționate) corect reprezentat?

3.3 Principiile care stau la baza participării publice la luarea deciziilor în procesul de management al bazinelor hidrografice, avantajele și dezavantajele procesului

Plecând de la ideea că Directiva Cadru a Apei promovează conceptul dezvoltării unei strategii pentru managementul apei pe bazin, se pune întrebarea care este rolul publicului și al părților interesate în elaborarea acestei strategii. Două aspecte sunt evidențiate ca răspuns la această întrebare, respectiv ca participarea activă a părților:

permite identificarea așteptărilor și abilităților locale și

favorizează la nivel local o apropiere mai strânsă a sarcinilor de obiective, așa cum trebuie ele să se reflecte în planurile de management de bazin.

Un adevărat parteneriat între autoritățile responsabile și părțile interesate, chiar de la stabilirea caracteristicilor bazinului și identificarea problemelor principale, trebuie să ușureze elaborarea planului de management și, în consecință, constituie un factor de reușită la momentul punerii lui în aplicare.

Dacă părțile interesate sunt deja sensibilizate pe problemele apei, în schimb, managementul apei este destul de puțin cunoscut de marele public; de aceea directiva cadru oferă posibilitatea de a lărgi accesul la informație și de a furniza în mod activ informații accesibile unui număr mai mare de persoane.

Pentru ca procesul să fie eficient, informația care se pune la dispoziția publicului trebuie să fie oferită într-o formă comprehensibilă pentru cei mai puțin inițiați în problemă. Astfel, se impune ca procesul de participare publică să fie gândit și implementat ca rezultat al unei cooperări între specialiștii din domeniile tehnice de gospodărirea apelor implicate și specialiștii în comunicare, respectând astfel cadrul impus de directivă, și anume implementarea bazată pe interdisciplinaritate.

Principii cheie ale participării publicului

Publicul trebuie să aibă un cuvânt de spus în deciziile luate pentru activități care i-ar putea afecta viața.

Participarea publicului include și promisiunea conform căreia contribuția sa va putea influența decizia.

În procesul de participare a publicului se caută implicarea și facilitarea implicării tuturor celor potențial a fi afectați.

Procesul de participare a publicului implică oferirea întregii informații necesare pentru asigurarea unei participări active.

În cadrul procesului de participare a publicului se comunică participanților cum a afectat decizia implicarea sa.

Este de la sine înțeles că implementarea noilor metode de informare și consultare a publicului va necesita o mobilizare puternică și desfășurare de mijloace umane și financiare:

la nivelul tuturor autorităților publice centrale implicate și a organismelor subordonate lor (în special AN “Apele Române”), precum și

al partenerilor lor (autorități locale, agenții sau inspectorate județene, camere de comerț și industrie, asociații, etc.) și

în general a tuturor părților implicate.

Gestionarea corectă a procesului se poate realiza numai prin dezvoltarea încă din această etapă, a unui **plan de participare publică**. Chiar dacă practica actuală a autorităților publice române nu include încă elaborarea unui astfel de plan de informare și participare a publicului la luarea deciziilor, introducerea unei astfel de abordări va conduce la o mai mare credibilitate pentru autoritatea publică și la o participare mai activă a publicului în procesul de luare a deciziilor.

În cele mai multe cazuri, participarea publicului la procesul de luare a deciziilor se limitează strict doar la cerințele legislației, însă cu cât problematica este mai complexă și aria de consultare mai largă (cazul planurilor de management al bazinelor hidrografice pentru care se solicită consultarea publicului și participarea părților interesate din întreg bazinul), cu atât mai mult realizarea unui plan de informare și participare a publicului se dovedește a fi mai utilă.

Elementele cheie pe care planul trebuie să le ia în considerare sunt cel puțin:

Timpul – luând în considerare prevederile legislației de la data elaborării planurilor de management, încă de la faza primului proiect de plan, până la faza de aprobare a acestuia și ulterior în perioade de implementare și reactualizare;

Obiectivele – care sunt obiectivele pe care vrem să le atingem prin procesul de participare publică?;

Resursele – ce tipuri de resurse sunt necesare și cât din fiecare? Trebuie să se analizeze dacă este vorba doar de alocare de timp, resurse umane sau și de resurse financiare. Această alocare are o importanță deosebită, în special în ceea ce privește consultarea publicului în cazul districtelor bazinale internaționale, cum este cazul bazinului Dunării, pentru care orientarea este către realizarea unui plan unic de management pentru tot districtul internațional “Dunăre”, cu o parte comună de acțiune descriind ansamblul districtului și părți specifice fiecărui teritoriu național sau sector de activitate ;

Logistica – consultări la nivel bazinal.

Deși la prima vedere procesul pare lung și laborios, avantajele participării publice la luarea deciziei sunt evidente, în cazul elaborării și implementării planurilor de management bazinal urmărindu-se ca procesul:

Să răspundă așteptărilor și să sensibilizeze asupra problemelor și situației mediului din bazin, iar astfel să permită o apropiere cât mai mare de aceste scopuri;

Să permită valorificarea cunoștințelor locale, cu o mai bună cunoaștere a contextului și cu adaptarea deciziilor la acesta;

Să valorifice căile și propunerile de acțiune locală;

Să implice din faze preliminare persoane și grupuri interesate de decizii și să faciliteze implementarea lor ulterioară;

Să întărească legitimitatea și apropierea de obiectivele de mediu fixate și de acțiunile necesare (programele de măsuri);

Să întărească transparența față de deciziile luate, acțiunile angajate și rezultatele lor.

3.4 Avantajele și dezavantajele participării publice la luarea deciziei:

AVANTAJE	
<i>Pentru public:</i>	<i>Pentru autoritățile publice:</i>
Sentiment de apartenență la comunitatea locală și de responsabilitate comună pentru problemele de interes public prin implicarea publicului în procesul de luare a deciziilor privind aspectele care le afectează activitatea și viața. Posibilitatea publicului de a face comentarii și recomandări despre aspectele managementul bazinului hidrografic și de a-și prezenta propria opinie și atitudine față de activitate, care poate influența luarea deciziei	Mai bună cunoaștere de către public a atribuțiilor și competențelor autorităților și a problemelor legate de activitatea acestora. Familiarizarea publicului cu justificarea deciziilor luate pentru o anumită problemă. Autoritățile de gospodărire a apelor vor lua cunoștință și vor examina atitudinea și așteptările publicului și au posibilitatea de a reflecta corespunzător aceste așteptări în

finale de către autorități. Se conferă publicului posibilitatea de a înțelege mai bine mecanismele procesului de luare a deciziei și considerentele autorităților în luarea deciziei. Creșterea încrederii în autorități și în deciziile luate de acestea prin consultarea publicului privind anumite aspecte și luarea în considerare a opiniilor pertinente ale acestuia. Transparența mărită în planificarea activității este garantată de eficiența implicării publicului. Accesul la date referitoare la gospodărirea apelor. Îmbunătățirea procesului participativ realizată prin cunoașterea mai bună a anumitor autorități și instituții competente, prin înțelegerea sporită a tipului de date necesare în procesul de luare a deciziilor și a aspectelor ce trebuie luate în considerare în cadrul procesului de luare a deciziilor. Înțelegerea mai bună a problemelor de mediu și a dezvoltării durabile, conducând implicit la standarde de viață mai bune datorită unor decizii mai bune.	deciziile luate. Considerarea unor aspecte noi și importante legate de managementul de bazin și implicațiile pe care le pot avea asupra mediului. Cunoștințele publicului pot fi valorificate mai bine și pot permite evitarea sau minimizarea unor discuții redundante sau greșit direcționate. Acceptarea de către public cu mai multă ușurință a deciziilor la care a participat față de cele asupra cărora au căzut de acord doar reprezentanții autorităților publice, deoarece prin participarea la procesul de luare a deciziilor publicul devine mai familiarizat cu argumentele care au condus la luarea deciziei într-o anumită problematică.
--	--

DEZAVANTAJE	
Pentru public:	Pentru autorități:
Neconcordanța între opiniile publicului va face mai dificilă luarea deciziei. Sunt destul de frecvente cazurile în care opiniile publicului sunt chiar contradictorii, reprezentând punctele de vedere ale unor grupuri din public, cu interese diferite. Publicul nu este informat corect, complet și în timp real astfel încât să poată fi în măsură să formuleze comentarii și recomandări pertinente și ca urmare procesul de participare publică nu este eficient. Publicul nu cunoaște atribuțiile și competențele autorităților publice de gospodărirea apelor și mecanismele de implicare a acestora în luarea deciziilor.	Atitudinea uneori negativă a autorităților față de participarea publicului. Participarea publicului la procesul de luare a deciziilor poate fi resimțită, în anumite cazuri, ca o amenintare de către reprezentanții autorităților publice, întrucât implică evaluarea de către public a unei decizii a acestora. Necesitatea alocării de resurse suplimentare de către autorități pentru participarea publicului. Participarea publicului în diferite etape ale procesului de luare a deciziei va implica din partea autorităților alocarea de resurse suplimentare financiare, de timp și de

Așteptările referitoare la participarea publicului pot fi excesive sau nerealiste, de aceea autoritatea publică de gospodărirea apelor trebuie să indice clar care este tema supusă discuției și pentru care se impune participarea publică în procesul de luare a deciziilor, astfel încât să se limiteze extinderea disputelor dincolo de scopul deciziei în discuție. Trebuie să se precizeze foarte clar că decizia se ia numai după evaluarea comentariilor și recomandărilor primite de la public, ceea ce nu înseamnă acceptarea automată a acestora.	personal. Pentru a evita costurile prea mari este necesară o bună planificare și organizare în colaborare cu părțile interesate, prin intermediul Comitetelor de Bazin.
---	--

3.5 Organizarea procesului: structuri responsabile și etape în procesul de participare publică

3.5.1 Structuri responsabile

Când vorbim de entitățile implicate în procesul de management al bazinelor hidrografice și implicit în procesul de participare a publicului la elaborarea și implementarea planurilor de management bazinal, avem în vedere:

- **„Autoritatea competentă” (art. 3 din Directiva Cadru a Apei transpus prin art.6 alin. (4) Legea nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare): Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, prin Departamentul Ape**

Este responsabil față de Comisia Europeană pentru implementarea Directivei Cadru a Apei;

În ceea ce privește informarea și consultarea publicului, acesta veghează la respectarea cerințelor Directivei, precum și la asigurarea unui acces echitabil al publicului la informație și a posibilității pentru acesta de a-și exprima opiniile.

- **Administrația Națională Apele Române, prin direcțiile sale bazinale**

Coordonează măsurile administrative în cadrul bazinului pentru aplicarea articolului 3 al Directivei;

Are responsabilitatea implementării Directivei Cadru;

Inițiază lucrările de elaborare a planului de management pe care-l înaintează Comitetului de bazin;

În privința consultării, decide ce documente să fie supuse consultării și va preciza modalitățile prin care publicul va putea accesa aceste documente;

Ca rezultat al consultării și pe baza propunerii Comitetului de bazin, autoritatea competentă va decide modalitatea prin care observațiile publicului vor fi integrate în modificările ce vor fi aduse documentelor;

După avizare în Comitetul de bazin, planul de management va fi însușit de autoritatea competentă. În acel moment vor fi indicate publicului locurile unde documentele pot fi accesate de public, precum și adresa de Internet la care documentul este disponibil.

➤ **Comitetul de bazin**

Este competent în fiecare din cele 11 bazine hidrografice (Someș-Tisa, Crișuri, Mureș, Banat, Jiu, Olt, Argeș-Vedea, Buzău-Ialomița, Siret, Prut-Bârlad și Dobrogea-Litoral);

Implică, în elaborarea și actualizarea schemei directe, reprezentanții autorităților publice centrale, ai consiliilor județene și consiliilor locale care au obligația de a comunica toate informațiile utile aflate în competența lor;

Avizează planurile de management bazinal, elaborate conform prevederilor DCA;

Are un rol esențial în privința informării, dinamizării și urmăririi consultării publicului;

Stabilește prin decizie diferitele consultări care vor fi organizate și modalitățile în care acestea se vor desfășura.

➤ **Secretariatul tehnic al Comitetului de bazin**

Format din 3-5 persoane, asigurat de Direcțiile de Ape ale AN "Apele Române", subordonat acestuia;

Asigură pregătirea și organizarea ședințelor de lucru ale comitetului, a dezbaterilor publice, precum și a altor acțiuni inițiate de comitet.

➤ **Autoritățile și instituțiile locale/regionale și naționale ale statului**

Este esențială mobilizarea de ansamblu a autorităților și instituțiilor locale/regionale și naționale ale statului, precum mediu, sănătate, industrie, agricultură etc.

3.5.2 Calendarul participării publicului

România face parte din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea. Pentru porțiunea din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea, care este cuprinsă în teritoriul României, inclusiv apele de coastă ale Mării Negre, se va elabora planul de management al acestui bazin hidrografic internațional, pe baza schemelor directe de management și amenajare a apelor.

Calendarul participării publicului la procesul de management bazinal este strâns legat de diferitele etape și termene limită prevăzute de Directiva Cadru a Apei, astfel încât până în 2015 să se atingă o calitate ecologică și chimică bună a apelor.

PASUL 1¹⁵ Sfârșitul anului 2003	Cadrul Identificarea Bazinelor Alocarea responsabilităților autorităților competente pe bazine Transpunerea DCA în legislația națională
PASUL 2¹⁶ Sfârșitul anului 2004	Caracterizare și analiză (art. 4) Caracterizarea districtului bazinal, analiza impactului asupra mediului generat de activitatea economică și utilizarea apei Evaluarea probabilității de a nu se întruni obiectivele de calitate a apei (prin analiza deficiențelor) de către corpurile de apă de suprafață din cadrul districtului bazinal

¹⁵ Realizat

¹⁶ Realizat

PASUL 3 Sfârșitul anului 2006	Planificarea pentru stabilirea programului de măsuri și întocmirea planurilor de management de bazin Caracterizarea suplimentară a corpurilor de apă identificate prin analiza lipsurilor ca reprezentând risc, în vederea optimizării programului de monitorizare și a programului de măsuri Demararea programelor de monitorizare
	În vederea informării și a consultării publicului în legătura cu planul de management bazinal, autoritățile competente pun la dispoziție calendarul și programul de lucru pentru elaborarea planurilor de management bazinal (permițând cel puțin 6 luni pentru observații), cu 3 ani înainte de realizarea Planului de Management revizuit
PASUL 4 2007	În vederea informării și a consultării publicului în legătura cu planul de management bazinal, autoritățile competente vor publica cele mai importante aspecte privind managementul apei din cadrul bazinului (permițând cel puțin 6 luni pentru observații), cu 2 ani înainte de realizarea Planului de Management revizuit
PASUL 5 2008	În vederea informării și a consultării publicului în legătura cu planul de management bazinal, autoritățile competente vor publica pentru comentarii o copie a proiectului de plan de management bazinal (permițând cel puțin 6 luni pentru observații), cu 1 an înainte de realizarea Planului de Management revizuit
PASUL 6 2009	Planul final de management bazinal este publicat Programul de măsuri este stabilit
PASUL 7 2012	Implementare Programul de măsuri este implementat
PASUL 8 2015	Evaluare și actualizare, derogări S-a realizat starea bună de calitate a apei? S-au realizat obiectivele ariilor protejate? Stabilirea și publicarea viitoarelor planuri și programe Derogări
PASUL 9 2027	Termen limită final pentru realizarea obiectivelor

În secțiunile următoare vom descrie cum pot fi organizate cele trei niveluri de participare în diferitele etape ale planificării:

Implicarea activă,
Consultarea și
Informarea.

3.5.3 Implicarea activă a părților interesate

“Statele Membre vor încuraja implicarea activă a tuturor părților interesate în implementarea acestei Directive, în special în elaborarea, analiza și actualizarea planurilor de management bazinal” (Articolul 14.1, paragraful 1)

Sintagma „implicare activă” sugerează că părțile interesate sunt invitate să contribuie activ la proces, jucând astfel un rol în consilierea autorităților competente.

Întrucât este dificil de prescris o singură abordare ca fiind cea corectă, cel mai bine ar fi ca autoritățile competente să elaboreze o **strategie** care adaptează înțelegerea comună asupra districtului

Implicarea activă nu este un exercițiu voluntar!
Autoritățile trebuie să depună eforturi clare prin care să promoveze și să faciliteze implicarea activă a publicului.

bazinal și a contextului local, strategie care ar trebui publicată la începutul procesului de implementare.

Implicarea activă a părților interesate conform planificării Directivei Cadru a Apei

PASUL 1¹⁷ Sfârșitul anului 2003	Cadrul Identificarea Bazinelor Alocarea responsabilităților autorităților competente pe bazine Transpunerea DCA în legislația națională
--	---

- Implicarea activă în această etapă va crește conștientizarea asupra Directivei și asupra deciziilor inițiale care vor stabili autoritatea competentă și vor stabili districtele bazinale.
- Probabil că implicarea activă în această etapă nu va fi semnificativă, participarea publicului constând în furnizarea de informații și consultare.
- Este de dorit contribuția unui număr cât mai mare de părți interesate.
- Se poate realiza prin întocmirea unui plan de comunicare.

În vederea informării tuturor Direcțiilor de Apă ale Administrației Naționale “Apele Române” asupra etapelor de realizare a Art. 14 din Directiva Cadru 2000/60/EC, în august 2003 s-au elaborat **“Instrucțiunile privind participarea publicului la managementul bazinelor hidrografice”**.

Documentația a fost distribuită la toate Direcțiile de Apă și prezentată și în cadrul unor ședințe ale Comitetelor de Bazin, a unor întâlniri cu participarea largită a utilizatorilor de apă și cu publicul, la care a fost invitată și mass-media. Aceste instrucțiuni reprezintă traducerea **Ghidului UE privind Participarea Publicului și a Strategiei pentru participarea publicului la planul de management pe Districtul Hidrografic al Dunării**.

Tot în anul 2003 au fost organizate seminarii în două bazine-pilot: Siret și Prut (în trei municipii: Suceava, Bacău și Galați), cu sprijinul Centrului Regional de Mediu pentru Europa Centrală și de Est, tematica acestora fiind “Implementarea Directivei Cadru precum și oportunitățile practice și metodele de implicare a publicului la diferite stadii de planificare.

PASUL 2¹⁸ Sfârșitul anului 2004	Caracterizare și analiză (art. 4) Caracterizarea districtului bazinal, analiza impactului asupra mediului generat de activitatea economică și utilizarea apei Evaluarea probabilității de a nu se întruni obiectivele de calitate a apei (prin analiza deficiențelor) de către corpurile de apă de suprafață din cadrul districtului bazinal
--	---

- Utilitatea implicării active constă în: creșterea conștientizării asupra procesului; colectarea datelor, a informațiilor și a opiniilor factorilor interesați; precum și identificarea problemelor, rezolvarea conflictelor și gestionarea așteptărilor.
- Cei mai importanți factori interesați care trebuie avuți în vedere în cadrul acestui nivel strategic vor fi:

Cei care pot contribui semnificativ la găsirea soluțiilor: autorități, companiile care asigură alimentarea cu apă și epurarea apelor uzate;

¹⁷ Realizat

¹⁸ Realizat

Cei care dețin expertiza tehnică și reprezintă ONG ori comunitatea de cercetare, precum și

Cei care plătesc, respectiv consumatorii.

- În funcție de procesele care fac parte din această etapă, implicarea activă poate fi întreprinsă la nivel național, de district bazinal sau local. La nivel național vor fi implicați cu preponderență ministerele, industria, organizațiile consumatorilor, ONG naționale și experții tehnici sau cadre universitare. La nivel de bazin sau local tendința va fi să se implice reprezentanți ai autorităților regionale și locale și factori interesați de un anumit bazin sau corp de apă.
- Metodele de implicare activă care se pot dovedi utile pentru fiecare dintre nivelurile de mai sus pot fi:

Întâlniri bilaterale;

Grupuri de coordonare ori

Grupuri de consiliere.

Raportul Național 2004, reprezentând sinteza celor 11 Rapoarte bazinale a fost elaborat de Administrația Națională “Apele Române” împreună cu Direcțiile de Apă, în colaborare și cu alți factori interesați ca: Agențiile de Protecție a Mediului, Direcțiile Județene pentru Agricultură, Direcțiile Romsilva, autoritățile locale și județene, Agențiile de Dezvoltare Regională, Institutul Național de Statistică, Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agrochimie, Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare “Delta Dunării”, Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare Marină “Grigore Antipa”, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor, Institutul Național pentru Cercetare și Dezvoltare pentru Protecția Mediului precum și utilizatori importanți de apă din bazin.

Cele **11 Rapoarte 2004 pe bazine hidrografice** au fost discutate în **luna februarie 2005** în cadrul unor întruniri cu participare lărgită organizate de Direcțiile de Apă, unde au participat cei mai importanți factori interesați din bazin: reprezentanți ai Asociației Apei din teritoriu, prefecți, președinți de Consilii Județene, reprezentanți ai Agențiilor de Protecția Mediului, ai Direcțiilor de Sănătate județene și ONG-uri din bazin.

PASUL 3
Sfârșitul anului 2006

Planificarea pentru stabilirea programului de măsuri și întocmirea planurilor de management de bazin

Caracterizarea suplimentară a corpurilor de apă identificate prin analiza deficiențelor ca reprezentând risc, în vederea optimizării programului de monitorizare și a programului de măsuri

Demararea programelor de monitorizare

În vederea informării și a consultării publicului în legătură cu planul de management bazinal, autoritățile competente pun la dispoziție calendarul și programul de lucru pentru elaborarea planurilor de management bazinal (permițând cel puțin 6 luni pentru observații), cu 3 ani înainte de realizarea Planului de Management revizuit

- Această etapă vizează planificarea potențialelor măsuri care pot fi utilizate în vederea realizării obiectivelor stabilite pentru diferitele corpuri de apă și determinarea acelor opțiuni fezabile și eficace. Implicarea activă va permite identificarea opiniilor părților interesate asupra potențialelor opțiuni, cu excluderea de la analiză a altor posibilități.
- Programul de măsuri ar trebui coordonat cu celelalte procese de planificare a apelor și teritoriului și mecanisme de finanțare, ceea ce poate duce la beneficii financiare semnificative, pe lângă creșterea eficacității în implementare.

- Părțile interesate care trebuie avute în vedere, nivelurile la care poate fi organizată implicarea activă, dar și metodele ce pot fi utilizate sunt similare celor de la Pasul 2 – Caracterizare și analiză.

Proiectul **Planificarea Integrată a Lacurilor Veluwe**, Olanda

Lacurile Veluwe sunt gestionate de mai multe autorități locale și regionale (20), fiecare cu propria politică și instrumente de management pentru porțiunile și granițele care le reveneau din Lacuri. Pe lângă acestea, preocupări și interese mai au și grupurile non-guvernamentale.

În 1996, Ministerul Lucrărilor Publice și Gospodăririi Apelor a inițiat un proiect pentru elaborarea unui plan integrat în regiune.

Așadar, proiectul a optat pentru un stil colaborativ, în care diferitele autorități și ONG - uri (și grupuri de interes) lucrează împreună, având dreptul de a se exprima în mod egal în legătură cu rezultatul final.

Interacțiunea este organizată după cum urmează:

Un comitet de coordonare format din guvernatori din partea diferitelor autorități guvernamentale. Aceștia au dirijat procesul și iau decizii.

Grupul de coordonare este susținut de un grup de inițiativă, compus din grupuri de experți, angajați ai autorităților și membri ONG, care a discutat conținutul procesului de planificare.

Consultările cetățenilor și ale grupurilor de interes. Au fost organizate mai multe sesiuni pe o perioadă de doi ani pentru a consulta cetățenii și grupurile de interes și pentru a le oferi acestora ocazia să-și împărtășească problemele pe care le percep și să genereze idei.

În conformitate cu prevederile Planului Operațional al ICPDR, la nivelul fiecărei Direcții de Apă s-au identificat categoriile (grupurile țintă) de factori interesați din bazin, grupuri țintă care sunt implicate în elaborarea Planurilor de Management bazinale și care trebuie mobilizați în procesul de consultare și luare a deciziilor. De asemenea, pentru implementarea Directivei 91/676/EEC privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, la nivelul **Comitetelor de Bazin** s-au înființat **grupe de lucru** care au sarcina să analizeze **“Programele locale de acțiune”** ce vor fi aprobate de către Comisia pentru aplicarea Planului de acțiuni pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, de la nivelul MMGA.

De asemenea, pentru informarea și înțelegerea de către un număr cât mai mare de factori interesați a problemelor identificate în elaborarea Planurilor de Management la nivelul Districtului hidrografic al Dunării, prin Administrația Națională “Apele Române” s-a tradus în limba română și s-a editat în 1000 de exemplare **“Summary Raport 2004”** (cu sprijin financiar de la ICPDR).

PASUL 4 – *punerea la dispoziția publicului a unei prezentări a celor mai importante probleme privind managementul apei din cadrul bazinului* – și **PASUL 5** – *punerea la dispoziția publicului a unei copii a proiectului de plan de management bazinal* – vor fi discutate la secțiunile dedicate consultării și informării

PASUL 6 anul 2009	Planul final de management bazinal este publicat Programul de măsuri este stabilit
-----------------------------	---

- Implicarea activă va urmări în această etapă atragerea angajamentului părților interesate față de implementarea programului de măsuri stabilit pentru atingerea obiectivelor stabilite pentru diferitele corpuri de apă.
- Factorii interesați care trebuie avuți în vedere sunt **cei care pot contribui efectiv la livrarea programului de măsuri** (alte autorități, companii care asigură alimentarea cu apă și epurarea apelor uzate, fermieri etc.) și **cei care plătesc**, respectiv consumatorii.

- Implicarea activă poate fi întreprinsă la nivel național, de district bazinal și local. La nivel național vor fi implicați cu preponderență ministerele, industria, organizațiile consumatorilor. La nivel de bazin sau local tendința va fi să se implice reprezentanți ai autorităților regionale și locale și factori interesați cu rol în livrarea programului de măsuri.
- Metodele de implicare activă care se pot dovedi utile pentru fiecare dintre nivelurile de mai sus pot fi: întâlniri bilaterale, grupuri de coordonare, grupuri de consiliere, ateliere de lucru și întâlniri pentru a genera soluții și a defini măsuri.

PASUL 7 anul 2012	Implementare Programul de măsuri este implementat
-----------------------------	---

- Implicarea activă la această etapă va contribui la menținerea conștientizării privind măsurile de implementat și la livrarea susținută a programului de măsuri.
- Cei mai importanți factori interesați la această etapă sunt cei care contribuie la livrarea programului de măsuri: autorități, industrie etc.
- Nivelurile la care poate fi organizată implicarea activă sunt aceleași ca la Pasul 6 de mai sus.
- Metodele de implicare activă care se pot dovedi utile pentru fiecare dintre nivelurile de mai sus pot fi întâlniri bilaterale, grupuri de coordonare și metodologii de consultare.

PASUL 8 anul 2015	Evaluare și actualizare, derogări S-a realizat starea bună de calitate a apei? S-au realizat obiectivele ariilor protejate? Stabilirea și publicarea viitoarelor planuri și programe Derogări
-----------------------------	--

- Întrucât această etapă vizează realizarea obiectivelor, implicarea activă este utilă pentru creșterea conștientizării privind realizarea obiectivelor și pentru facilitarea înțelegerii eficacității programului de măsuri.
- Cei mai importanți factori interesați de luat în considerare sunt cei cu rol în livrarea programului de măsuri (autorități, companii de apă și apă uzată, fermieri etc), experți tehnici reprezentând ONG-uri ori mediul academic etc., precum și consumatorii.
- Nivelurile la care se va organiza implicarea activă vor fi aceleași ca la Pasul 2 – Caracterizare și analiză, iar metodele de implicare activă pot consta în: întâlniri bilaterale, grupuri de coordonare, metodologii de consultare.

Proiectul Râul Tubaek, Danemarca

Un proiect derulat în perioada 1998-2001, vizând implicarea a 50 de fermieri ca parteneri în managementul apei și urmărind reducerea voluntară de către aceștia a utilizării excesive a nutrienților și a pesticidelor.

Cheia dialogului constructiv a constat în:

Întâlniri publice organizate prin intermediul uniunilor de fermieri și întâlniri care au avut loc la ferme – „modelul masa din bucătărie”;

Negocierea și semnarea de acorduri voluntare privind managementul apelor.

- Va rămâne ciclul de program pe șase ani, inclusiv participarea publicului, cum a fost descrisă anterior.

Proiectul programului de preaderare PSO (PPA) MATRA MAT 02/RM/9/1 (aprilie 2003 - martie 2005) **”Implementarea Directivei Cadru a Apei și a gospodăririi integrate a zonei costiere în apele de tranziție și costiere în România”**

Beneficiari: Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, Administrația Națională „Apele Române” – Direcția Apelor Dobrogea - Litoral

Executanți: Royal Haskoning Olanda, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” Constanța

Rezultate: În cadrul proiectului, s-a întocmit o schiță de strategie pentru gospodărirea integrată a zonei costiere, care a fost supusă dezbaterii publicului și factorilor implicați în gospodărirea zonei costiere. În cadrul acestui proces, s-au desfășurat 3 workshop-uri în care s-au dezbătut probleme din domeniile: piscicultură, poluare marină, eroziune costieră, criterii de delimitare a zonei costiere, precum și alte probleme sectoriale/antropogene (agricultură, energie, industrie etc). În momentul de față, un grup de lucru din cadrul Comitetului Național al Zonei Costiere analizează observațiile primite, urmând să definitiveze schița de strategie.

Proiectul continuă, în perioada 2006-2007, tot prin contribuția Guvernului Olandei, în cadrul programului MATRA, pentru definitivarea strategiei și întărirea activității Secretariatului Tehnic Permanent al Comitetului Național al Zonei Costiere și a grupurilor de lucru sectoriale.

3.5.4 Consultarea

Spre deosebire de implicarea activă, consultarea este posibilă numai după finalizarea proiectelor de planuri sau alte documente, fiind o formă mai puțin intensivă de participare a publicului. Ea permite tuturor celor interesați să participe la luarea deciziei.

DCA conține în art. 14 prevederi privind cerințele și planificarea consultării, cu un ciclu repetitiv de 6 ani pentru viitoarele planuri de management de bazin:

Decembrie 2006

Planificare și program de lucru pentru elaborarea planului, inclusiv o declarație privind măsurile de consultare ce vor fi întreprinse

Consultarea are în vedere publicarea și punerea la dispoziție a documentelor către **public**, care reprezintă o sferă mai mare decât factorii interesați.

Comentariile publicului trebuie furnizate în scris, fie pe hârtie, fie pe poștă normală sau electronică. În esență, există două forme de consultare a publicului:

1. **Consultare scrisă**, care se constituie și ca cerință minimă: publicul transmite comentariile sale asupra măsurii propuse pe hârtie sau pe poștă normală ori electronică;
2. **Consultare orală** sau **consultare activă**, ca metodă de bună practică: prin interviuri, ateliere de lucru sau conferințe.

Gestionarea comentariilor publicului

Există mai multe instrumente disponibile pentru informarea publicului și în același timp pentru solicitarea comentariilor publicului asupra planurilor. Întreaga arie potențial afectată de planul de management bazinal poate fi acoperită prin afișe la primărie, biblioteci, ziare locale, informația fiind trimisă activ părților interesate sau având un interes.

Buletine informative,
Internet,
Broșuri,
Anunțuri,
Articole în ziare și reviste,
Expoziții,
Ziua porților deschise,
TV/radio

Atenție! Feed-backul este esențial!

Este important să se dea feed-back participanților asupra consultării, care ar trebui să conțină o motivare clară, într-un interval de timp rezonabil. Trebuie reținut că în viitor aceste consultări vor trebui să fie organizate la fiecare 6 ani, astfel că publicului trebuie să i se acorde prețuirea necesară!

Etapele consultării pot fi sintetizate după cum urmează:

Etapa 1: Întâlniri/ ateliere de lucru inițiale cu grupurile de părți interesate pentru a discuta:

- obiectivele consultării,
- procesul de lucru,
- condițiile implicării publicului,
- disponibilitatea și relevanța datelor existente,
- planul de comunicare.

Etapa a 2-a: Inventarierea cunoștințelor și a percepțiilor privitoare la:

- descrierii informației ce face obiectul consultării și a problemelor majore?
- planificarea furnizării acestei informații.
- Cine este consultat?
- Cum se vor gestiona răspunsurile?
- Care sunt instrumentele de comunicare disponibile?
- Cum va fi dat feed-backul?

Etapa a 3-a: Analiză și structurare, luarea deciziei asupra consultării.

Etapa a 4-a: Furnizarea informației tuturor părților interesate.

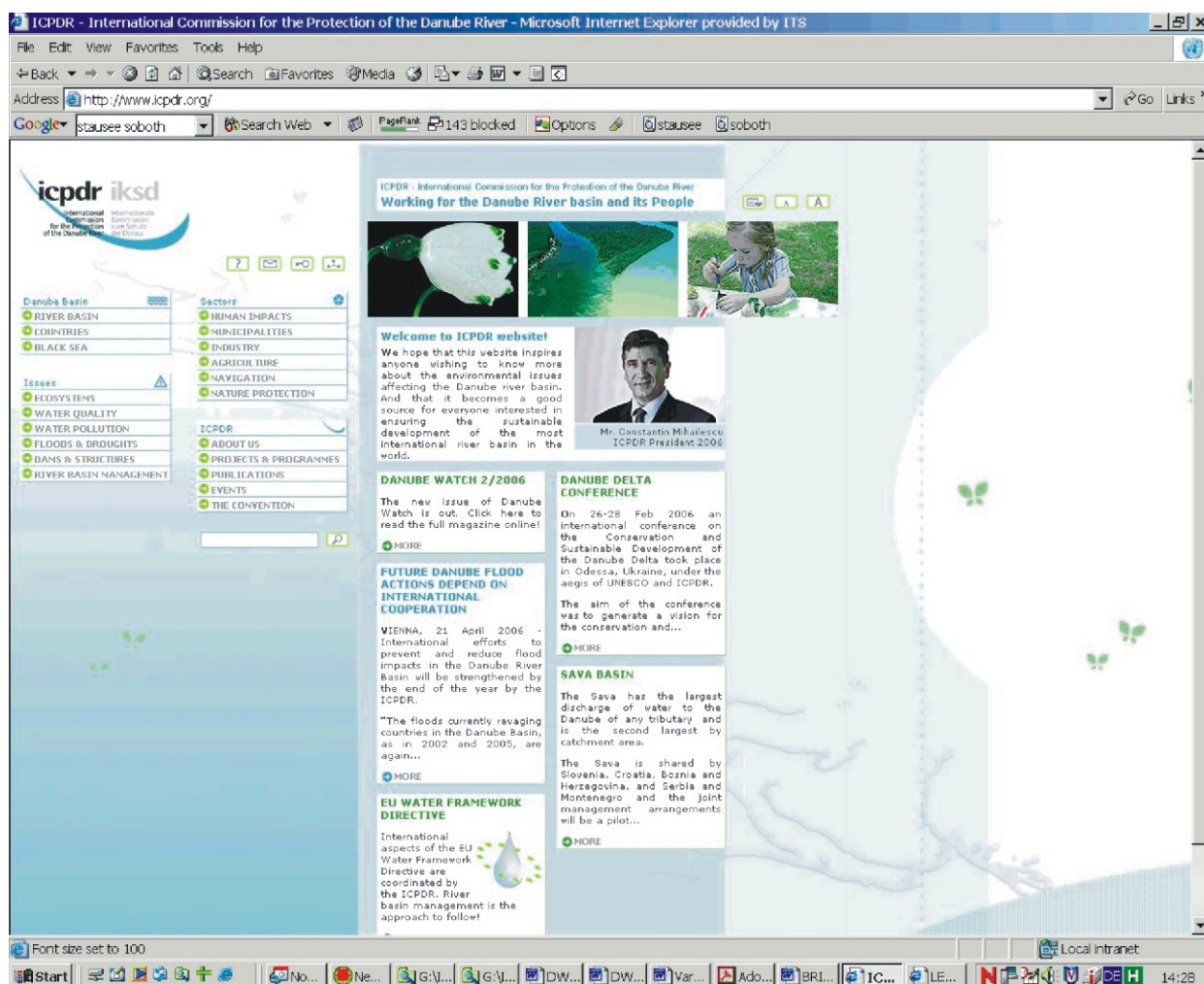
Consultarea asupra planificării și a programului de lucru

- Până la sfârșitul lui 2006 publicul trebuie informat și consultat cu privire la planificarea și programul de lucru pentru elaborarea planurilor de management de bazin, precum și în ceea ce privește măsurile de consultare planificate.

- **Modul de organizare a consultării** depinde în mare măsură de întinderea geografică a planului:
- a) La nivel de bazin și subbazin. Pot fi organizate atât consultări orale, cât și scrise. Trebuie să li se pună la dispoziție părților interesate și publicului din districtul bazinal o prezentare generală a pașilor de elaborare a planului și a autorităților și agențiilor participante (și a rolului acestora). Dacă este necesar, se furnizează și informații despre alte opțiuni. Publicul care este consultat nu trebuie neapărat să locuiască în respectivul district bazinal, dacă poate fi afectat de măsura din bazinul respectiv. În mod obligatoriu însă, publicul din districtul bazinal respectiv va trebui consultat. Practic, trebuie definit foarte din vreme aria care poate fi afectată și publicarea și punerea la dispoziție a documentelor relevante în întreaga arie identificată, care poate depăși districtul bazinului în cauză.
 - b) La nivelul districtelor de bazin internaționale. O abordare utilă este în acest caz publicarea unor lucrări elaborate cu contribuție internațională, cu exprimare similară în întreg districtul bazinal. Este necesară o formă de cooperare internațională la elaborarea planificării și a programului de lucru, incluzând măsurile propuse referitoare la participarea publicului. Datele privind autoritățile competente și programul de lucru trebuie să fie disponibile până la finalul anului 2006. Ca alternativă, statele pot acționa și în mod independent. În acest context rolul revine Comisiei Internaționale pentru Protecția fluviului Dunărea (ICPDR), cu sediul la Viena.

Comisia Internațională pentru Protecția Fluviului Dunărea (ICPDR)

este organismul coordonator pentru aspecte internaționale ale implementării Directivei Cadru. ICPDR promovează participarea publicului la procesul de planificare, prin sprijin financiar acordat Sistemului de Informare ICPDR, inclusiv Danube Watch și Sistemul de alarmare în caz de poluări accidentale în bazinul Dunărea (AEWS) precum și organizații cum ar fi Forumul de Mediu al Dunării (DEF). Observatorii ONG participă la întrunirile ICPDR și furnizează o contribuție importantă pentru lucrările Comisiei. – pentru mai multe detalii vizitați www.icpdr.org

- Este recomandabilă utilizarea pe scară cât mai largă a Internetului, folosit deja cu succes pentru proiecte de planificare mai complexe.

Consultarea asupra problemelor semnificative privind managementul apelor

- În a doua etapă a consultării, până la sfârșitul anului 2007 trebuie publicată o prezentare generală a problemelor importante vizând managementul apei din districtul de bazin.
- Modul de organizare a consultării depinde, iarăși, de scara geografică.

Consultarea asupra planurilor de management bazinale

- A treia fază și cea mai importantă a informării și consultării publicului va începe cel mai târziu la finalul anului 2008, prin publicarea proiectelor de planuri de management bazinale, care vor consta în documentații destul de vaste în special pentru bazinele mai mari. Este foarte important ca acestea să fie cât mai armonizate național și internațional, astfel încât să fie clară planificarea coordonată a managementului apelor.
- Structura națională sau internațională responsabilă pentru districtul bazinal să compileze acele documentații și să le furnizeze statelor afectate.

Planificarea consultării și coordonarea internațională

- Pentru fiecare etapă a consultării, publicul trebuie să aibă la dispoziție cel puțin 6 luni pentru a comenta în scris asupra documentelor relevante. Având în vedere calendarul foarte strâns, ar fi utilă inițierea unor pași ai consultării înaintea termenelor finale.
- Întrucât publicul trebuie consultat cu privire la întregul bazin, se pune problema coordonării naționale a consultării. De aceea, ar trebui ca organismele internaționale relevante să adopte proceduri adecvate pentru armonizarea planificării. În aceeași ordine de idei, se pune problema, actualmente în discuție pe plan internațional, a structurii unui plan de management internațional.

Exemple de întrebări care pot fi incluse în listele de verificare ale diferitelor etape din organizarea activităților de consultare a publicului***În faza de pregătire a consultării***

- ☐ Pe cine trebuie să consult?
- ☐ Opiniile cărui grup vor avea o influență mai mare?
- ☐ A fost elaborată o listă cu întrebări concentrate asupra subiectului supus consultării?
- ☐ Au fost selectate cele mai potrivite metode?
- ☐ Cât va costa această întâlnire?
- ☐ Ce decizii ar putea fi afectate?
- ☐ Am elaborat un plan al consultării?

Înainte de consultarea efectivă

- ☐ A fost exercițiul de consultare a publicului bine mediatizat, astfel încât să atragă audiența țintă?
- ☐ A fost explicat în mod clar, încă de la începutul procesului care este scopul consultării, astfel încât așteptările publicului să nu fie irealiste?
- ☐ A fost explicat clar cine va lua decizia și când?
- ☐ Este disponibilă informația într-un format adecvat scopului și audienței?
- ☐ Este locația consultării pregătită și accesibilă audienței țintă (este clar cum se ajunge acolo, există panouri indicatoare etc.)?
- ☐ Este planificarea din punct de vedere al timpului de desfășurare potrivită pentru audiență? (de exemplu, pentru cei care lucrează)
- ☐ Nu uita să mulțumești participanților și să le comunici cum și când vor fi făcute publice rezultatele consultării.
- ☐ A fost informată audiența asupra persoanei de contact pentru obținerea de informații viitoare?
- ☐ Asigură-te că rezultatele consultării sunt diseminate pe o scară cât mai largă.

În timpul consultării, în vederea comunicării și înțelegerii tuturor mesajelor de către audiență

- ☐ Cine este implicat și de ce?
- ☐ Ce decizii ar putea fi luate?
- ☐ Cine va lua aceste decizii?
- ☐ Când vor fi luate deciziile?
- ☐ Când vor fi transmise rezultatele întâlnirii?

După consultare

- ☐ Cum voi folosi rezultatele consultării?
- ☐ Cum voi analiza rezultatele întâlnirii?
- ☐ Când voi fi în măsură să ofer feed-back?

3.5.5 Accesul la informație

Accesul la informație și la documentația suport acoperă două aspecte:

Furnizarea de suficiente informații în diferitele etape de implementare și

Accesul la documentația suport și la informațiile utilizate la elaborarea planului de management bazinal.

Termenul „suficient” se referă la:

părțile interesate și public;

tipul de informație furnizată referitoare la: progresele înregistrate în procesul de planificare, rezultatele analizei, măsurile și planurile propuse, justificări în luarea deciziei;

modul în care este furnizată informația: într-o manieră ușor de înțeles, pentru public mijloace utile reprezentând Internetul, broșurile și spot – urile de televiziune.

Scrisori de informare pentru implementarea Directivei Cadru în Thuringia, Germania

Obiectivul este să trezească interesul persoanelor și organizațiilor interesate în probleme de managementul apei în legătură cu obiectivele și pașii necesari impuși de Directiva Cadru a Apei, determinându-le să-și exprime ideile și propunerile.

În prezent scrisorile de informare – șase pagini – sunt publicate de trei ori pe an (fiind disponibile în format de hârtie și pe Internet). La sfârșitul scrisorii este desemnată o persoană de contact, cu telefon și e-mail. Scrisorile de informare sunt puse la dispoziție și cu ocazia seminariilor sau atelierelor de lucru organizate de autoritățile din Thuringia sau alte instituții pe probleme de managementul apei.

Cererea uriașă înregistrată până în prezent vizavi de aceste scrisori de informare a încurajat Ministerul Mediului din Thuringia să extindă această abordare pe viitor. Scrisorile de informare și persoana de contact pentru Minister ar trebui utilizate ca platformă și pentru alte ministere thuringiene, dar și din celelalte 15 land – uri germane. Informarea ar trebui să fie intensificată și să abordeze teme specifice.

Ca cerință minimă, documentația suport ar trebui să includă toate documentele incluse într-un plan de management bazinal. Documentele suport pot fi furnizate sub formă de:

inventarii ale presiunilor și impacturilor asupra corpurilor de apă;

detalii privind programele de măsuri sau

informații mai detaliate privind implementarea la nivelul districtului bazinal.

În lipsa unei prevederi anume în DCA, ar trebui aplicat termenul de 30 de zile prevăzut de Convenția de la Aarhus pentru a răspunde la o solicitare de informații.

Ar trebui avută în vedere și punerea la dispoziție pe Internet a documentelor suport, având în vedere că oricum vor trebui inventariate, conform cerinței DCA.

Accesul la documente suport și alte informații trebuie corelat cu legislația care transpune Directiva privind accesul la informație și Convenția de la Aarhus.

Legea apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare precizează că documentele și studiile utilizate pentru elaborarea planului de management sunt puse la dispoziția publicului, la cerere. Se vor stabili modalitățile prin care să fie puse la dispoziție, precizând locul consultării (de exemplu, sediul local al AN “Apele Române”), precum și condițiile de acces.

În fiecare bazin, se va stabili chiar din momentul de față cum să fie organizate lucrurile pentru a putea răspunde în cele mai bune condiții la cererile de informare și cum să fie puse la dispoziție documentele.

Este necesar să se întocmească o listă a tuturor documentelor și materialelor utilizate în procesul de implementare a Directivei Cadru a Apei, care trebuie să fie accesibile. În această direcție, se va realiza la nivel de bazin o bază de date conținând documentele, rapoartele, studiile, precum și rezumatul metodologiilor aplicate. Trebuie avute în vedere toate informațiile utilizate pentru elaborarea:

- caracteristicilor bazinului;
- programului de lucru;
- sintezei problemelor importante ori a
- planului de management.

Pe parcursul elaborării metodei de lucru va trebui să se aibă în vedere:

- tipurile de documente de referință și informațiile utilizate (rezumate, ghiduri, articole, studii, note tehnice etc.);
- stadiul documentelor respective (versiunea, starea 0, proiect, raport intermediar etc.);
- referințele bibliografice;
- modalitățile de depozitare, conservare și arhivare;
- modalitățile de acces, de difuzare și condițiile de accesare.

Este esențial ca documentele produse și utilizate în cadrul DCA să fie organizate și prezentate cât mai rapid în cadrul tuturor centrelor de documentare ale direcțiilor bazinale, astfel încât să se permită accesul în timp util.

3.6 Exemple de tehnici de realizare a procesului de participare publică

Dacă în cadrul secțiunii anterioare au fost prezentate mijloacele de participare publică ce se pot utiliza în cadrul celor trei forme de participare a publicului la implementarea Directivei Cadru a Apei, în această secțiune sunt prezentate sumar, spre exemplificare, câteva dintre aceste tehnici de participare publică.

* Anunțul

- Asigură că informația este prezentată în aceeași formă într-un anumit mediu;
- Este propice pentru a aduce la cunoștință proiectele oamenilor care locuiesc în vecinătatea unui proiect de construcție planificat;
- Poate fi obligatoriu în procedurile de participare reglementate de legislație;
- Au avantajul că pot ajunge ușor la publicul larg;
- Dezavantajul constă în faptul că informația transmisă este limitată și presupune costuri.

* Broșuri

- Pot fi utilizate pentru a prezenta rezumatul unui proiect, indicând cele mai importante aspecte și modalitatea de participare;

Este util să conțină o persoană de contact, cu număr de telefon și adresă de e-mail.

- * **Centru de expoziție pentru informații, colțul de lectură, ziua porților deschise, prezentare de postere, organizare de standuri în cadrul unor evenimente**
 - Se utilizează pentru a facilita accesul părților interesate la cunoștințele participanților;
 - Oferă informații generale la costuri relativ reduse și posibilitatea de a ajunge la persoane care altfel nu ar participa;
 - Se asigură „vizibilitatea” proiectului;
 - Prezintă dezavantajul că reprezintă o comunicare într-un singur sens: doar oferă informație, fără a primi informația feed – back;
 - Este recomandat să se utilizeze un limbaj simplu, fără jargoane, iar informația comunicată să fie aleasă cu atenție;
 - Trebuie să fie indicată o persoană de contact.

- *** Întâlnirea virtuală, electronică**
- Tehnologia informației sprijină participanții la o furtună de idei (brainstorming), structurează informația și luarea deciziei;
- Reprezintă o metodă rapidă de a colecta informații, oferind posibilitatea de a furniza opinii anonime;

*** Este esențial să se utilizeze un facilitator experimentat;**

- Nu ar fi rău să se combine furtuna de idei virtuală cu discuția în jurul mesei.

*** Platforma**

- Comitete mai mult sau mai puțin permanente și fixe între reprezentanți a diferite organizații, care se întrunesc regulat pentru a face schimb de idei în mod organizat despre o anumită temă.
- Poate fi utilizat ca termometru al societății, pentru o cooperare competitivă sau pentru elaborarea de politici.

*** Prezentarea**

- Prezentarea în fața unor comitete oficiale, formale sau a unui grup de lucru sporește șansele ca oamenii să ia notă de subiectul respectiv;
- Momentul ales este foarte important și planificarea proiectului chiar ar putea fi adaptată în funcție de el;
- Este important să se prezinte în avans de ce este necesară prezentarea (cu scop informativ, pentru a proba anumite opinii, pentru luarea deciziei etc.);

*** Echipa de proiect**

- Șeful echipei + echipa, adesea din partea autorității competente care este responsabilă de organizarea și coordonarea proiectului;
- Dacă este posibil, este bine să fie implicate în echipă persoane care vor juca un rol în continuarea proiectului (viitorul șef de echipă, mai mulți funcționari publici de la nivel regional etc.).

*** Atelier de lucru (cu simulare, furtună de idei, discutarea scenariilor etc.)**

- Este o reuniune cu un număr limitat de participanți, utilizată pentru a fixa mai bine perspectivele asupra unei probleme sau pentru a creiona posibile soluții;
- Se schimbă multe informații, puncte de vedere, argumente, se generează soluții;
- Este necesară recrutarea și selecția atentă a participanților, iar organizarea de dinainte și după ia destul timp;
- Uneori se pune problema dacă input – ul / contribuția participanților este într-adevăr utilă;
- Este bine să se aleagă cu grijă facilitatorul și să se acorde atenție sporită raportării.

*** Studiarea percepțiilor**

- Este un studiu care urmărește să identifice judecarea unor valori de către cetățeni și estimarea efectelor politicilor sau ale planurilor din perspectiva cetățeanului.

Recomandări privind alegerea tehnicilor

Alegerea instrumentelor și a tehnicilor de informare, consultare și participare a publicului depinde de obiectivele, resursele disponibile și etapa procesului în care se utilizează.

Unele instrumente rezultă după ani de experiență, putând fi considerate ca o probă a calității.

În primă instanță se poate utiliza o gamă de tehnici și instrumente clasice, dar care și-au dovedit eficacitatea.

Trebuie să se țină cont de noile instrumente bazate pe tehnologii de comunicare, precum Internetul.

Utilizarea abordării formale a dezbaterii publice dă naștere unor rezerve, deși poate fi foarte eficace.

Problema amplitudinii apare ca esențială: este necesar să se moduleze obiectivele în funcție de complexitatea proiectului.

4 ÎNLOC DE FINAL....CÂTEVARECOMANDĂRI....

Problemele de mediu trebuie să devină priorități pe agendele de lucru ale politicienilor și Guvernului, aceștia urmând a promova mecanisme practice de informare corectă și educație eco-civică a publicului;

Este utilă cunoașterea legilor care permit accesul la informația de mediu și de gospodărire a apelor. Pentru clarificarea tuturor aspectelor neclare pot fi organizate consultări cu autoritățile de gospodărire a apelor, care sunt cele mai în măsură să furnizeze astfel de informații;

Este necesară îmbunătățirea cadrului legislativ pentru definirea unor proceduri clare privind accesul publicului la informațiile de mediu, informații care privesc sănătatea și interesele fiecărui cetățean;

Fiecare autoritate publică care consideră că deține informații de gospodărire a apelor ar trebui să discute cu autoritățile centrale și locale responsabile cu protecția mediului pentru a stabili clar ceea ce este sau nu informație de gospodărire a apelor care trebuie furnizată prin flux activ publicului;

Este necesară formularea de către fiecare instituție sau grup de instituții a unei scurte strategii pentru informarea publicului, care să ia în considerare diversitatea nevoilor celor cărora li se adresează informația; câteva informații orientative sunt prezentate în continuare:

Strategia de diseminare a informației

Structura recomandată

- Viziune: care este situația actuală și cum arată cea la care dorim să ajungem
- Obiectiv general
- Obiective specifice
- Definiție activități, Resurse și Rezultate
- Glosar de termeni

Elementele cheie de care trebuie să ținem cont atunci când elaborăm o strategie de informare

- Audiența - țintă
- Mesaje de transmis, dezvoltarea și organizarea producerii de informație
- Nivele de informare (conștientizarea publicului, furnizare informații către experți, nivel intern organizație)
- Modalități de furnizare a informației
- Grafic de eșalonare și ținte
- Continuitatea și credibilitatea informației

Autoritățile publice trebuie să aibă în vedere că majoritatea oamenilor nu se simt confortabil să ceară informații în domeniile pe care nu le cunosc sau nu sunt experți;

Trebuie să fie încurajată solicitarea de informații, ca prim pas pentru obținerea de informații;

Publicul are nevoie de asistență în formularea solicitărilor și adresarea lor eficientă; în acest sens este necesar ca instituțiile publice să-și perfecționeze serviciile de relații cu publicul, iar organizațiile neguvernamentale să-și organizeze servicii de consiliere;

Sunt necesare fonduri alocate special pentru campanii de informare privind problemele de mediu și soluții de rezolvare a acestora;

Trebuie dirijate fonduri spre perfecționarea cadrului de participare a cetățenilor la luarea deciziilor care privesc mediul (referendum – uri locale, dezbateri publice, răspunsuri la inițiative, comitete de consultanță);

Ar fi de mare ajutor organizarea unor campanii de informare/conștientizare a publicului privind drepturile de participare la procesul de luare a deciziilor în problemele de gospodărire a apelor;

Este necesară îmbunătățirea comunicării în cadrul procesului de participare a publicului în procesul de luare a deciziilor;

Organizarea unor acțiuni destinate implicării active a publicului în problemele de gospodărire a apelor;

Participarea publicului se bazează pe un dialog activ și încredere reciprocă.

Principalele documente legislative privind informarea și participarea publică în domeniul gospodăririi apelor

Nr. crt.	Actul normativ	Modificări
1.	Constituția României, republicată în M.Of.nr.767/31.10.2003	
Ordonanțe (OG), Ordonanțe de Urgență (OUG) și Legi		
2.	OUG nr. 195/22.12.2005 privind protecția mediului publicată în M.Of. nr.1196/30.12.2006	Rectificare din 31.01.2006 la OUG nr.195/22.12.2005 privind protecția mediului, publicată în M.Of. nr.88/31.01.2006 Legea nr. 265/29.06.2006 pentru aprobarea OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, publicată în M.Of. nr.586/06.07.2006 OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, a abrogat Legea nr. 137/29.12.1995 privind protecția mediului (publicată în M.Of. nr. 304/1995 și republicată în M.Of.nr.) cu modificările și completările ulterioare: OUG nr. 91/20.06.2002 pentru modificarea și completarea Legii protecției mediului nr. 137/1995, publicată în M.Of. nr. 465/28.06.2002, aprobată prin Legea nr. 294/27.06.2003, publicată în M.Of.nr. 505/14.07.2003
3.	OUG nr. 152/10.11.2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, publicată în M.Of. nr.1078/30.11.2005	Legea nr. 84/05.04.2006 pentru aprobarea OUG nr.152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, publicată în M.Of. nr.327/11.04.2006
4.	OUG nr. 202/18.12.2002 privind gospodărirea integrată a zonelor costiere, publicată în M.Of. nr.965/28.12.2002	Legea nr. 280/24.06.2003 pentru aprobarea OUG nr.202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere, publicată în M.Of. nr.454/26.06.2003
5.	OUG nr.107/05.09.2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, publicată în M.Of. nr.691/20.09.2002	Legea nr. 404/07.10.2003 pentru aprobarea OUG nr.107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, publicată în M.Of. nr.713/13.10.2003 OUG nr.73/29.06.2005 pentru modificarea și completarea OUG nr.107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele

Nr. crt.	Actul normativ	Modificări
		Române”, publicată în M.Of. nr.607/13.07.2005, aprobată prin Legea nr. 400/27.12.2005, publicată în M.Of.nr.19/10.01.2006 Rectificare din 12.09.2005 la OUG nr.73/2005 pentru modificarea și completarea OUG nr.107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, publicată în M.Of. nr.822/12.09.2005
6.	Legea nr. 52/21.01.2003 privind transparența decizională în administrația publică, publicată în M.Of. nr. 70/03.02.2003	
7.	Legea nr. 458/08.07.2002 privind calitatea apei potabile, publicată în M.Of. nr.552/29.07.2002	Legea nr. 311/28.06.2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, publicată în M.Of. nr.582/30.06.2004
8.	Legea nr. 182/12.04.2002 privind protecția informațiilor clasificate, publicată în M.Of. nr. 248/2002	OUG nr. 16/09.03.2005 pentru modificarea lit. h) a art. 17 din Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate și pentru modificarea și completarea Legii nr. 333/2002 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, publicată în M.Of. nr.205/10.03.2005, aprobată prin Legea nr. 151/20.05.005, publicată în M.Of. nr.441/25.05.2005
9.	Legea nr. 682/28.11.2001 privind ratificarea Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981, publicată în M.Of. nr. 830/21.12.2001	Legea nr. 102/03.05.2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, publicată în M.Of. nr. 391/09.05.2005
10.	Legea nr. 677/21.11.2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în M.Of. nr. 790/12.12.2001, cu modificările și completările ulterioare	Legea nr. 102/03.05.2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, publicată în M.Of. nr. 391/09.05.2005
11.	Legea nr. 544/12.10.2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în M.Of. nr. 663/23.10.2001	Rectificare din 26.02.2002 la Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în M.Of. nr. 145/26.02.2002 Legea nr. 371/05.10.2006 pentru modificarea Legii nr. 544/2001 privind

Nr. crt.	Actul normativ	Modificări
		liberul acces la informațiile de interes public, publicată în M.Of.nr.837/11.10.2006 Legea nr. 380/05.10.2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de ineres public, publicată în M.Of. nr. 846/13.10.2006
12.	Legea nr. 86/10.05.2000 pentru ratificarea Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, semnată la Aarhus la 25 iunie 1998, publicată în M.Of. nr. 224/2000	
13.	Legea nr. 107/25.09.1996 a apelor publicată în M.Of. nr. 244/08.10.1996 cu modificările și completările ulterioare	Legea nr. 310/28.06.2004 pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996, publicată în M.Of. nr. 584/30.06.2004 Legea nr. 112/04.05.2006 pentru modificarea și completarea Legii Apelor 107/1996 publicată în M.Of. nr. 413/12.05.2006
	Hotărâri ale Guvernului	
14.	HG nr. 1213/06.09.2006 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului pentru anumite proiecte publice și private, publicată în M.Of. nr. 802/25.09.2006	Abrogă HG nr. 918/22.08.2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri, publicată în M.Of. nr. 686/17.09.2002aprobată prin Legea nr. 151/20.05.005, publicată în M.Of. nr.441/25.05.2005
15.	HG nr. 564/26.04.2006 privind cadrul de realizare a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe în legătură cu mediul, publicată în M.Of.nr.406/10.05.2006	Legea nr. 102/03.05.2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, publicată în M.Of. nr. 391/09.05.2005
16.	HG nr. 878/28.07.2005 privind liberul acces la informațiile privind mediul, publicată în M.Of. nr. 760/22.08.2005	Legea nr. 102/03.05.2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, publicată în M.Of. nr. 391/09.05.2005
17.	HG nr. 1723/14.10.2004 privind aprobarea Programului de măsuri pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul, publicată în M. Of. nr. 1009/02.11.2004	HG nr. 1487/29.11.2005 pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1723/2004 privind aprobarea Programului de măsuri pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul, publicată în M.Of. nr. 1112/09.12.2005

Nr. crt.	Actul normativ	Modificări
18.	HG nr. 1076/08.07.2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, publicată în M.Of. nr. 707/05.08.2004	OM nr. 995/21.09.2006 pentru aprobarea listei planurilor și programelor care intră sub incidența HG nr.1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu, publicat în M.Of. nr. 812/03.10.2006
19.	HG nr. 1015/25.06.2004 privind înființarea Comitetului Național al zonei costiere și regulamentului de funcționare al acestuia, publicată în M.Of. nr. 619/08.07.2004	
20.	HG nr. 585/13.06.2002 privind Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, publicat în M.Of. nr. 485/2002, cu modificările și completările ulterioare.	HG nr. 2202/30.11.2004 pentru modificarea și completarea art. 152 din Standardele naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin HG nr. 585/2002, publicată în M.Of. nr. 1225/20.12.2004 HG nr. 185/09.03.2005 privind modificarea Standardelor naționale de protecție a informațiilor clasificate în România, aprobate prin HG nr. 585/2002, publicată în M.Of. nr. 247/24.03.2005
21.	HG nr. 123/07.02.2002 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în M.Of. nr. 167/08.03.2002	
22.	HG nr. 1212/29.11.2000 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a comitetelor de bazin, publicată în M. Of. Nr. 644/11.12.2000	
Ordine de ministru:		
23.	OM nr. 662/28.06.2006 privind aprobarea Procedurii și a competențelor de emitere a avizului și autorizațiilor de gospodărire a apelor, care modifică OM nr. 1141/2002, publicat în M.Of nr. 661/01.08.2006	
24.	OM nr. 1012/03.11.2005 pentru aprobarea procedurii privind mecanismul de acces la informațiile de interes public privind gospodărirea apelor, publicat în M.Of. nr. 978/203.11.005	
25.	OM nr. 1044/27.10.2005 pentru aprobarea Procedurii privind consultarea utilizatorilor de apă, riveranilor și publicului la luarea deciziilor în domeniul gospodăririi apelor, publicat în M.Of. nr. 984/07.11.2005	
26.	OM nr. 818/17.10.2003 privind aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în M. Of. nr. 800/13.11.2003	OM nr. 1158/15.11.2005 pentru modificarea și completarea anexei la OM nr. 818/2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, publicat în M.Of. nr. 1091/05.12.2005

Nr. crt.	Actul normativ	Modificări
27.	OM nr. 1182/18.12.2002 pentru aprobarea Metodologiei de gestionare și furnizare a informației privind mediul, deținută de autoritățile publice pentru protecția mediului, publicat în M. Of. nr. 331/15.05.2003	
28.	OM nr. 860/26.09.2002 pentru aprobarea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu, publicat în M. Of. nr. 52/30.01.2003	OM nr.210/25.03.2004 pentru modificarea OM nr. 860/2002 pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu, publicat în M.Of. nr. 309/07.04.2004 OM nr. 1037/25.10.2005 privind modificarea OM nr. 860/2002 pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și de emitere a acordului de mediu, publicat în M.Of. nr. 256/07.11.2005
29.	OM nr. 863/26.09.2002 privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii -cadru de evaluare a impactului asupra mediului, publicat în M. Of. nr. 52/30.01.2003	

Lista instituțiilor care dețin informații de gospodărirea apelor

Nr. crt.	Nume
1	Administrațiile Parcurilor Naționale
2	Administrația Națională "Apele Române" (Direcțiile Apelor și Sistemele de Gospodărirea Apelor)
3	Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare
4	Administrația Fluvială a Dunării de Jos R.A. Galați
5	Administrația Națională de Meteorologie
6	Agenția Națională pentru Resurse Minerale
7	Agenciile pentru Protecția Mediului
8	Agenciile Regionale pentru Protecția Mediului
9	Arhivele Naționale
10	Autoritatea Navală Română
11	Centrele de Informare pentru Cetățeni
12	Centrul de Inițiativă pentru Mediu
13	Centrul Focal pentru Monitorizarea și Conservarea Biodiversității
14	Centrul Regional pentru Prevenirea Accidentelor Industriale Majore
15	Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare
16	Compania Națională de Căi Ferate "CFR" - S.A
17	C.N. Administrația Porturilor Dunării Maritime S.A. Constanța
18	C.N. Administrația Porturilor Maritime S.A. Constanța
19	C.N. Administrația Porturilor Dunării Fluviale SA Giurgiu
20	C.N. Administrația Canalelor Navigabile S.A. Constanța
21	Consiliile Județene
22	Consiliile Locale
23	Direcțiile de Sănătate Publică
24	Directiile Gospodărie Comunală
25	Direcțiile Județene de Statistică
26	Direcțiile pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală
27	Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale
28	Direcția Servicii Publice
29	Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului
30	Direcțiile Regionale de Drumuri și Poduri
31	Garda Națională de Mediu
32	Inspectoratele Județene ale Poliției de Frontieră
33	Inspectoratele Județene în Construcții
34	Inspectoratele Județene pentru Situații de Urgență
35	Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice
36	Institutul de Sănătate Publică
37	Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor
38	Ministerul Mediului și Gospodării Apelor
39	Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale
40	Ministerul Sănătății
41	Ministerul Economiei și Comerțului
42	Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului
43	Oficiile de Cadastru și Publicitate Imobiliară
44	Oficiile de Studii Pedologice și Agrochimice
45	Prefecturile
46	Primăriile
47	Regia Autonomă de Gospodărire Comunală și Locativă
48	Regia Autonomă Județeană Apa Canal
49	Regia Autonomă a Domeniului Public
50	Regia Autonomă de Termoficare Apă Canal Fond Locativ
51	Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, Direcțiile Silvice
52	Societăți Comerciale